

R.No:APTEL/2006-20000

చైతన్య మాసపత్రిక

chaitanyamaanavi

సంపుటి : 13

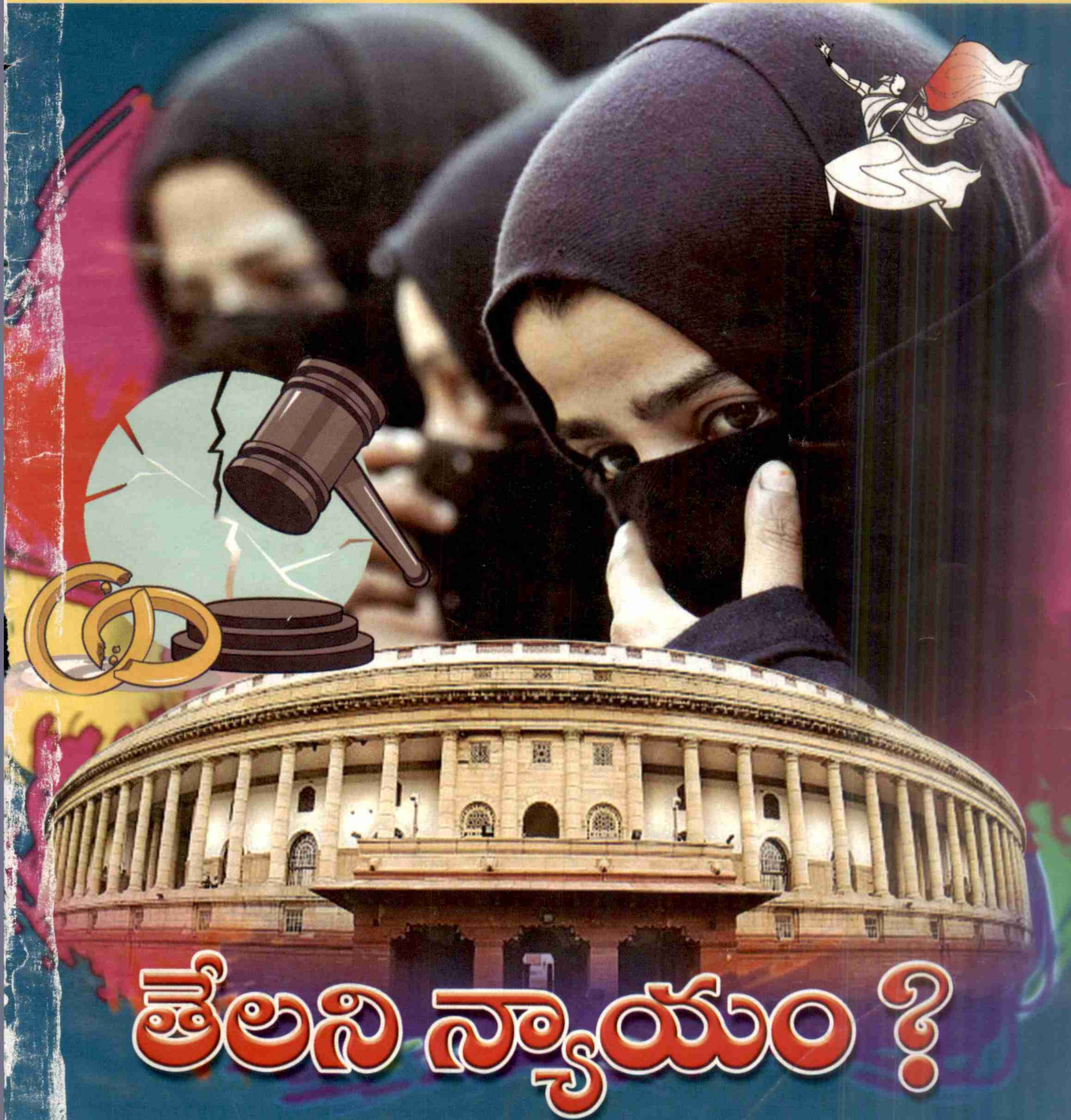
సంచిక : 1

హైదరాబాద్,

జనవరి, 2018

40 పేజీలు

10 రూ॥లు

సావిత్రిభాయి పూలే జయంతి సందర్భంగా ఐదవ వేడుకలు

గన్నవరం సభలో మాట్లాడుతున్న స్వరూపరాణి

విజయవాడ సికెఆర్ స్కూల్లో సదస్సు

కర్నూల్ విశ్వవాణి కో-ఆర్డినేషన్ లో

కాకినాడ ఎం.ఎస్.ఎస్. స్కూల్ లో..

విజయవాడ వినోద స్కూల్ లో..

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లిలో..

కాకినాడ రూరల్ లో..

విజయనగరం జిల్లా బొబ్బిలిలో..

ఎందుకీ తొందర ?

చైతన్యమాసవి

త్రిపుల్ తలాక్ బిల్లు లోక్సభలో పెద్దగా చర్చ లేకుండానే ఆమోదం పొందింది. రాజ్యసభకు వచ్చినప్పుడు బీజేపీ, కాంగ్రెస్ తో మంతనాలాడింది. ఇదంతా అస్తవ్యస్తంగా తయారయింది.

వివాహం, విడాకులు, దత్తత, ఆస్తిహక్కులు వంటి అంశాలలో విభిన్న మతాలు, కులాలు, సాంప్రదాయాలు ఉన్న సమాజంలో వ్యక్తిగత చట్టాలు అమలవుతున్నాయి. ఏ చట్టమైనా భారత రాజ్యాంగానికి లోబడి ఉండాలి. రాజ్యాంగంలో స్త్రీపురుషులకు సమాన హక్కులు గ్యారెంటీ చేయబడిన చట్టాలలోనూ, సమాజంలోనూ సమానత్వం అందరాని మానిపడే..! డాక్టర్ బీఆర్.అంబేద్కర్ హిందూ చట్టాలను క్రోడీకరిస్తూ 'మను' స్మృతికి భిన్నంగా సమాన హక్కులను పొందుపరిచేందుకు చాలా కృషి చేశారు.

విడాకుల చట్టం, సమాన ఆస్తి హక్కు చట్టం పార్లమెంటులో న్యాయశాఖా మంత్రి ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ఛాందసవాదుల దాడులను ఎదుర్కొన్నారు. బీజేపీ పూర్వపు జనసంఘ నాయకులు శ్యాంప్రసాద్ ముఖర్జీ వంటి వారు దీనికి నాయకత్వం వహించి విడాకుల చట్టాన్ని సాంప్రదాయం కాదని, వివాహం విడదీయరానిదని ప్రయత్నం చేశారు. అయినా భారతీయ మహిళలు, మహిళా సంఘాలు స్త్రీ సమానత్వాన్ని కోరే అభ్యుదయవాదుల మద్దతుతో పార్లమెంటులో పాసయ్యింది.

అయితే ఆస్తిహక్కు చట్టాన్ని కాంగ్రెస్ లో ఉన్న ఛాందసవాదులు వ్యతిరేకించడంతో ప్రధాని నెహ్రూ కూడా వెనక్కి తగ్గారు. అందువల్ల పరిమిత హక్కులతోనే హిందూ వారసత్వ చట్టం వచ్చింది.

ఆయా మతాల సాంప్రదాయాల మేరకు ఉన్న వ్యక్తిగత చట్టాలను మార్చుకోవాలి. అందుకోసం సమానత్వ ప్రాతిపదిక మీద చర్చలు జరగాలి. మార్పు కోసం కృషి జరగాలి. హిందూ, ముస్లిం, క్రిస్టియన్ మతాలలో మధ్యతరగతి, చదువుకున్న వారు ఇలాంటి సంస్కరణలకు పూనుకున్నారు. మేరీరాయ్, షాబాను తమ మత చట్టాలను సాంప్రదాయాలను ప్రతిఘటించి కోర్టు మెట్లెక్కారు. షైరాబాను కూడా జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని ప్రతిఘటిస్తూ కోర్టు మెట్లెక్కారు.

రాజకీయ లబ్ధినాశించి ప్రవేశపెట్టిన తలాక్ చట్టం ఇప్పుడు విడాకుల వ్యవహారాన్ని క్రిమినల్ చర్యగా మార్చింది. ఇన్స్టెంట్ గా (వెంట వెంటనే) మూడు సార్లు తలాక్ చెప్పడం షరీయత్ కు కూడా వ్యతిరేకమని భారతీయ ముస్లిం ఆందోళన సమితి, అఖిల భారత ముస్లిం లా బోర్డు కూడా చెబుతోంది. మూడు నెలల సమయంలో మూడు సార్లు చెప్పాలని విడాకులిస్తే భార్య, బిడ్డల జీవనానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేయాలని ఈ కాలంలో ఎప్పుడైనా విడాకులను ఉపసంహరించుకోవచ్చుననేది సాంప్రదాయక పద్ధతి. దీనికి భిన్నంగా ఇన్స్టెంట్ తలాక్ ఇటీవలి కాలంలో ముందుకొచ్చింది. ఒకశాతం ముస్లింలలో విడాకుల వ్యవహారంలో ఈ విపరీత పోకడ సాగుతున్నట్లు కొన్ని సర్వేలు తెలియజేస్తున్నాయి.

వీటిని అరికట్టాల్సి ఉంది. అందుకోసం ముస్లిం మహిళలతోనూ మార్పు కోసం కృషి చేస్తున్న మహిళా సంఘాలతోనూ, సమాజంతోనూ చర్చించాల్సి ఉంది. దానికి భిన్నంగా ఏకపక్షంగా చట్టాన్ని తీసుకురావడమే కాకుండా దానిని క్రిమినల్ చర్యగా పరిగణించడం విమర్శలకు దారితీసింది. క్రిమినల్ క్లాజ్ ను అడ్డం పెట్టుకుని ముస్లిం పురుషులపై కక్ష సాధింపు చర్యలకు పూనుకుంటారన్న భయాందోళనలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. లవ్ జిహాద్ పేరుతో 'హాదియా' అనే అమ్మాయి విషయంలో కోర్టు వివాహాన్ని గుర్తించడానికి నిరాకరించడంతో హిందూ మత భావజాల ప్రమాదం కోర్టులకు కూడా పాకిన వైనం అర్థమౌతోంది. ప్రేమికులను వారి కుటుంబాలను కూడా బెదిరించి కేసులు పెట్టించడం కాన్పూర్ లో రుజువయ్యింది.

బీజేపీ ఎంపీ ఆడపిల్లల్ని బెదిరించి ముస్లిం యువకులపై కేసులు పెడుతున్నట్లు బహిరంగంగానే చెప్పారు. ఉగ్రవాదుల పేరిట జైళ్లలోకి తొయ్యడం కూడా సాధారణమైంది. బహు భార్యత్వాన్ని ముస్లిం చట్టాలు ఆమోదిస్తున్నాయ్. ఈ చట్టం కారణంగా విడాకులు ఇవ్వకుండానే మరో వివాహం చేసుకుంటే ముస్లిం స్త్రీలకు రక్షణ ఏది..? అన్న ప్రశ్నకు ఈ చట్టంలో సమాధానం లేదు.

విడాకులు తీసుకున్న జంట తిరిగి వివాహం చేసుకోవడానికి వీలుంది. ఐతే అందులో ఉన్న 'హాలాల' పద్ధతిని మార్చాలని నజ్మా కోర్టు మెట్లెక్కింది. ఐపీసీ 497 సమాన హక్కులకు భంగం కలిగిస్తుందని ఇటీవలే కోర్టులో పిల్ దాఖలైంది. మారిటల్ రేప్ గురించి చర్చ ప్రారంభమైంది. దేవాలయాల్లో, మసీదుల్లో, చర్చిల్లో మహిళల ప్రవేశం, స్థానం గురించి ఆందోళనలు జరుగుతున్నాయి. మత, కుల విశ్వాసాలతో కూడిన అసమాన పద్ధతులను వదిలించుకోవాలి. అందుకు అంతర్గతంగా సమాజంలో మార్పుల కోసం అభ్యుదయ శక్తులు గొంతెత్తాలి.

ప్రభుత్వాలు ప్రజాస్వామిక పద్ధతుల్లో వారికి మద్దతుగా నిలవాలి. హిందూ మత రాజ్య స్థాపనే లక్ష్యంగా పనిచేస్తున్న ఆర్ఎస్ఎస్ నాయకుల రాజ్యంలో ప్రజాస్వామిక చర్చకు అదీ ఇతర మతస్తులకు సంబంధించి ఉండదని మరోసారి రుజువైంది. కేబినెట్ తో నిమిత్తం లేకుండానే డీమానిటైజేషన్ లాంటి చట్టాలను చేసిన ప్రభుత్వం ఇంతకంటే మెరుగ్గా వ్యవహరిస్తుందా..? నిజంగా మహిళల మీద ప్రేమ ఉంటే సగభాగంగా ఉన్న మహిళల రాజకీయాధికారానికి సంబంధించిన మహిళా రిజర్వేషన్ల చట్టం ఎందుకు చేయడం లేదన్న ప్రశ్నకు మన ప్రధాని నుంచి సమాధానం వస్తుందా..? నా కోసం కాదు వారు వచ్చింది... అంటూ ప్రభుత్వ అప్రజాస్వామిక చర్యలను ప్రశ్నించకపోతే మన కోసం వచ్చినప్పుడు ఎవ్వరూ మిగలరన్న జర్మన్ కవి మాటలు మన కర్తవ్యాన్ని గుర్తు చేస్తాయి. మార్పు కోసం, సమానత్వం కోసం హేతుబద్ధమైన పద్ధతుల్లో కృషి చేయడమే మన కర్తవ్యం.

చైతన్య మాసవి

ఈ సంచికలో

చికాకులన్నీ ఎగిరిపోవడానికి చిరునవ్వు చాలు.
కన్నీళ్లు ఆగిపోవడానికి చల్లని చూపు చాలు.
గుండె మంట చల్లార్చుటానికి తియ్యబి మాట చాలు.
నెనున్నానని భరోసా ఇవ్వడానికి మంచి నేస్తం చాలు.

అడ్వయిజరీ బోర్డు
వేములపల్లి సత్యవతి
డాక్టర్ బి. విజయభారతి
డాక్టర్ శిలాలోలిత

ఐద్యా ఆంధ్రప్రదేశ్ మహిళాసంఘం
చిరునామా :

ఐద్యా రాష్ట్ర కార్యాలయం,
1-1-9/10 జవహర్ నగర్,
హైదరాబాద్-20
ఫోన్, 9490098620

E-mail : Chaitanyamanavi@gmail.com
fb : aidwaap
Blog : aidwaap@blogspot.com

సంపాదకులు
డి.రమాదేవి

సంపాదక వర్గం
కె. స్వరూపరాణి
బి. ప్రభావతి

మేనేజర్: ఎం. సుధ

ప్రజాశక్తి డైలీ ప్రింటింగ్ ప్రిస్.

బ్లాక్ నెం: 21/1 ఎంహెచ్ భవన్,
అజమాబాద్ ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా,
హైదరాబాద్ -20

పోస్టల్ చందా

సంవత్సరానికి రూ : 200/-

విడిప్రతి వెల రూ: 10/-

వ్యాసం
సమకాలీనం

మూఢనమ్మకం

కథ
సీరియల్
చట్రాలు

పోరాటం

పుస్తక సమీక్ష

కన్ఫెడ్రే
సంస్కరణ
కవిత

ఉద్యమవార్తలు

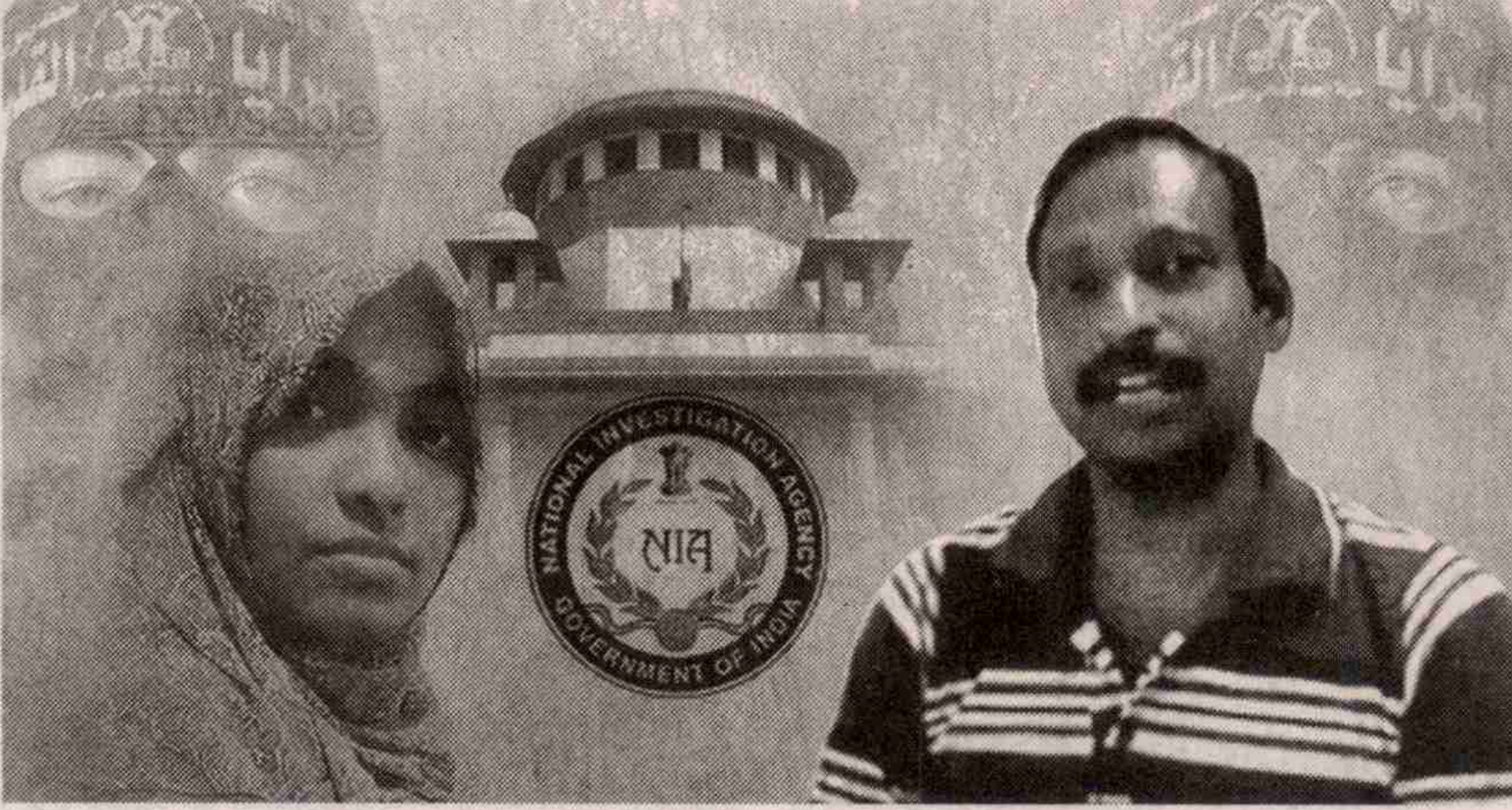
హాదియాకు దారేది ? : బృందాకరత్	5
మతమా? మానవత్వమా? : నందూరి పద్మాంజలి	7
రాజా నీకిది తగునా?....దేవశుని : బి.విజయభారతి	9
బాబాలూ బహుపరాక్ : సేకరణ-పసుపులేటి రమాదేవి	10
జయలక్ష్మీ కృష్ణమూర్తి : బి. భవానీ వెంకట్	12
మరో అమ్మ : పోరాటం చేయడానికి ఓటు హక్కు అవసరంలేదు..	14
త్రిపుల్ తలాక్ : డానీ	16
ఆ.. రాత్రి అక్కడ ? : బండారు విజయ	17
తాగి తూలిన నూతన సంవత్సరం	18
మహిళలపై, పిల్లలపై అడ్డూలదుపు లేని నేరాలు	20
దేశాన్ని కాపాడుకుందాం : పద్మజ ఎం.	22
ఇది కథలాంటి నిజం	25
విలేజ్ మాల్స్	26
మహానగరంలో ఒక చిన్న బాలుడు	27
మట్టి మనిషి : వాసిరెడ్డి సీతాదేవి, కె.శారద	28
విముక్త : పి. సాయిలక్ష్మి	30
ప్రేమ : కె.శారద	32
పెరియార్ రామస్వామి	34
తలుపుల వెనుక దుఃఖాలు : నిరంతర	35
ఉద్యమాల బాటలో	36

పత్రికలో విభిన్న అంశాలపై వస్తున్న వ్యాసాలు రచయితల అభిప్రాయాలు మాత్రమే. అందులో పేర్కొన్న అన్ని అంశాలతో మానవి సంపాదక వర్గం ఏకీభవిస్తుందని భావించవలదు.
- ఎడిటర్

PRINTED AND PUBLISHED BY D. RAMA DEVI, AIDWA ANDHRA PRADESH MAHILA SANGHAM, PRINTED AT PRAJASAKTI DAILY PRINTING PRESS, M.H. BHAVAN, PLOT NO. 21/1, AZAMABAD INDUSTRIAL AREA, HYDERABAD-500020, TELANGANA STATE. PUBLISHED AT AIDWA ANDHRA PRADESH MAHILA SANGHAM AIDWA STATE OFFICE 1-1-9/10, JAWAHAR NAGAR. HYDERABAD-500020, TELANGANA STATE. EDITOR: D. RAMA DEVI. R.NO. APTEL/2006-20000

మహిళా హక్కులను భంగపరుస్తూ, ప్రజల ఐక్యతకు విఘాతం కలిగించే విధానాల నుంచి హాదియా ఎలా బయటపడుతుంది....!

హాదియా కేసు విషయంలో ఖాప్ పంచాయత్ ను సుప్రీంకోర్టు అనుమతించలేదు. హాదియా వివరణను సుప్రీంకోర్టు వినడం సంతోష కరమయిన విషయం. లవ్ జిహాదీ కుట్రలో భాగంగా ఆమెపై దావా వేసి నిర్వీర్యురాలిని చేశారు. గంటన్నర పాటు హాదియాను బహిరంగ న్యాయస్థానంలో నిలబెట్టి, ఆమెను ఏమీ ప్రశ్నించకుండా అవమానించారు. అలాంటప్పుడు ఆమెను ఎందుకు పిలిపించారు..? ఇది సమాజానికే సిగ్గుచేటు. ఆమె ఇటువంటి అవమానానికి ఎన్నడూ గురికాలేదు. ఆమె నేరస్తురాలు కానప్పటికీ ఆ సమయంలో నేరస్తురాలిగా నిలబడక తప్పలేదు.

మాట్లాడే హక్కు: మేజర్ అయిన హాదియా తన జీవిత భాగస్వామిని ఎన్నుకునే హక్కుకు సంబంధించిన కేసుకు ఆమె తరపు న్యాయవాదులుగా కపిల్సిబాల్, ఇందిరా జైసింగ్ వ్యవహరించారు. వారు ఈ కేసును చాలా కీలకమైన సమస్య గా పరిగణించాలని సుప్రీంకోర్టులో వాదించారు. అయినప్పటికీ కోర్టు సమస్య తీవ్రతను గుర్తించలేదు.

దాదాపు కేసును వాయిదా వేసే సమయంలో కేరళ రాష్ట్ర మహిళా కమిషన్ న్యాయవాది పి.డినేష్ చాలా ఆవేశపూరితంగా హాదియా పై వచ్చిన ఆరోపణలను, ఆమెకు

ఖాప్ పంచాయతీలో జరిగిన అవమానాన్ని కోర్టు దృష్టికి తెచ్చారు. కోర్టు హాదియా వాదనలు వినకపోయినా, ఆమెకు మాట్లాడే అవకాశం కల్పించకపోయినా ఘోరమైన అన్యాయంతో పాటు, స్త్రీ గౌరవానికి భంగం కలుగుతుందని ఆవేదనను వ్యక్తం చేశారు. చివరకు కోర్టు ఆమె వాదనను వినిపించేందుకు అవకాశం కల్పించింది.

ఆమె మాటల్లో విశ్వాసంతో కూడిన స్పష్టత, ధైర్యం ఉన్నాయి. తనను మనిషిగా గుర్తించమని, తనకు స్వేచ్ఛ కావాలని, స్వేచ్ఛగా బతకనివ్వమని కోరింది. చదువు కోవడానికి, తన భర్తతో కలిసి ఉండడానికి అనుమతించాల్సిందిగా కోర్టును అర్థించింది.

హాదియా జీవితానికి భరోసా ఇవ్వాల్సింది ఎవరు ? ఆమె వాదనలు విన్న కోర్టు ఎలా స్పందించింది ?

కేసు వాయిదా వేయడంతో ఇరుపక్షాలూ సంతోషించాయి, సంతృప్తి వ్యక్తం చేశాయి. (బహుశా చివరికి తీర్పు తమకు అనుకూలంగా వస్తుందని ఎవరికి వారే భావించి ఉండవచ్చు). హాదియాకు కోర్టు ఆమె తండ్రి నిర్బంధం నుంచి విముక్తి ప్రసాదించింది. సేలం హాస్టలుకు వెళ్ళి చదువు కొనసాగించడానికి, తన భర్తతో సహా ఎవరినైనా, ఎలాంటి ఆంక్షలూ లేకుండా

కలిసేందుకు అవకాశం కల్పించింది. చట్టబద్ధమైన స్వేచ్ఛను కల్పించటంతో హాదియా, ఆమె భర్త ఊరట చెందారు. ఇది తాత్కాలిక ఉపశమనంగా భావించవచ్చు.

హాదియా తన భర్తతో కలిసి ఉండడానికి కోర్టు అనుమతి నిరాకరించడాన్ని ఆమె భర్తను టెర్రరిస్టుగా ముద్ర వేసిన తండ్రి తన విజయంగా భావించాడు. తదుపరి విచారణ జనవరిలో జరుగనుంది.

ఈ కేసును పరిశీలిస్తే ప్రస్తుత సామాజిక స్థితిగతులు మత మోఢంలో ఎంతగా కూరుకుపోతున్నాయో, మహిళా హక్కులను ఎంతలా కాలరాస్తున్నాయో అవగతమవుతోంది.

హిందూ మతోన్మాదులు ఇలాంటి మతాంతర వివాహాలు 'లవ్ జిహాదీ' కుట్రలో భాగమేనని ప్రచారం చేస్తున్నారు. అందువల్ల ఇలాంటి వివాహాలకు చట్టపరమైన గుర్తింపు, గౌరవం కోర్టులే కల్పించాలి. తీవ్రవాద నేరాలను వెలికి తీసేందుకు కోర్టులు చొరవ చూపాలి. ముస్లిం యువకులను వివాహం చేసుకుంటున్న హిందూ మహిళలు పరిణితి చెందిన, స్వీయ భావనలతో స్పష్టంగానే ఉన్నారు.

గత మే నెలలో జరిగిన హాదియా వివాహాన్ని కేరళ హైకోర్టు రద్దు చేస్తూ తీర్పు వెలువరించింది. ఆ తీర్పు తిరోగమన వాదానికి ప్రతిబింబం. 24 సంవత్సరాల మహిళ తన వివాహానికి సంబంధించి స్వంత నిర్ణయం తీసుకునే హక్కును గుర్తించడానికి బదులు, ఆమె అబల కదా - తల్లిదండ్రుల ప్రమేయం లేకుండా స్వంత నిర్ణయం ఎలా తీసుకుంటుంది ? అని కేరళ హైకోర్టు ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసింది! సమాజంలో పాతుకుపోయిన పురాతన విశ్వాసాలు, సంకుచిత సంప్రదాయాలకు అతీతంగా కోర్టు వ్యవహరించకపోవడం హేయమయిన

విషయం. భారతీయ సాంప్రదాయపరంగా వివాహం జరిగేంతవరకూ కూతురు తల్లిదండ్రుల అదుపులోనే ఉండాలి. తల్లిదండ్రుల నిర్బంధంలో ఉన్న హాదియా ఎవరినీ కలవకూడదని, తల్లిదండ్రుల ఇష్టానుసారమే వివాహం చేసుకోవాలని కేరళ హైకోర్టు ఆదేశించటం హాస్యాస్పదం.

ఈ దేశంలో న్యాయస్థానాలు మైనారిటీ తీరిన మహిళకు తన జీవిత భాగస్వామిని ఎన్నుకోగల శక్తి, హక్కు ఉంటుందని గుర్తించాలి. దేశంలోని మహిళలకు హక్కులు రాజ్యాంగం ద్వారానే సంక్రమిస్తాయి తప్ప మతం, సంప్రదాయాల నుంచి కాదు. కేరళ హైకోర్టు రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన చట్ట బద్ధమైన స్వేచ్ఛ, హక్కులను కాలరాసింది. హాదియా తన నిర్ణయంపై స్పష్టమైన వైఖరితోనే ఉంది. వివాహానికి దాదాపు ఒక సంవత్సరం ముందే, తన ఇష్టపూర్వకంగానే మతం మార్చుకుంది. ఇందులో ఎవరి

బలవంతం లేదు. 'లవ్ జిహాద్'ను ఏ కేసు విషయంలోనైనా కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. ఎన్ఐఏ (నేషనల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ ఏజెన్సీ)ను తన పరిశోధనను కొనసాగించమని సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించింది. కేరళ గవర్నమెంటు అక్టోబర్లో అదనపు అఫిడవిట్ను దాఖలు చేసింది. ఎన్ఐఏ - సెక్షన్ - 6 - 2008 చట్టం ప్రకారం ఈ కేసు ఎన్ఐఏ పరిధిలోకి రాదు. కేరళ ప్రభుత్వం ఈ కేసు విషయంలో స్పష్టమైన వైఖరితో ఉన్నప్పటికీ సుప్రీంకోర్టు కేసును ఎన్ఐఏకు అప్పగించడం పట్ల ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేసింది.

కేరళలో ఇప్పటికే ఇలాంటి 89 జంటలను ఎన్ఐఏ ప్రశ్నించింది. ఇలాంటి వివాహాలను (కులాంతర, మతాంతర) భారతీయ సమాజపు ఔదార్యం, సహనశీల గుణాలకు, కుల, మతాలకు అతీతమయిన

భావనలకు నిదర్శనంగా చూడటానికి బదులు, అనుమానాలకు, అవమానాలకు గురిచేయడం దారుణం. ఇలాంటి జంటల ఆత్మవిశ్వాసం దెబ్బతినేలా చేయడం దుర్మార్గం. ఈ పరిస్థితి హిందూ యువతులు ముస్లిం యువకుల్ని చేసుకున్న సందర్భాలలోనే కాదు, ముస్లిం మహిళ హిందువును వివాహమాడిన సందర్భాలలో ముస్లిం మతాన్ని సంతకం చేసి హిందూ మతాన్ని వ్యవహరిస్తున్నాయి. మత మౌఢ్యం, మత దురభిమానం ప్రబలంగా ఉన్న ప్రతి సమాజంలోనూ ఈ సమస్య ఉత్పన్నమవుతూనే ఉంది.

సంకుచిత ధోరణులకు, పాత సంప్రదాయాలకు అతీతంగా రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన హక్కులను, స్వేచ్ఛను మహిళలు సంపూర్ణంగా అనుభవించేలా సుప్రీం కోర్టు తీర్పు రావాలని ఆశిద్దాం.

- అనువాదం - టి.టాన్వీ

చెక్కిరిసిన వాక్యం

- వనజ తాతినేని

లైఫ్ ఈజ్ బ్లెండెడ్ విత్ కిచెన్
వాక్యాన్ని చెక్కుతుండగా
కాఫీ ఇవ్వవే...అంటా అధికారం ధ్వనిస్తూ
నిమిషాల్లో బ్లెండెడ్ కాఫీ
పొగలు కక్కుతుంది...

కాని
వాక్యం ఎప్పుడో జారుకుంటుంది నిస్పృహగా
కలల బరువుతో ఈ రెప్పలు...
బాధ్యతల బరువుతో ఆ రెక్కలు
ఎన్నటికీ విచ్చుకోలేవని
నిత్యం సరికొత్తగా
అర్థమౌతాయ్...

తడిసిన కళ్లతో పాఠం నేర్చుకుని
మరీ...బోధిస్తాం...
అమ్మలూ...వంటిల్లు స్త్రీలకు కిరీటం...
ఎప్పుడైనా తీసి పక్కన పెట్టుకో...
భయపడకు

ఎవ్వరూ...ఎప్పుడూ...దోచుకెళ్లరులే...
పాకశాలతో చిక్కబడిందే
స్త్రీల జీవితమని
ఎప్పటికీ మారని నిర్వచనం
ఎప్పుడో చెక్కిరిసిన వాక్యం కదా...

మతమా? మానవత్వమా?

- నందూరి పద్మాంజలి

“మానవత్వం పరిమళించే మంచి మనిషికి స్వాగతం” అని రచయిత అదృష్ట దీపక్ స్వాగతం పలికారు ఏనాడో. మనుషుల్లో మానవత్వం కరువై పోయి తన మతం, తన కులాలే గొప్పవని ఇతర మతాలతో, కులాలతో వ్యక్తులు ఘర్షణలు పడి, కొట్లాడుకోవడం తరతరాల నుంచి చూస్తూనే ఉన్నాం. కులాలకు, మతాలకు ప్రాముఖ్యతనిచ్చి పరిపాలించే రాజుల కాలం ఏనాడో కాలగర్భంలో కలిసిపోయింది.

మేధావుల చొరవతో, త్యాగమూర్తుల పోరాట ఫలితంగా అటువంటి రాచరిక వ్యవస్థ నుంచి జనావళికి రక్షణగా మనం సర్వసత్తాక, సామ్యవాద, లౌకిక, ప్రజాస్వామ్య గణతంత్ర రాజ్యాంగం తీర్చిదిద్దు కోవడానికి రాజ్యాంగం నిర్మించుకున్నాం. ప్రతి భారతీయ పౌరుడు రాజ్యాంగాన్ని గౌరవించి, అది నిర్దేశించిన దిశ వైపు ప్రయాణం సాగించాలి. అప్పుడే రాజ్యాంగ స్ఫూర్తి నెరవేరు తుంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి, రాజ్యాంగం తయారుచేయబడి దాదాపు 7

శతాబ్దాలు పూర్తి కావస్తున్నా రాజ్యాంగ అవగాహన కొరవడడం శోచనీయం. కేవలం మార్కుల కోసం తరగతి గదుల్లో బట్టి వేయడానికి, గవర్నమెంటు ఉద్యోగాల అర్హత పరీక్షలందు వచ్చే ప్రశ్నావళిని పూర్తి చేసేందుకు మాత్రమే చదవబడే ఓ పాఠ్యాంశ పుస్తకంగా మారిపోయిందే తప్ప, మన నడవడికకు మనాదిగా మన రాజ్యాంగాన్ని స్వీకరించలేకపోతున్నాము.

రాజ్యాంగ నిర్మాత డా॥అంబేద్కర్ తన జీవితకాలమంతా అహర్నిశలు శ్రమించి కులమత కుమ్ములాటలు, అంటరానితనం

నశించాలని కృషి చేశారు. మనుషులంతా సమానం అని చాటి చెప్పారు. ఎవరి మతాలను వారు గౌరవించుకుంటూ ఇతర మతాల వారిని గౌరవిస్తూ ఎవరి మతాన్ని వారు ప్రశాంత వాతావరణంలో ప్రచారం చేసుకోవాలి అని పార్ట్ 3, ఆర్టికల్ 28 నుంచి 28 వరకూ వివరించబడినది. ఆర్టికల్ 15 ఎవరినీ అంటరానివారిగా చూడకూడదని సవివరంగా తెలియజేసింది. ఈ లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా చట్టాలు తీసుకురాబడినాయి.

కాని చట్టాలు పుస్తకాలకే పరిమితమై, ప్రజాదరణకు దూరంగా ఉంటున్నాయి.

ఆధిపత్య ధోరణులు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. మత ధోరణులు వేళ్లానుకొని ఉన్నాయి. సాటి మనిషిని మనిషిగా గుర్తించడం మానేసి, ఫలానా కులం, ఫలానా మతం వ్యక్తిగానే గుర్తించడం జరుగుతోంది. వ్యక్తి అభివృద్ధి గురించి కాకుండా కులాభివృద్ధి, మతాభివృద్ధికై కుమ్ములాడు కుంటున్నారు. ఈ కుమ్ములాడుకోవడంలో మేము ముందంటే మేము ముందుండాలని పోటీ పడుతున్నాయి. ఈ సందర్భంగా ఇతరుల హక్కులను కాలరాస్తున్నారు.

రాజ్యాంగ స్ఫూర్తిని దెబ్బతీస్తున్నారు. ప్రశ్నించిన వారిని మత ద్రోహులు అంటున్నారు. తలలు నరికేయండి అని

కాలం చెల్లిన అనాగరిక రాజుల శాసనాల మాదిరి జారీ చేయడానికి ఏ మాత్రం వెనుకాడడం లేదు. రాజ్యాంగ విలువలను కాపాడవలసిన బాధ్యులు కూడా సమాజ ధోరణులకు దాసోహం అయిపోతున్నారు. ఇటువంటి సంఘటనలకు న్యాయస్థానాలు ఆవేదన చెందుతున్నాయి. ఎప్పుడైతే రాజ్యాంగహక్కులు వ్యక్తులకు అందకుండా పోతున్నాయో అప్పుడు అవి గళం విప్పుతున్నాయి. రాజ్యాంగం గొప్పతనాన్ని, విలువలను వ్యక్తులు అర్థం చేసుకోవాలని ఆక్రోశిస్తున్నాయి.

ఈ ఆవేదన, ఆక్రోశం తాము వెలువరించే తీర్పుల్లో కొట్టాచ్చేలాగా కనిపిస్తుంది. అటువంటి వాటికి ఓ ఉదాహరణగా మేఘాలయ ఉన్నత న్యాయస్థానం డి సెంబర్ లో వెలువరించిన ఓ తీర్పు స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. సెంఘ్ కాశీమిలియమ్ వర్సెస్ మిడ్నైట్ బార్న్ కర్లుకి మరియు ఇతరుల

కేసులో కులమతాల కుమ్ములాటలు దారుణమని కలతచెందింది. మతం కన్నా మానవత్వం మిన్న అని గట్టిగా చెప్పింది. ఈ కేసులూ మెజారిటీ సభ్యులుగల మతం వారు మైనారిటీలుగా ఉన్న ఓ మతం వారికి (ఆ రాష్ట్రంలో) శృశాన భూమి విషయంలో ఏ మాత్రం సహకరించలేదు. మైనారిటీ సభ్యులుగా ఉన్నవారు వారి మతం వారు మరణించినప్పుడు చాలా దూరం తీసుకుపోయి కార్యక్రమాలు చేసుకోవాల్సి వచ్చేది. వారి సమన్యను ఎన్నిసార్లు సంబంధిత అధికారులకు చెప్పినా వారి గోడు విన్న నాథుడు లేడు. ఇరుమతాల వారి మధ్య ఘర్షణలు జరిగాయి. ఎట్టకేలకు ఓ ఆసామి

వీరి కష్టాలను చూసి వారి నివాసనివాస ప్రాంతాలకు 2 కి.మీ. దూరంగా 30 30 అడుగుల స్థానాన్ని వారికి వక్కాగా కేటాయించాడు. అక్కడ శ్మశానాన్ని నిర్మించుకోవడానికి సంబంధీకులంతా కష్టపడి డబ్బు కూడేసుకుని పునాది రాయి వేయడానికి సంసిద్ధులయ్యారు. కాని అదే రోజున అక్కడ రెస్పాండెంటులైన మెజారిటీ మతస్థులు ఓ 50 మంది దాకా అల్లరి మూకలను తీసుకొచ్చి అక్కడ శ్మశాన వాటిక నిర్మించడానికి వీలేదని బెదిరించి వెళ్లారు. స్థానిక పోలీసులు ఈ గొడవపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేశారు. కాని దుండగుల మీద ఏ చర్య తీసుకోలేకపోయారు.

ఈలోగా మెజారిటీ మతస్థులు, మైనారిటీ మతం వారికి వ్యతిరేకంగా వారి మతస్థులను రెచ్చగొట్టి, చట్టాన్ని వాళ్ల చేతుల్లోకి తీసుకుని వారి మీద అరాచకాలు సృష్టించారు. ఈ విషయం పోలీసు ఉన్నతాధికారుల వద్దకు వచ్చినా వాళ్లు ఏమీ చేయలేకపోయారు. కేవలం నామమాత్ర విచారణ మాత్రమే జరిపించారు. వాళ్ల ప్రార్థనా మందిర ద్వారాల వద్ద మలమూత్రాలు చేసి అవమానించినా పోలీసు ఏ చర్య తీసుకోలేదు. పత్రికల్లో వచ్చినా స్పందన లేదు. మైనారిటీలు చేసేది లేక వారి శవాలను దహనం చేయాల్సిన ఆచారం ఉండగా మెజారిటీ మతస్థుల దాడి వలన ఊరికి చాలా దూరంగా తీసుకెళ్లి పూడ్చి పెట్టాల్సి వచ్చింది. మతాచారాలకు విరుద్ధంగా చేస్తున్నందుకు కుమిలిపోయారు. ప్రభుత్వం వారికి ఆర్థికల్ 25 మరియు 26 ప్రకారం రాజ్యాంగ హక్కులను కల్పించడంతో విఫలమైంది. అక్కడితో

విషయం రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానానికి వచ్చింది. కోర్టు వారి ఉత్తర్వులతో సంబంధిత పోలీసు అధికారులు విచారణ చేపట్టక తప్పలేదు. పోలీసు ఉన్నతాధికారుల చొరవతో ఇరుపార్టీల మధ్య

రాజీ జరిగి మొదట వారికి కేటాయించిన స్థలంలోనే వారి కార్యక్రమాలు చేసుకునేలా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇదే రిపోర్టును కోర్టు వారి ఎదుట పెట్టగా, రిపోర్టును పరగణనలోకి తీసుకుని కేసును కొట్టేస్తూ, ఎవరైతే మైనార్టీలను హింసించారో వారికి లక్ష రూపాయల జరిమానా విధించి దాన్ని ప్రభుత్వ సాంఘిక సంక్షేమ శాఖకు చెల్లించమని ఆదేశించింది.

ఈ తీర్పును వెలువరించేటప్పుడు జడ్జి ఎస్.రిన్నా రాజ్యాంగ విలువలు కాపాడలేని వారికి ఆచరించలేని వారికి మొట్టికాయలు వేస్తూ రాజ్యాంగం వచ్చి 70 సంవత్సరాలు అయినా ఇంకా మతఘర్షణలు జరగడం దారుణం అని వాపోయారు. రాజ్యాంగ హక్కులతో పాటు విధులు కూడా పాటించాలని హెచ్చరించారు. ఈ రోజుకీ ఆ రెండూ అమలులోకి రాకపోవడం శోచనీయం అన్నారు.

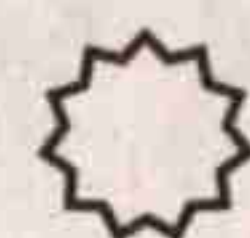
“మనం మంచిని తాగుతున్నా, గాలి పీలుస్తున్నా, ఈ భూమి మీద నడుస్తున్నా అవి మన మతవిశ్వాసాలని, కులాన్ని, మతాన్ని అడగనప్పుడు, మనుషులం మనమెవరం వాటిని ప్రశ్నించేందుకు” అని ఆవేదన పడ్డారు. మనుషులు చనిపోయిన తరువాత కూడా వారి మీద మతాన్ని ఆపాదించి కొట్లాడుకోవడం చాలా విచారించ వలసిన విషయం అని బాధపడ్డారు. మనుషులు చనిపోయిన తరువాత స్వర్గానికి వెళతారో, నరకానికి వెళతారో ఎవరికి తెలుసు అని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చుతూ దేవుళ్లు ఇద్దరు, ముగ్గురు ఉండరు. ఉన్నది ఒక్కరే అని చాటిచెప్పారు. ఇంకాస్త ముందుకు వెళ్లి ఆయన “ఖాసీ మతస్థులు, బెంగాలీలు, నేపాలీలు ఇంకా ఏ రాష్ట్రం, మతం వారి రక్తాన్నైనా కలిపి ఏ సైన్సు కూడా వారి మతాల ప్రకారం, రాష్ట్రాల ప్రకారం ఆ రక్తాన్ని వేరు చేయలేదని అన్నారు. మనుషులందరి రక్తం ఎర్రగానే

ఉంటుందని, మనుషుల ఆలోచనలు, ప్రవర్తనల్లోనే ఆమె ఆ మతం ఈయన ఈ మతం అని తేడా చూపిస్తున్నారెందుకు అని ప్రశ్నించారు.

ప్రజలు మేల్కొనే సమయం అత్యంత అవసరమైతే, ఆయన సమాజంలోని వారందరూ విధిగా మన రాజ్యాంగంలోని క్లాజు ‘హెచ్’, ఆర్టికల్ 51ఏ గురించి కచ్చితంగా తెలుసుకోవాలని హెచ్చరించారు. ఈ ఆర్టికల్ మానవత్వం గురించి విపులంగా నూచించిందని అన్నారు. చివరగా ఆణిముత్యమంటి మాట అన్నారు. అదేమంటే “ఒక మనిషి మంచి మానవత్వం ఉన్న మనిషిగా రూపుదిద్దుకోనంత కాలం తాను మతాచారాలు పాటిస్తున్నానని, స్పిరిట్యువల్ అని అనలేరని మతం కన్నా మానవత్వం గొప్పదని అదే ముందుపీఠిక నిలబడుతుందని” అన్నారు.

దాదాపు ఇదే రీతిలో లేదా ఇంతకంటే ఘాటుగా మన దేశ అత్యున్నత న్యాయస్థానం కూడా రాజ్యాంగ హక్కులు, విలువలు, విధుల గురించి అనేక సందర్భాల్లో హెచ్చరించినా, పాతుకుపోయిన, కాలం చెల్లిన, అభూత కల్పనల మనోభావాలు, స్వార్థం పెచ్చరిల్లిన ధోరణులు సమాజంలో నేటికీ చెలామణి కావడం ప్రతీ అభ్యుదయ కాముకుడూ విచారించవలసిన విషయాలు.

శాస్త్రీయ విజ్ఞానం ఆకాశపుటంచులు దాటి ప్రయాణం చేస్తోంది. అనేక ఆవిష్కరణలు సాక్షాత్కరిస్తున్నాయి. ప్రపంచ దేశాలు ముందుకు దూసుకుపోవాలని పోటీపడుతున్నాయి. ఇటువంటి తరుణంలో మతవిద్వేషాలతో రగిలిపోతూ, రగిలిస్తూ నిత్యం అగ్నిగుండంగా దేశాన్ని మార్చే ఏ దేశం ముందుకుపోలేదు. ఎన్నటికీ అభివృద్ధి చెందలేదు. ‘దేశమంటే మట్టి కాదోయ్, దేశమంటే మనుషులోయ్’ అని మరిచిపోకూడదు.

రాజా నీకిది తగునా?.....దేవశుని

- బి.విజయభారతి

దేవశుని అంటే ఏమిటి ? అనే సందేహం వచ్చిందా.. ! ఈ పదం నా కల్పన కాదు. తెలుగులో రాసిన మహాభారతంలోని ఆదిపర్వంలో (1-83) ఉన్న పదం. దేవశుని అంటే దేవతల కుక్క అని అర్థం. శునకం అంటే కుక్క. శుని అంటే ఆడకుక్క ఇప్పటి లాగే అప్పుడూ పెంపుడు కుక్కలకు ముద్దు పేర్లుండేవి. ఈ కుక్క పేరు 'సరమ'. ఈమె కొడుకు 'సారమేయము'. సారమేయము అంటే సరమ నుంచి పుట్టినది. ఈ అర్థంలోనే సారమేయము, కుక్కకు పర్యాయ పదంగా మారింది. ఇప్పుడు భూలోకంలో ఉన్న కుక్కలన్నీ దేవతల జాతికి చెందినవేనా, దేవగణాల మూలాలు కలిగినవేనా అనేది పరిశోధించాల్సి ఉంది.

సరమ గురించి ఇప్పుడు చెప్పుకోవలసిన అవసరం ఏమిటి ? అంటే! అవసరమనే అనుకోవాలి. ఎందుకంటే! సరమ రాజు దుర్బిణిని నిర్భయంగా ప్రశ్నించింది. పాండవుల వంశానికి చెందిన జనమేజయు మహారాజు కాలంలో జరిగిన ఒక చిన్న సంఘటనను పురస్కరించుకుని కుక్క రాజును నిలదీసింది. ఈనాటి ప్రజాస్వామ్య పాలనలో ఎంతటి దారుణాలు జరిగినా ప్రజలు ప్రభుత్వాలను ప్రశ్నించలేక పోతున్నారు. అందుకే భారతంలోని ఈ కథను గుర్తు చేసుకోవడం సముచితం.

జనమేజయుడు పరీక్షిత్తు కొడుకు. పాండవ వంశవర్ధనుడు. ఆయన అతి దీర్ఘకాలం యాగం చేశాడు. దానిని సత్రయాగం అన్నారు. 13 రోజుల నుంచి వంద రోజుల వరకూ ఈ యాగం చేయవచ్చును. కురుక్షేత్రంలో చేసిన సదరు యాగం సందర్భంగా హోమగుండం, హోమద్రవ్యాల సమర్పణ ఏర్పాట్లు, అతిథులకు భోజనాధికాల తయారీ వగైరాలు భారీగా జరుగుతున్నాయి. ఆరుబయట వంటలు తయారు చేసే చోటుకు కుక్కలూ, పిల్లలూ రావటం మామూలే. అలాగే సరమ కొడుకు సారమేయుడు యజ్ఞానికి ఏర్పాట్లు

జరుగుతున్న ప్రదేశంలో ఆడుకుంటున్నాడు. పవిత్ర యజ్ఞభూమిలో కుక్క తిరుగాడటం చూసి అక్కడి వారెవరో దానిని కొట్టి తరిమేశారు. అది ఏడుస్తూ వెళ్లి తల్లితో చెప్పింది. అంతట సరమ నేరుగా జనమేజయుని దగ్గరకు వెళ్లి ఇలా! అన్నది (ఆతి 1 - 84,85)

'క్షితి నాథ, కడు నకరుణాన్వితులై నీ తమ్ములతి వివేక విదూరుల్ మతి దలపక నా పుత్రకు నతి చాలకు నన పరాధు నడిచిరి పెలుచన్'

(రాజా ! నీ తమ్ముళ్లు వివేకం, ఆలోచన లేమితో నిరపరాధిని, అతిచిన్న బాలుడయిన నా కొడుకును గట్టిగా, నిర్దయగా కొట్టారు)

'తమకిది తగదని యెదలో వగవక సాధులకు బేదవారలకెగ్గుల్ మొగి జేయు దుర్వినీతుల కగు ననిమిత్తా గమంబులయిన భయంబుల్'

(ఇది తగును, ఇది తగదు అని ఆలోచించకుండా మంచివారికీ, పేదవారికీ హాని చేసే దుర్వినీతులకు మేలు జరగదు సుమా. అకారణంగా వారిని భయాలు వెన్నాడుతాయి)

ఇలా చెప్పి సరమ వెళ్లిపోయింది. ఆ మాటలకు రాజు ఆశ్చర్యపోయాడు. దేవగణాల కుక్క కాబట్టి సరమకు అంత ధైర్యం వచ్చిందని అనుకోవాలి. వేదకాలంలో ఎవరికి, ఎలాంటి అన్యాయం జరిగినా పాలకులను ప్రశ్నించగలిగే వ్యవస్థ ఉండేదనైనా అంగీకరించాలి.! పాలకులూ ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉండేవారు. జనమేజయుడు అప్పటికి ఏమీ చేయలేక పోయినా సత్రయాగం ముగిశాక సరమ

వేదకాలంలో ఎవరికి, ఎలాంటి అన్యాయం జరిగినా పాలకులను ప్రశ్నించగలిగే వ్యవస్థ ఉండేదనైనా అంగీకరించాలి.

మాటలు గుర్తుంచుకుని శాంతిక పౌష్టిక క్రియలు చేయాలనుకున్నాడు. అయితే ఆ క్రియలు చేయగలిగే వారెవరూ అప్పటికి ఆయన దగ్గర లేరు. అలాంటి పురోహితుని కోసం అన్వేషిస్తూ చివరకు ఒక ముని పల్లెలో శ్రుతశ్రవనుడు అనే ముని కుమారుడయిన సోమశ్రవనుని తన పురోహితునిగా చేసుకున్నాడు.

రాజు ఏ పని చేయాలన్నా సమర్థుడైన పురోహితుడు అవసరమని శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి. సోమశ్రవనుడు వచ్చిన తరువాత ఆయా సమయాలకు తగినట్టుగా జనమేజయుడు శాంతికపౌష్టిక కర్మలు చేస్తూ చిరకాలం రాజ్యాన్ని పాలించాడు.

శాంతిక కర్మలు అంటే శాంతి కలిగించే కార్యకలాపాలు, గతంలో చేసిన దోషాలకు పరిహారంగా చేసే పనులూ కావచ్చు. పౌష్టిక కర్మలు తమ తమ బలాలకు పుష్టి కలిగించే కార్యకలాపాలు. రాజుల పరంగా ఇవి ఆయా రంగాలకు తగినట్టుగా ఉంటాయి. వాటన్నింటినీ పురోహిత కర్మలతో ముడిపెట్టటం హైందవ సంప్రదాయం. పాలకులు ఏ పని మొదలు పెట్టాలన్నా వేద పఠనం తప్పనిసరిగా ఉండాలనటం మనకు తెలిసిన విషయమే.

జనమేజయుడు రాజ్యాన్ని పటిష్టం చేసుకున్నాడు. ప్రజలలో అశాంతి పెరగకుండా జాగ్రత్త పడ్డాడు. సరమ ఫిర్యాదుకు విలువ ఇచ్చాడు. ఇది రాజనీతి. నేటి పాలకులు ఈ విలువలు పాటిస్తున్నారా? ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ప్రజల ఫిర్యాదులను వింటోందా ? పట్టించుకుంటోందా ? వారి కష్టాలను నివారించే చర్యలు చేపడుతోందా? అనే విషయాలు గమనించాలి. ప్రశ్నించటమే నేరంగా, రాజద్రోహంగా, పరిగణిస్తున్న ప్రభుత్వ యంత్రాంగం భారతంలోని ఇలాంటి కథలు చదవడం చాలా అవసరం. సరమ పలుకులు నేటి ప్రభుత్వాలకూ, ప్రజలకూ అన్వయించి చూడాలి.

సేకరణ - పసుపులేటి రమాదేవి

మన దేశంలో వందల సంఖ్యలో పెద్ద పెద్ద బాబాలు, వేల సంఖ్యలో చిన్న, సన్నకారు బాబాలు, స్వాములు ఉన్నారు. పని చేయకుండానే కోట్లు సంపాదించాలనుకునే సోమరులే స్వాములు, బాబాలుగా అవతారం ఎత్తుతున్నారు. ప్రజల అమాయకత్వాన్ని ఆసరాగా చేసుకుని, రాజకీయ నాయకుల అండదండలతో భూకబ్జాలు, దండాలు, మోసాలు, హత్యలు చేస్తున్నారు, కోట్లకు పడగలెత్తుతున్నారు. వాస్తవానికి స్వామీజీ, బాబాజీ కావడం అంత తేలికైన పనేమీ కాదు. అదీ ఒక కళే.. కాకపోతే దగుల్బాజీ కళ. దానికి ఎంతో సాధన అవసరం. అవలీలగా హత్యలు చేయగలిగిన క్రూరమయిన మనస్తత్వం ఉన్నవాడు ఎంతో సాధు స్వభావి, దయార్థ హృదయుడిలా కనిపించడం ఎంత కష్టం. బయట ప్రపంచాన్ని.. కష్టాల్ని కడతేర్చే దేవదూతగా నమ్మించడం! ఎంతో.. కష్టం. ఆ కష్టానికి తగిన ఫలం ఉండనే ఉంటుంది. కాలం కలిసిరాక, ఖర్మ కాలిపోయి బాబా గారి బండారం బయటపడితే తగిన ప్రతిఫలం కటకటాల మధ్య ఉంటుందనుకోండి అది వేరే విషయం.

సెప్టెంబర్ 17న 'అఖారా పరిషత్' దొంగ బాబాల లిస్టు విడుదల చేసింది. అందులో మొదటి పేరు గుర్మీత్ సింగ్ దేరాబాబాది. ఇతడి నిర్వాకం ఈ మధ్యే బయటపడి, ఊచల వెనుక విరహగీతాలు పాడుకుంటున్న సంగతి తెలిసిందే. రెండో పేరు రాధేమా! బెదిరింపులు, గృహహింస, అక్రమ ఆస్తులు కూడబెట్టిందని ఈమెపై ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఇటీవలే తన విశృంఖల వ్రవర్తనతో తిరిగి ఆమె వార్తల్లోకెక్కింది. సదరు మాతాజీని ఒక పోలీసు అధికారి (డిఎస్పి) తన స్టేషన్ కు ఆహ్వానించి, సాదరంగా తన కుర్చీలోనే కూర్చోబెట్టి సవినయంగా చేతులు కట్టుకుని నిలుచున్నాడు. ఆ డిఎస్పి రాధేమా భక్తుడయితే తన ఇంటికి తీసుకు వెళ్లి ఆమె

కాళ్లు కడిగి నెత్తిన పోసుకుని సేవలు చేసుకుంటే అది వేరు. తీవ్రమయిన నేరారోపణలు ఎదుర్కొంటున్న వ్యక్తిని తన సీట్లో కూర్చోబెట్టుకోవడం చట్ట విరుద్ధం. ఆమాటే ఎవరయినా అంటే గింటే ఆ డిఎస్పీ ఊరుకుంటాడా? కోర్టులు నేరస్తులుగా తేల్చిన బాబాలకే బిజెపి ఎంపీలు దేవుడంటూ సర్దిఫికెట్లు మంజూరు చేసి స్వామి భక్తిని బహిరంగంగా చాటుకుంటుంటే.. అంతెందుకు సాక్షాత్తా దేశాధినేతలే బాబాలకు సాష్టాంగ పడిన సందర్భాలూ ఉండనే ఉన్నాయి కదా? వాటి మాటేమిటని ప్రశ్నించడూ.

లిస్టులో మూడో పేరు ఆశారాం బాపు. వ్రస్తుతం ఈ స్వామీజీ జైల్లో ఊచలు

లెక్కబెడుతున్నాడు. నాల్గో పేరు ఆశారాం పుత్రరత్నం నారాయణశాయి. తండ్రిని మించిన తనయుడు, లైంగిక వేధింపుల ఆరోపణలతో జైలును సందర్శించి, బెయిల్ పై బయటికొచ్చాడు. ఐదవ వాడు రాంపాల్, దేశద్రోహం, హింసను ప్రేరేపించిన కేసుల్లో ఏళ్ల తరబడి జైల్లో ఉండి, సరైన సాక్ష్యాధారాలు లేవని ఇటీవలే విడుదల అయ్యాడు. ఇలా.. ఈ బాబాల భాగోతాలు చెప్పుకుంటూ పోతే చాంతాడంత. అందుకే వ్రస్తుతానికి మిగిలిన బాబాల పాపాల సంగతి వక్కన బెట్టి పేర్లు తెలుకోవడానికే పరిమితమవుదాం.. ఆరు, నిర్మల్ బాబా. ఏడు, ఓం బాబా. ఎనిమిది, సచిన్ దత్తా. తొమ్మిది, ఇచ్చాచారి భీమానంద్.

పది, మల్కాసింగ్. పదకొండు, ఆచార్య ఖుష్ముని, పన్నెండు, స్వామి అసియానంద్, పదమూడు, బృహస్పతి గిరి. పద్నాలుగు, ఓం నమశ్శివాయ బాబా. వీరంతా జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ప్రాచుర్యం పొందిన దొంగ బాబాలు, స్వాములు. కారణం తెలియదు గానీ, నిత్యం నోళ్లలో నానుతున్న రాసలీల నిత్యానంద పేరు ఈ లిస్టులో లేదు. ఇలా! లిస్టులో లేకుండా లిప్తయిన బాబాలు, స్వాములు చాలా మందే ఉన్నారు.

సంత్ రామ్ పాల్, రామ్ రహీం సింగ్, ధీరేంద్ర బ్రహ్మచారి, చంద్రస్వామి, కంచి శంకరాచార్య లాంటి స్వాములు, బాబాలకు శిక్షలు పడ్డాయి. రాజ్యాంగం మీద ప్రమాణం చేసి, ప్రజా ప్రతినిధులుగా పదవులు వెలగబెడుతున్న ఎంపీ స్థాయి ప్రజా ప్రతినిధులే దొంగ బాబాలకు శిక్షలు వేసినందుకు కోర్టులను తప్పు పట్టడం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది. మతం మత్తు తలకెక్కాలేగాని.. పార్లమెంటు మెంబర్లుంచి వ్రధాన మంత్రి వరకూ ఇందుకు మినహాయింపు కాదని స్వయంగా వారే నిరూపించుకుంటున్నారు.

బాబాలు వివిధ పేర్లతో, వివిధ ప్రదేశాల్లో ఉన్నా వారు చేసేది భూకబ్జాలు, అత్యాచారాలు, హత్యలు వంటి తీవ్రమయిన నేరాలే. చాటుగా, చట్ట విరుద్ధంగా సహాయ, సహకారాలు అందించడం ద్వారా, ఉన్నతాధి కారుల్ని, బడా రాజకీయనాయకుల్ని తమ వైపుకు తిప్పు కోవడం, వారి అండదండలతో విచ్చలవిడిగా నేరాలు, ఘోరాలు చేసి వేల కోట్లు సంపాదించడం, ఇదీ బాబాల భాగోతం. అధునాతన ఆయుధాలు, స్వంత కరెన్సీ తయారు చేసుకుని అనూహ్యంగా తనదైన సామ్రాజ్యాన్నే ఏర్పాటు చేసుకుని వందలాది మంది మహిళలపై అత్యాచారాలు చేసి, అడ్డు వచ్చిన వందలాది మందిని హత్య చేయించిన డేరా బాబా అకృత్యాలు

సంవత్సరాల తరబడి అడ్డుఆపూ లేకుండా యథేచ్ఛగా సాగాయంటే ఎవరి అండదండలు ఉన్నాయో ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన పనిలేదు. నేరాలను అరికట్టి, ప్రజలకు రక్షణ కల్పించాల్సిన స్థానంలో ఉండి అధికారాన్ని చలాయిస్తున్న వారు నేరస్తులకు వత్తాసు పలుకడం, బాధితుల్నే వేధించడం లాంటి చర్యల ద్వారా నేరాలను ప్రోత్సహించిన వారే అవుతారు. చట్ట ప్రకారం నేరం చేసిన వారి కన్నా, ప్రోత్సహించిన వారే పెద్ద నేరస్తులు. బాబాల్నీ, స్వాముల్ని రక్షించే పని డేరా బాబాతోనే మొదలు కాలేదు.

కంచీలోని ఓ దేవాలయ ప్రాంగణంలో హత్యకు గురయిన సీనియర్ అధికారి శంకరరామన్ హత్య కేసులో కంచి పీఠాధిపతి జయేంద్ర నరన్వతి అరెస్టయ్యాడు. అటువంటి వ్యక్తి అరెస్టు నుంచి తప్పించుకునేందుకు ఆనాటి రాష్ట్రపతి వెంకట్రామన్తో సహా పలువురు ప్రముఖుల సహాయం అర్థించాడు. రాజకీయ ప్రముఖులు కొందరు రక్షించాలని ఎంతగానో ప్రయత్నించారు. మహాబాబ్ నగర్లో ఉన్న కంచి స్వామిని హెలికాప్టర్లో పూణే తీసుకుపోయి, అక్కడి నుంచి విదేశాలకు పంపించాలని నాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికవేత్త ఒకరు తీవ్రంగా ప్రయత్నించారు. ఫలితం దక్కలేదు.

రాజకీయనాయకులు, అధికారులు, సమాజంలో పలుకుబడి ఉన్న పెద్ద మనుషులు దొంగ బాబాలను రక్షించేందుకు ఎలా చట్టాన్ని అతిక్రమిస్తున్నారో చెప్పేందుకు ఇది ఒక ఉదాహరణ. పరిశీలిస్తే ఇటు వంటి ప్రయత్నాలు కోకొల్లలు. ఈ బాబాలకు, స్వాములకు వత్తాసు పలికే పెద్ద నేరస్తుల్ని, వారు ఎంత పెద్ద వారయినా శిక్షించాలి. బాబాలు, స్వాములు అందరూ దొంగలే కాబట్టి అందరి ఆస్తులు, కార్యకలాపాలపై విచారణ జరిపించాలి. పాలకులు అందుకు చొరవ చూపకపోతే కోర్టులే చొరవ తీసుకుని విచారణకు ఆదేశించాలి.

ప్రభుత్వాలు, కోర్టులు నిర్వర్తించాల్సిన కర్తవ్యాల సంగతి అలా ఉంచితే! ప్రజలు

చైతన్య వంతులు కావాల్సిన అవసరం ఎంతో ఉంది. ఒక్కొక్కరుగా బాబాలు, స్వాములు నేరస్తులుగా జైళ్లకు వెళుతున్నా కొత్తగా పుట్టుకొచ్చే స్వాములకు గిరాకీ తగ్గడంలేదు. మట్ట వగిలించా అన్నట్టు తండోవ తండాలుగా భక్తులు పుట్టుకొస్తూనే ఉన్నారు. ఈ బాబాలను నెత్తికెత్తుకోవడం ద్వారా వివిధ రంగాల్లోని ప్రముఖులు ప్రయోజనం పొందుతున్నా నష్టపోయేది అమాయకులయిన ప్రజలే. ముఖ్యంగా వీరి బారిన పడి జీవితాలను నాశనం చేసుకుని, మానసిక క్షోభ అనుభవిస్తున్నది, ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నది మహిళలే. దైవాంశ కలగిన వారమంటూ చెప్పుకుంటున్న బాబాలందరూ దొంగలేనని అర్థం వచ్చేలా వేమన..

కరక కాయలు తిని కాషాయ వస్త్రముల్
బోడి నెత్తి గల్గి బొరయుచుండ్రు
తలలు బోడులైన తలపులు బోడులా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

అని చెప్పాడు. శతాబ్దాల క్రితమే వేమన ఈ విధంగా చెబితే సైన్సు ఎంతగానో అభివృద్ధి చెందిన ఈ కాలంలో బాబాలను నమ్మడం అవివేకం. ఈ దిగంబర స్వామి వ్యవహారం చూడండి వినడానికే ఎంత జుగుప్సాకరంగా ఉందో..

పూణేలో కొత్తగా ఒక దిగంబరస్వామి వెలిశాడు. అతని మర్మాంగాన్ని నుదుటికి తాకించుకున్న వారికి జీవితంలో తరగనంత లైంగిక సుఖం లభిస్తుందని ప్రచారం చేయించుకున్నాడు. అయితే భూరి విరాళం ప్రకటించిన వారికే ఈ అవకాశం లభిస్తుందన్నది షరతు. స్వామి దగ్గరకు క్యూ కట్టిన వారిలో నవయువకుల దగ్గర్నుంచి తొంభయ్యేళ్ళ వృద్ధుల వరకు ఉన్నారు.

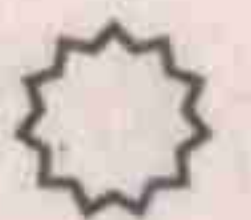
కేరళలో సముద్రపు ఒడ్డున పిచ్చి ప్రేలాపనలాడుతూ తిరుగాడిన సంధ్యారాణి ఒక శుభ ముహూర్తాన అమాంతం దేవతై కూర్చుంది, కోట్లకు పడగలెత్తింది. భక్తులను గట్టిగా వాటేసుకుని ముద్దు పెట్టుకునే ఈమె మాతా అమృతానందమయిగా ఇప్పుడు ఎందరికో సుపరిచితం. అలా చేయడం వల్ల భక్తుల రోగాలు నయమవుతాయనేది

నమ్మకం. ఈమెకు రోగమొస్తే మాత్రం వెంటనే సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రిలో చికిత్స చేయించుకుంటుంది. ఈమె ఏర్పరచిన 'అమృతా ట్రస్టు' ఆధ్వర్యంలో రూపొంది బోయే మెడికల్ యూనివర్సిటీకి అమరావతి దగ్గర ప్రస్తుత ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్య మంత్రి చంద్రబాబు రెండు వందల ఎకరాల భూమి కేటాయించడం కొన మెరుపు.

ఒకాయన తాను వేదాల్లోని ఆస్ట్రో సైకాలజీని శోధించి కనుక్కున్న పేద్ద 'సైకో ఆస్ట్రాలజర్'నని ప్రకటించుకున్నాడు. వేదాల్లో అటువంటిది ఎక్కడ ఉందో కాస్త చెప్ప మంటే! ఉన్నాదిలా ఊగిపోతాడు. పనీ పాటా లేని ఓ యువకుడు ప్రయివేటు భూమిలోని ఒక చెట్టు మొదట్లో కుంకుమ పోసి, శింగం పూనినట్టు నటించడం మొదలు పెట్టాడు. చెట్టు మొదట్లో సమ్మక్క-సారక్కలు వెలిశారని, వారికి అక్కడ గుడి కట్టాలని చెప్పడంతో, గుంపులు గుంపులుగా జనం రావడం మొదలైంది. ఆ భూమి యజమాని రిపోర్టు ఇవ్వడంతో పోలీసులు రంగప్రవేశం చేసి ఆ యువకుణ్ని నాలుగు తన్ని తరిమేశారు. ఏమాత్రం జాప్యం చేసినా అక్కడో గుడి తయారయ్యేది. ఈ యువకుడో స్వామి అయ్యేవాడు. ఇలాంటివి చూసే కాబోలు ఓ యువ కవి ఇలా రాశాడు..

“అజ్ఞానానికి పూజలు చేస్తాం
జ్ఞానాన్ని నడిరోడ్డులో చంపేస్తాం..
మేము మూర్ఖ మతోన్మాదులం
ప్రశ్నించడం చేతకాని సన్నాసులం
నిజాన్ని భరించలేని అజ్ఞానులం
మేము మూర్ఖ జాతీయులం !”

దొంగ బాబాలు, స్వాములకు సమాజంలో స్థానం లేకుండా ఉండాలంటే ప్రజలు మూఢ నమ్మకాలను వదిలి, శాస్త్రీయ ధృక్పథాన్ని అలవరచుకోవాలి. అందుకు మేధావులు, ప్రభుత్వాల సహకారం, కృషి ఎంతో అవసరం. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో మతాన్ని వ్యక్తిగత విచక్షణకు పరిమితం చేయడం ఎంతయినా అవసరం.

ఉదయం 5 గంటలు కావస్తోంది. మంచు వివరీతంగా కురుస్తోంది. ప్రశాంతమైన ఆ పల్లె నిద్ర మేలుకోకముందే ఆ ఇరుకైన రోడ్డు వెంట ఎప్పుడూ లేనంత హడావుడిగా మోటారు వాహనాలు, అడపాదడపా కార్లు ఊరు చివరకు వెళుతున్నాయి. పరుగులాంటి నడకతో జనమూ అటు వైపుకే వెళుతున్నారు. జనావాసాలకు దూరంగా, పొలాలకు చేరువగా విసిరేసి నట్టున్న ఆ ఇంటి దగ్గరకు చేరుకుంటున్నారంతా. అదొక పొదరిల్లులాంటి అందమైన ఇల్లు. ఆ పొదరిల్లులో ఘోరం జరిగిపోయిందని, అక్కడికి చేరుకున్న ఆత్మీయులంతా గుండెలు వగిలేలా విలపిస్తున్నారు. వాళ్లందరికీ పెద్దదిక్కి, ఆత్మీయంగా చూసే అమ్మ ఎవరికీ చెప్పకుండా నిశ్చబ్దంగా వెళ్లిపోయింది.

సూర్యకిరణాలు భూమిని తాకే వేళకు ఆ ప్రదేశమంతా జనసందోహమైపోయింది. ఒక్కొక్కరు ఒక్కో విధంగా ఆమెను తలుచుకుని విలపిస్తున్నారు. ఇంటి యజమాని, భర్త కృష్ణమూర్తి అరుగు మీద స్తంభానికి జారబడి శూన్యంలోకి చూస్తూ కూర్చున్నాడు. కంటి వెంట చుక్క నీరు రావట్లేదు. ఇంతలో ఫ్రీజర్ బాక్స్ రావడంతో బాడీని అందులో పెట్టారు. పెద్దకూతురు జానకి ఏడుస్తూ, తండ్రిని కుదుపుతూ 'రాత్రేగా అమ్మ నాతో ఫోన్లో మాట్లాడింది. ఇంతలో ఏవైంది' అని తండ్రిని అడుగుతోంది. సమాధానం లేదు. రెండో కూతురు వాణి వచ్చింది. ఆమెకూ సమాధానమివ్వలేదు. కృష్ణమూర్తి భార్య వియోగం తట్టుకోలేడనుకున్నాం. కాని బానే ఉన్నాడు అని గుసగుసలు వినబడుతున్నాయి. వాళ్లది యాభై ఏళ్ల అనుబంధం. ఎన్నో కష్టనష్టాలు, అవమానాలను చవిచూశారు. వాటన్నింటిలో ఆమె భర్తకు తోడుగా ఉంది. జయలక్ష్మి, ఆ ఊరిలోని

మహిళలందరికీ ఆదర్శప్రాయం. ఆమె అంటే అందరికీ గౌరవాభిమానాలు.

నలుగురు కూతుళ్లు, నలుగురు కొడుకులు ఉన్న మరిడయ్య గారి పెద్ద కుటుంబంలోకి చిన్న కోడలిగా వచ్చింది జయలక్ష్మి. ఆడపిల్లల పెళ్లిళ్లు, పురుళ్లతో ఉన్న ఆస్తి కరిగిపోయింది. కృష్ణమూర్తి పెళ్లైన ఏడేళ్లకు మరిడయ్య కాలం చేశాడు. ఆస్తి పంపకాల్లో పెద్ద కొడుక్కి పెద్ద ఇల్లు, చిన్న వసారా కృష్ణమూర్తికి, మధ్య వాళిద్దరికీ గదులు వాస్తూ ప్రకారమంటూ స్వార్థ పూరితంగా పంచారు. సావిడిని ఉమ్మడిగా వాడుకోమన్నారు. చవుడు భూములు పెద్ద కొడుక్కి, చిన్న కొడుక్కి ఇచ్చి మధ్య వాళిద్దరూ సారమున్న భూములు తీసుకున్నారు. అలా అందరూ వేరుబడ్డారు. పెద్ద కొడుకు తల్లి ఉండగానే కాలం చేశాడు. మధ్య వాళిద్దరూ ఆయన దిన,వారాలకు కూడా రాలేదు. కృష్ణమూర్తి ఆ భారాన్నీ మోశాడు. అన్న కూతుళ్లిద్దరికీ పెళ్లిళ్లు చేశారు. కృష్ణమూర్తికి ముగ్గురు ఆడపిల్లలు, ఒక మగపిల్లవాడు. ముసలి తల్లి, భర్తను పోగొట్టుకున్న వదిన ఇదీ వారి సంసారం. అప్పుల వాళ్లు ఇంటి మీదికొస్తే జయలక్ష్మి తెలివిగా వారికి సమాధానం చెప్పి పంపేది. ఒకే ఇంట్లో

అందరూ ఉండడం రెండు, మూడవ కోడళ్లకి ఇష్టం లేక చిన్న పిల్లల గొడవల్ని పెద్దవి చేసి మనశ్శాంతి లేకుండా చేసేవారు. ఒక వైపు అప్పుల గోల, మరొక వైపు ఇంట్లో గోలతో మనశ్శాంతి కరువై కృష్ణమూర్తి నిస్తేజంగా ఉండేవాడు. జయలక్ష్మి ఆలోచించి.. అప్పులతో బాధపడేకంటే ఉన్నది అమ్మేసి, కాయకష్టం చేసుకుని బతుకుదామని సలహా ఇచ్చింది. కృష్ణమూర్తి అయిష్టంగానయినా భార్య చెప్పినదానికి అంగీకరించక తప్పలేదు. అత్తగారు, జయలక్ష్మి, పెద్ద కోడలు ఇంటి వద్దే చిన్న చిన్న పనులు చేస్తూ ఇంటికి ఆసరా అయ్యారు. అందరూ కలిసి పనిచేసుకుంటూ, ఖాళీ సమయాల్లో కబుర్లతో కాలక్షేపం చేసేవారు.

ఆ ఊరి జమిందారు వయసు పైబడడంతో కృష్ణమూర్తికి తన ఆస్తి బాధ్యతలు అప్పగించాడు. ఊరికి దూరంగా ఆయనకు గొడ్లశాల, భూములు ఉన్నాయి. కృష్ణమూర్తి ఆయనతో ఆ శాలలో కాపురముంటానన్నాడు. లంకంత ఇల్లు పెట్టుకుని గొడ్లశాలలో కాపురమా? అన్నాడాయన. మనశ్శాంతి కోసం తప్పదయ్యా! అన్నాడు కృష్ణమూర్తి. సరే నీ

ఇష్టం అన్నాడాయన. తల్లి, వదిన, భార్యా పిల్లలతో కలిసి ఆ గొడ్డశాలను శుభ్రం చేసి ఉన్న ఒక గదికి తోడు తాటాకు దడులతో రెండు గదులు ఏర్పాటుచేసుకుని ఇంటిని అందంగా తయారుచేసుకున్నారు. పెద్దాయన కరెంటు వేయించాడు. భార్యను అడగకుండా కృష్ణమూర్తి రూపాయి కూడా ఖర్చుచేసేవాడు కాదు. జమిందారుకు చెప్పి తోటంతా దున్నించి జయలక్ష్మి కూరగాయలు, పూలమొక్కలు పెంచింది. నాటుకోళ్లు పెంచింది. ఏడాది తిరిగేసరికి వాటిపై ఆదాయం వారిని ఆదుకుంది. పిల్లలు పాలకు ఇబ్బంది పడుతున్నారని జమిందారు దగ్గర అప్పు చేసి గేదెను కొన్నారు. వారి అవసరాలు తీరాక గేదె పాలను పెద్ద కోడలు రత్నం అమ్మించేది. మెల్లమెల్లగా ఆర్థికంగా స్థిరపడ్డారు. జమిందారు తన పొలాన్ని కౌలుకు తీసుకోమంటే జయలక్ష్మి అంగీకారంతో ఒప్పుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి. పొలం రాజనాలు పండింది. పాడీ పెరిగింది. అప్పు చేసి ట్రాక్టర్ కొందామనుకున్నారు. అందుకు వదిన! 'నా ఇద్దరు ఆడ పిల్లలకూ నీ వాటాకు వచ్చిన ఆస్తి అమ్మి పెళ్లిళ్లు చేశావు. అప్పు చేయడానికి నేను ఒప్పుకోను, పంపకాల్లో నాకు వచ్చిన వాటా అమ్మేసి ట్రాక్టర్ కొను' అని సలహా ఇచ్చింది. అలా కొన్న ట్రాక్టర్ తో కొంత ఆ ఊర్లో వారి పొలాన్నీ కౌలు చేశారు. పని పెరగడంతో పనివాళ్ళు పెరిగారు. జయలక్ష్మి జనాలకు దగ్గరయ్యింది. పనివారికి అన్నం, కూరలు, టీలు స్వయంగా చేసి తెచ్చేది. అప్పుడే రంగ పరిచయమయ్యాడు.

తండ్రిని పోగొట్టుకుని, ఇద్దరు అక్కలతో సంసార భారం మోస్తున్న తల్లికి ఆసరాగా ఉండేందుకు పనికి వచ్చేవాడు. 8వ తరగతితో చదువు ఆపేశాడు. "నాకు చిన్న చిన్న పనుల్లో సాయపడు నేను డబ్బు సర్దుతాను, చదువు ఆపకు" అని రంగని చదివించింది జయలక్ష్మి. అప్పట్నుంచి రంగ వారి కుటుంబంలో సభ్యుడయ్యాడు. కొబ్బరి వ్యాపారం లాభాలబాట పట్టింది. కుటుంబ

జమిందారుకు చెప్పి తోటంతా దున్నించి జయలక్ష్మి కూరగాయలు, పూలమొక్కలు పెంచింది. నాటుకోళ్లు పెంచింది. ఏడాది తిరిగేసరికి వాటిపై ఆదాయం వారిని ఆదుకుంది. పిల్లలు పాలకు ఇబ్బంది పడుతున్నారని జమిందారు దగ్గర అప్పు చేసి గేదెను కొన్నారు. వారి అవసరాలు తీరాక గేదె పాలను పెద్ద కోడలు రత్నం అమ్మించేది. మెల్లమెల్లగా ఆర్థికంగా స్థిరపడ్డారు. జమిందారు తన పొలాన్ని కౌలుకు తీసుకోమంటే జయలక్ష్మి అంగీకారంతో ఒప్పుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి. పొలం రాజనాలు పండింది. పాడీ పెరిగింది.

బాధ్యతలు, పిల్లల చదువులు, వ్యాపార వ్యవహారాలు ఆమె ఒంటి చేత్తో నిర్వహించేది. ఆస్తి, పలుకుబడి పెరిగింది. కృష్ణమూర్తి తల్లి కాలం చేసింది. అదను చూసి అన్యాయం చేసిన అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్లు దగ్గరయ్యారు. పిల్లలంతా పెళ్లిళ్లు స్థిరపడ్డారు. కొడుకు మనోహర్ డాక్టరుగా విదేశాల్లో స్థిరపడ్డాడు. కూతురు పల్లవి కులాంతర వివాహం చేసుకుంది. కృష్ణమూర్తి ముందు అభ్యంతరం చెప్పినా జయలక్ష్మి నచ్చజెప్పింది. జమిందారు కాలం చేశాక ఆయన కొడుకులు వాటాలు వేసుకుని ఆస్తులు అమ్మేస్తుంటే కృష్ణమూర్తి తాను ఉంటున్న రెండెకరాలు కొనేసుకున్నాడు. అందమైన ఇల్లు కట్టుకున్నాడు. జయలక్ష్మి అభిరుచికి అనుగుణంగా పూలతోటలు, వచ్చని చెట్లు పెంచారు. అది వారి సామ్రాజ్యం. మనోహర్ వారి వంశానికి వారసుడైతే పెంపుడు కొడుకు రంగ కృష్ణమూర్తి సామ్రాజ్యానికి వారసుడు. 50 ఏళ్ల కాపురంలో భార్యాభర్తల మధ్య అరమరికలు లేవు. ఆదామగ తేడాలూ లేవు. కృష్ణమూర్తి అంటే జయలక్ష్మి, జయలక్ష్మి అంటే కృష్ణమూర్తి. భార్యపై ఏనాడూ భర్తగా పెత్తనం చలాయించ లేదు కృష్ణమూర్తి. ఆమె అభిరుచికి, అభిప్రాయాలకు విలువ ఇచ్చాడు. ఒకరి మాట మరొకరికి వేదం, ఒకరంటే ఒకరికి ప్రాణం. మరిప్పుడు..? కల చెదిరింది.. నీడలా ఉన్న తోడు ఇక లేదు.

పిల్లలందరూ తండ్రి దగ్గరికి చేరుకున్నారు. ఎవరో.. మీ అమ్మ చిన్ననాటి

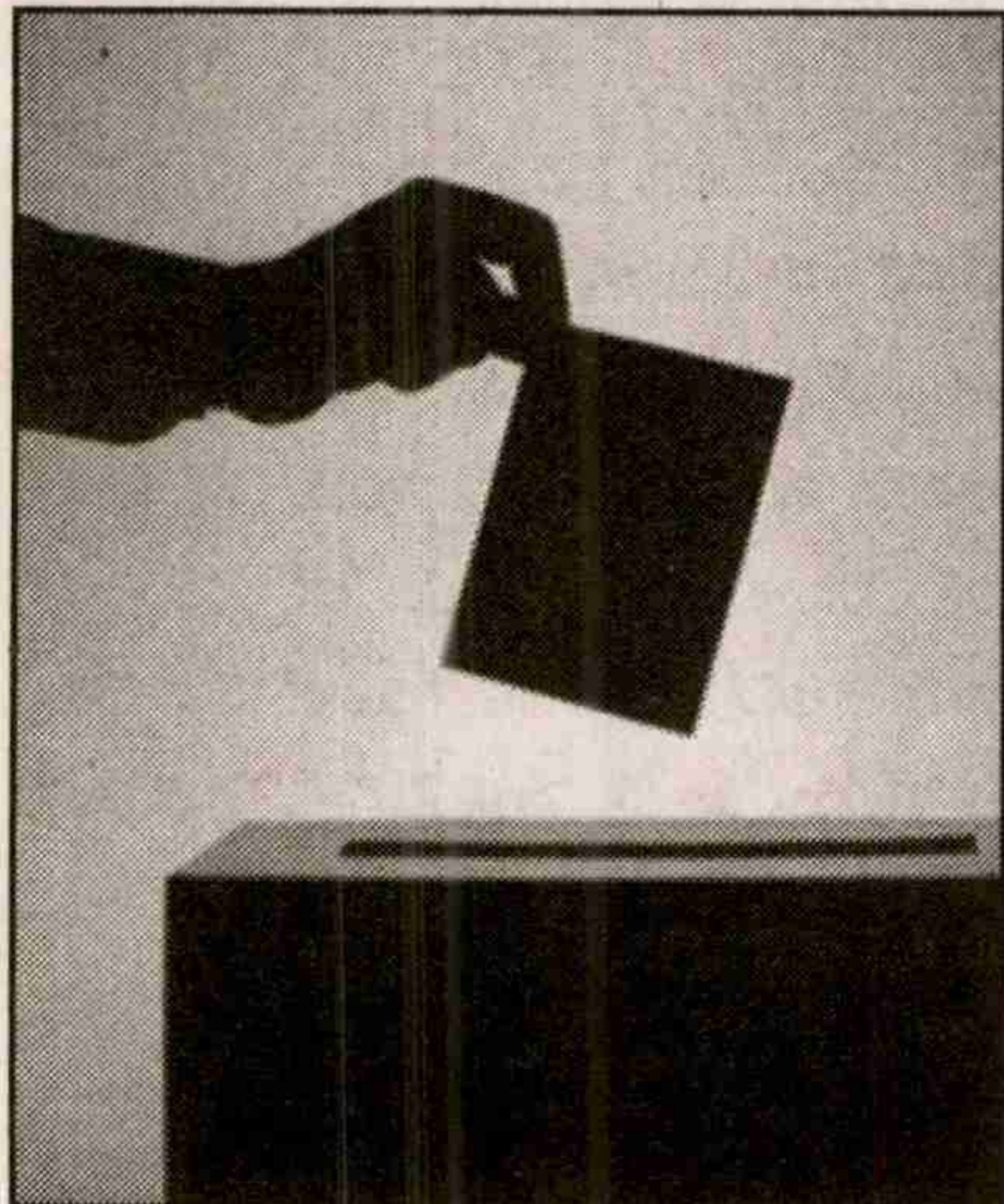
స్నేహితురాలట, గుడి దగ్గర కలిసింది. నిన్న ఇంటికి వచ్చింది. కష్టసఖాలు చెప్పుకున్నారు. మీ నాన్న గురించి ఎంతో గొప్పగా చెప్పింది. తన భర్త దేవుడని, మగవారంతా ఇలా ఉంటే దేశం ఎప్పుడో బాగుపడేదని, ఇటువంటి భర్త దొరకడం తన అదృష్టమని చెప్పింది. ఇంతలోనే ఆ దేవుడికి అన్యాయం చేసి వెళ్లిపోయింది. తెల్లవారుఝామున మంచినీళ్లు తాగింది, పొలమారింది, అంతే! ఇక లేవలేదు, కృష్ణమూర్తితోపాటు ఈ మాటలు పిల్లలు వింటూ ఉన్నారు. అంతలోనే కార్యక్రమాలు ప్రారంభమయ్యాయి. భౌతికంగా జయ దూరమయ్యే సమయం దగ్గరపడింది. కృష్ణమూర్తిని కూడా జయకు స్నానం చేయించమన్నారు. నీళ్లు పోస్తూ వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ నిలువునా కూలిపోయాడు. ఈ జంట అందరికీ ఆదర్శం. భార్యకు శరీరంలో శివుడిలా సగభాగం ఇవ్వక్కర్లేదు, విష్ణువులా హృదయం ఇవ్వక్కర్లేదు, బ్రహ్మలా నాలుకపై స్థానం ఇవ్వక్కర్లేదు. ఆమె వ్యక్తిత్వానికి, భావాలకు విలువనిచ్చి కష్టసఖాల్లో పాలుపంచుకుని సమానత్వం చూపితే ప్రతీ మనిషీ కృష్ణమూర్తి అవుతాడు. ప్రతీ స్త్రీ జయలక్ష్మి అవుతుంది. బిడ్డల జీవితాలు సక్రమ మార్గంలో నడుస్తాయి. జీవితంలో అన్ని విధాలా స్థిరపడతాడు. లక్ష్మీ, సరస్వతి, పార్వతి అని పూజించకపోయినా పర్వాలేదు. భార్యను సాటి మనిషిగా గౌరవించి ఆదరించండి. వివక్షతో అణచాలని చూడకండి. అలా అయితే ప్రపంచమే అస్థిత్యాన్ని కోల్పోతుంది.

పోరాటం చేయడానికి ఓటుహక్కు అక్కరలేదు

అధ్యక్షుల శాంతి ప్రతిపాదనలను

యజమానులు తిరస్కరించిన తరువాత సమ్మె మరింత పట్టుదలతో సహనంతో కొనసాగింది. సమ్మె చేస్తున్న కార్మికులు హతమయ్యారు. యజమానుల తరుపున గన్మెన్లు చనిపోయారు. జాన్ ఆర్. లాసన్ అనే కార్మిక నాయకుడు బంధింపబడ్డాడు. అతనిపై హత్యానేరం మోపబడింది. ఆ రోజుల్లో కొన్ని రాష్ట్రాలు కూడా యజమానుల అధీనంలో ఉండేవి. అలాంటి చోట శిక్ష వేయడం బహుతేలిక. కొలరాడో కూడా అలాంటి రాష్ట్రమే. అందుకే నేను వెంటనే బయల్దేరి అధ్యక్షుడు వైట్ని కలుసుకున్నాను. ఈ అమాయకుడికి శిక్ష పడకుండా చేయమని వేడుకున్నాను. అయితే అతను అందుకు ప్రజల సహకారం కావల్సి ఉంటుందన్నాడు. ఎక్కువ మంది ప్రజలు లాసన్ నిర్దోషి అని నమ్మాల్సి ఉంటుందన్నాడు. ఆ పనిని కూడా ఆయన భుజస్కంధాల మీదే వేసుకుని ఒక నిర్దోషి

- మరో అమ్మ

శిక్షించబడకుండా కాపాడాలని కోరాను. అందుకు అధ్యక్షుడు అంగీకరించి ఎన్నో పట్టణాల్లో సమావేశాలు ఏర్పాటుచేశారు.

మొదటి సమావేశం కాన్సాస్ నగరంలో జరిగింది. ఆ సమావేశానికి వచ్చిన ప్రజానీకానికి నేనిలా చెప్పాను. 'బొగ్గు మండేటప్పుడు నిప్పు కణాలు ఎర్రగా ధగధగలాడుతాయి. ఆ ధగధగల వెనుక నల్లటి సొరంగాలు తవ్వి బొగ్గు బయటకు తీసిన కార్మికుల బాధలున్నాయి. కష్టాల కోర్చిన మహిళల కన్నీళ్లున్నాయి. వసివాడిన పసితనపు నీలినీడలున్నాయి' అని.

చికాగోలో జరిగిన సమావేశంలో పారిశ్రామిక కమీషన్ చైర్మన్, పి.వాల్డ్ మాట్లాడుతూ నమ్మే విచ్చిన్నానికి యజమానులు చేస్తున్న కుట్రల యత్నాలను కార్మికుల ముందుంచారు. ఆ తరువాత కొలంబస్ లో, క్వీన్స్ లాండ్ లోను సమావేశాలు ఏర్పాటుచేశారు. మా చివరి సమావేశం వాషింగ్టన్ డి.సి.లో వేశాం. అప్పటికి మా గోడు ప్రముఖ రాజకీయ నాయకులందరి చెవులకీ చేరింది.

అంతకు ముందు సియాటిల్ లో ఒక పెద్ద బహిరంగ సభ జరిగింది. అక్కడ కూడా నేను తమ పక్క రాష్ట్రంలో కార్మికులు పడుతున్న బాధల గురించి వివరించాను. అక్కడ సమావేశానికి వచ్చిన కార్మిక నాయకుడు నన్ను బ్రిటిష్ కొలంబియా రమ్మని ఆహ్వానించాడు. నేను బ్రిటిష్

కొలంబియా వెళ్లేందుకు, కెనడా వీసా కావాలి. వీసా రాకుండా చేసేందుకు కెనడా ఇమిగ్రేషన్ అధికారులు శతవిధాలా ప్రయత్నించారు. అయినా వాళ్ల ప్రయత్నాలన్నీ తిప్పికొట్టి నేను విక్టోరియాలో పెద్ద బహిరంగసభను ఉద్దేశించి ప్రసంగించాను. కొలరాడో కార్మికులకు ఎల్లలు లేని ప్రజాబాహుళ్యం సానుభూతిని సంపాదించి పెట్టాను.

వెలికి తీసిన బొగ్గంతా వెచ్చదనాన్ని వ్వదు. వెలుగునూ ఇవ్వదు. ప్రాణానికి తెగించి భూమి లోపలికి వెళ్లి బొగ్గు తవ్వున కార్మికుల ఇళ్లలో చీకటి, చలి. వంగి వంగి వాళ్ల నడుములు వంగిపోవడమే కానీ వాళ్ల బ్రతుకులలో ఆనందం అందని ద్రాక్షే. నొప్పులు, రోగాలే వారికి తోడు నీడ. మృత్యువొకటే వాళ్లకి శాంతినిచ్చేది.

ఒక రోజు నేనొక గని కార్మికుని ఇంట్లో ఉండగా పెద్ద మోత వచ్చింది. అది ప్రేలుడు శబ్దం. వెంటనే ఆ ఇల్లాలు చేస్తున్న పని వదిలి వీధిలోకి పరుగుతీసింది. ఎవరెవరి భర్తలు చనిపోయారో, ఏ ఏ పిల్లలు అనాథలయ్యారో ! అన్న ఆందోళనతో.

యజమానులు కూడా ఆందోళన చెందారు. ఎన్ని గాడిదలు చనిపోయాయో

యోనని, గనిలో చనిపోయిన కార్మికులను లోపలి నుంచి బయటకు చేర్చాలని, గాడిదల బదులు కూడా పనిచేసేందుకు మరింత మందిని మళ్ళీ తీసుకురావాల్సి వస్తుందని! రెండూ ఖర్చులతో కూడుకున్న పనులే కదా ! పైగా చనిపోయిన గాడిదలను మళ్ళీ కొనాలి. గాడిదల ధరకన్నా మనుషుల ధరే తక్కువ. ఆ పేలుడు మూలంగా చనిపోయిన కార్మికుల సంఖ్య 119. 119 కుటుంబాల ఇళ్లలో దీపాలు ఆరిపోయాయి. పిల్లల కళ్లలో కాంతులు మసకబారాయి. గని కార్మికుల జీవితాలు చిగురించేది చావులోనే. బూడిదయ్యేది బతుకులోనే.

1915 సంవత్సరం జనవరిలో నేను జె.డి.రాక్ ఫెల్లర్ జూనియర్ ఆఫీసుకు వెళ్లాను. అతన్ని కలుసుకుని కొలరాడోలో వారి మనుషుల అకృత్యాలు వివరించాను. గుట్టలు పడ్డ అతని సంపద వెనుక దాగివున్న అకృత్యాలను మేం బయటపెట్టి ప్రచారం చేసినందువలన అతనికి కొన్ని చర్యలు తీసుకోక తప్పలేదు. అతనెలాగూ యూనియన్ లను గుర్తించడు.

అది అతని మతం. అయితే ప్రతి యూనియన్ నుంచి ఒక ప్రతినిధి వచ్చి డెన్ వర్ లోని ఒక కార్యాలయంలో కార్మికుల బాధలు, ఫిర్యాదులు చెప్పవచ్చని ఒక అవకాశం ఇచ్చాడు. అందువల్ల యూనైటెడ్ మైన్ వర్కర్స్ యూనియన్ వైస్ ప్రెసిడెంట్ ఎఫ్.జె.హోయాస్ రాక్ ఫెల్లర్ ఆఫీసులకు వెళ్లి కొలరాడోలోని కార్మికుల కోర్కెలు, సమస్యలు వివరించాడు. రాక్ ఫెల్లర్ విని ఊరుకున్నాడు. ఈ రకమైన విన్నపాల ద్వారా కార్మికుల సమస్యలు

1915 సంవత్సరం జనవరిలో నేను జె.డి.రాక్ ఫెల్లర్ జూనియర్ ఆఫీసుకు వెళ్లాను. అతన్ని కలుసుకుని కొలరాడోలో వారి మనుషుల అకృత్యాలు వివరించాను. గుట్టలు పడ్డ అతని సంపద వెనుక దాగివున్న అకృత్యాలను మేం బయటపెట్టి ప్రచారం చేసినందువలన అతనికి కొన్ని చర్యలు తీసుకోక తప్పలేదు. అతనెలాగూ యూనియన్ లను గుర్తించడు. అది అతని మతం. అయితే ప్రతి యూనియన్ నుంచి ఒక ప్రతినిధి వచ్చి డెన్ వర్ లోని ఒక కార్యాలయంలో కార్మికుల బాధలు, ఫిర్యాదులు చెప్పవచ్చని ఒక అవకాశం ఇచ్చాడు. అందువల్ల యూనైటెడ్ మైన్ వర్కర్స్ యూనియన్ వైస్ ప్రెసిడెంట్ ఎఫ్.జె.హోయాస్ రాక్ ఫెల్లర్ ఆఫీసులకు వెళ్లి కొలరాడోలోని కార్మికుల కోర్కెలు, సమస్యలు వివరించాడు. రాక్ ఫెల్లర్ విని ఊరుకున్నాడు. ఈ రకమైన విన్నపాల ద్వారా కార్మికుల సమస్యలు పరిష్కరింపబడవు. తుపాకులకు ఎదురొడ్డి పోరాడి అసువులు బాసిన కార్మికులకు న్యాయం జరగదు. ఎందుకంటే వెళ్లిన ఆ ప్రతినిధి వెనక ఎవరూ ఉండరు గనక.

పరిష్కరింపబడవు. తుపాకులకు ఎదురొడ్డి పోరాడి అసువులు బాసిన కార్మి కులకు న్యాయం జరగదు. ఎందుకంటే వెళ్లిన ఆ ప్రతినిధి వెనక ఎవరూ ఉండరు గనక.

ఆ తరువాత నేను న్యూయార్క్ వెళ్లాను. గని కార్మికుల కోసం నిధి వనాలు చేసేందుకు ఒక సభ ఏర్పాటుచేశాను. ఆ సభలో నేనిలా చెప్పాను, “ గని కార్మికులు ఓడిపోయారు. ఎందుకంటే వాళ్ల చేతుల్లో రాజ్యాంగం మాత్రమే ఉంది. యజమానులు గెలిచారు. ఎందుకంటే వాళ్ల చేతుల్లో తుపాకులు కూడా ఉన్నాయి. చివరకు తుపాకులున్న వారినే విజయం వరించింది. సభకు వచ్చిన కొంతమంది ఓట్లు లేవన్న బాధని వెలిబుచ్చారు.

ఓట్లు ఉంటే వారి కోర్కెలు నెరవేరుతాయన్న ఆశ! కొలరాడోలోని గని కార్మికులకు మూడు దశాబ్దాల నుంచి ఓట్లున్నాయి. ఏం లాభం ? వాళ్ల బతుకులు బానిస బతుకుల కన్నా ఏ మాత్రం మెరుగుపడలేదు. నాకే ఓటుహక్కు లేదు.

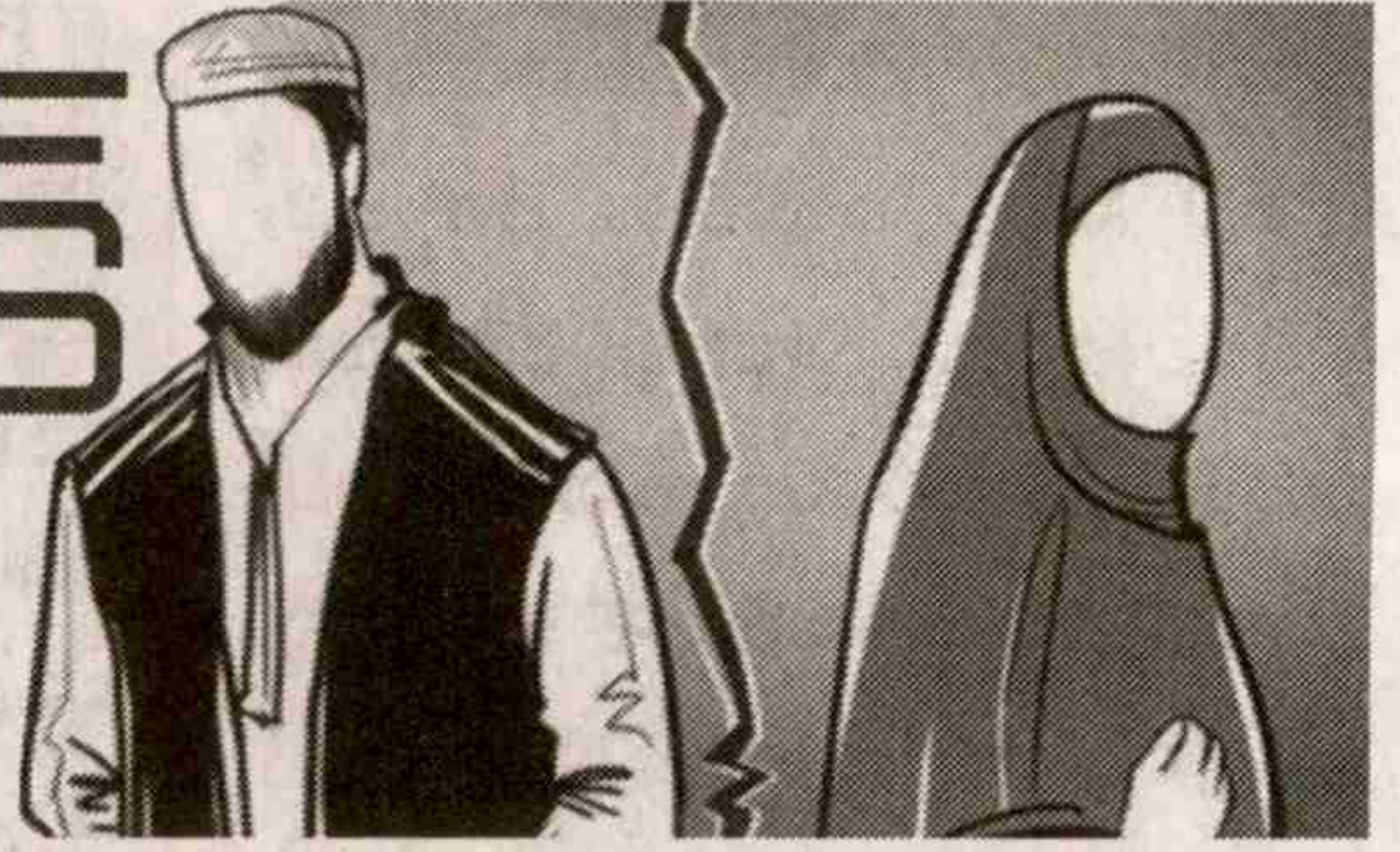
అయినా 13 నెలల పాటు సమ్మె చేయించి యాజమాన్యాన్ని గడగడలాడించాను. ఓటుహక్కు కార్మికులకు - పురుషులకైనా, స్త్రీలకైనా ఉండడం మంచిదే. కాని అదే అన్ని సమస్యలను పరిష్కరించదు. సమస్యలను పరిష్కరించు కునేందుకు కావల్సింది పటిష్టమైన సంఘ నిర్మాణం. రాజకీయాలు పెట్టుబడిదారుల కూలీలు కదా. కులీసులు వాళ్ల స్త్రీలను ఓటుహక్కుని పొందేందుకు, మద్యపానం నిషేధం చేందుకూ, ధర్మకార్యాలు చేసేందుకూ ప్రోత్సహిస్తారు. కాని కార్మికవర్గం, స్త్రీలను సమాన హక్కుల కోసం పోరాడేందుకు సిద్ధం చేయాలి. అక్కడక్కడ కొందరు కార్మిక నేతలు స్వార్థపరులో, ద్రోహులో, చేతకానివారో అయి ఉండ వచ్చుగాక. అంతమాత్రాన సంఘ నిర్మాణం లేకుండా కార్మికవర్గ ప్రయోజనాలు సాధించబడవు. పటిష్టమైన సంఘం, చైతన్యవంతమైన కార్మికుల ద్వారానే కార్మికులు తమ కష్టాల నుంచి విముక్తులవుతారు ”.

బ్రిపుల్ తలాక్

- దానీ

ఒక సునీతా, మరొక ఊహాంజలి, వేరొక గౌసియా బేగం వీళ్లందరూ భర్త బాధితులు. బ్రిపుల్ తలాక్ సందేశం వలన నష్టపోయిన వారు ఈ మహిళలు. ఇలాంటి వారు ఇంకెంతమందో. మూడుసార్లు వెంట వెంటనే ఫోన్లో గాని, వాట్సప్ ద్వారాగాని, మెసేజ్ ద్వారా గాని తలాక్ పొందిన బాధిత స్త్రీలు కోకోల్లుగా వున్నారు. వీరంతా తాము భార్యలో లేక విడాకులు పొందిన స్త్రీలో తెలియని పరిస్థితిలో వున్నారు. వైవాహిక బంధంలో ఈ బ్రిపుల్ తలాక్ వల్ల పిల్లల పోషణ కూడా భార్యల వంతే అవుతుంది. వైవాహిక జీవితంలో బాధితులయిన స్త్రీలు ముస్లిం సమాజంలో కన్నా హిందూ సమాజంలో ఎక్కువ.

కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఇప్పుడు ట్విట్టర్ వీరుల భావజాలంతో నడుస్తుంది. ముస్లిం మహిళా (వివాహ హక్కుల పరిరక్షణ) చట్టం 2017 ద్వారా అది సాధించదలచింది ముస్లిం వైవాహిక బాధిత మహిళల్ని ఆదుకోవడం కాదు. ముస్లిం నిందిత భర్తల్ని కఠినంగా శిక్షించడం మాత్రమే.

ముస్లిం నిందిత భర్తల్ని భారీ అపరాధ రుసుముతో పాటు మూడేళ్ల వరకు జైలు శిక్ష విధించడానికి మేజిస్ట్రేట్లకు ఇచ్చిన విశేష అధికారాల గురించి ఇందులో చాలా స్పష్టంగా రాశారు. కానీ, బాధిత భార్యకూ, ఆమె సంతానానికి జీవనభృతిని భర్త ఆస్తి నుండి ఇస్తారా? భర్తకు ఆస్తి లేకుంటే ప్రభుత్వమే ఇస్తుందా? వంటి ప్రాణప్రదమైన అంశాల్ని కొత్త చట్టంలో గాలికి వదిలేశారు.

బాల్య వివాహాలను రద్దు చేయడానికి హర్యానా ప్రభుత్వం 1994లో అప్పీ భేటీ - అప్పా ధన్ (మన అమ్మాయి - మన సంపద) పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టింది. అమ్మాయి పుట్టినప్పుడే అప్పీ భేటీ - అప్పా ధన్ బాండ్ను

తల్లి తండ్రులకు అందిస్తారు. అమ్మాయికి 18 ఏళ్ళు దాటాక, అప్పటి వరకు ఆమెకు పెళ్లి జరపలేదని నిరూపించి, ఆ బాండ్ను తల్లి తండ్రులు బ్యాంకులో నగదుగా మార్చుకోవచ్చు. ముస్లిం వివాహ బాధిత మహిళల మీద తమకెంతో సానుభూతి ఉందని చెప్పుకుంటున్న ప్రభుత్వం అప్పీ భేటీ - అప్పా ధన్ పథకం వంటిది ఒకదాన్ని ప్రకటించి ఉండాలి. విడాకుల బాధిత ముస్లిం స్త్రీలకూ ఇప్పటి ధరల ప్రకారం లక్ష రూపాయల బాండ్ను పెళ్లి సమయంలోనే అందించే పథకాన్ని రూపొందించాల్సింది. ప్రభుత్వానికి అంతటి నిజాయితీ లేదు. ముస్లింల పడగ్గదిలో ప్రవేశించడమే రాజ్యం ప్రధాన లక్ష్యంగా కనిపిస్తోంది.

‘ఇన్స్టంట్ బ్రిపుల్ తలాక్ చెల్లదు, చట్ట విరుద్ధం’ అని సుప్రీం కోర్టు ఆగస్టు 22 నాటి తీర్పులో తేల్చి చెప్పింది. దాని అర్థం ఏమంటే, ఒకవేళ భర్త ఇన్స్టంట్ బ్రిపుల్ తలాక్ చెప్పిన అదిచెల్లదని, భార్య గతంలో మాదిరిగా అతనికి భార్యగానే కొనసాగుతుంది. భర్త సంపద, సంపాదనలపై ఆమెకూ, ఆమె సంతానానికి సర్వహక్కులు యథాతథంగా ఉంటాయి.

ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం తెచ్చి ఇచ్చిన కొత్త చట్టం ఇన్స్టంట్ బ్రిపుల్ తలాక్ను శిక్షార్హమైన నేరంగా పరిగణిస్తుంది. ఒక సామాజిక చర్యను చెల్లదని చెప్పడానికి, శిక్షార్హమైన నేరం అని చెప్పడానికి నేరస్థుడిలో చాలా తేడా వుంది.

సుప్రీంకోర్టు ముస్లిం భర్తల్ని మందలించి, ముస్లిం భార్యల వివాహ హక్కుల్ని పరిరక్షించింది. కొత్త చట్టం ముస్లిం

భర్తను శిక్షించి భార్యను గాలికి వదిలేస్తోంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే ఇన్స్టంట్ బ్రిపుల్ తలాక్ బాధితులైన ముస్లిం మహిళలకు సుప్రీం కోర్ట్ అందించిన ఆర్థిక హామీని, వైవాహిక సౌకర్యాన్ని కొత్త చట్టం రద్దు చేసింది. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం ముస్లిం మహిళకు చేసిన ద్రోహం. ఈ చట్టంలో ఇంతకన్నా తీవ్రమైన విషయం మరొకటుంది. భర్తతో విభేదాలు వచ్చినప్పుడు భార్యలు సాధారణంగా సర్దుబాటును, దిద్దుబాటును కోరుకుంటారు. సంసారాన్ని ఏదో ఒక విధంగా గాడిలో పెట్టుకోవాలనుకుంటారు. భర్తను ఏకంగా జైలుకు పంపించేస్తారని తెలిస్తే ఇన్స్టంట్ బ్రిపుల్ తలాక్ బాధిత ముస్లిం మహిళలు ఇక ముందు కేసు పెట్టడానికి కూడా సాహసించక పోవచ్చు.

రాజ్యం ఒకేసారి రెండు తప్పులు చేస్తోంది. దేశ ప్రజలందరికీ చెందిన సహజ వనరుల్ని కొన్ని కార్పొరేట్ కంపెనీలకు కట్టబెడుతోంది. విడాకుల విషయంలో అన్ని సమాజాల్లోనూ జరుగుతున్న తప్పును పట్టుకొని ఒక సమూహం మీదకు నెట్టేస్తోంది. మొదటి తప్పులో లబ్ధి దారులు హిందూ సామాజిక వర్గానికి చెందిన వాళ్ళు. రెండో తప్పులో నిందితులు ముస్లిం సామాజిక వర్గానికి చెందినవారు. మొదటి తప్పులో వాటా కోరకుండా చేయడానికే రెండో తప్పులో వాళ్ళను బోను ఎక్కిస్తున్నారని భావించవచ్చు. చాల మంది తలాక్ వివాదాన్ని సాంస్కృతిక వ్యవహారం అనుకుంటున్నారు గానీ ఇది పచ్చి ఆర్థిక వ్యవహారం.

(ప్రజాశక్తి సౌజన్యంతో..)

ఆ... రాత్రి... అక్కడ ?

- బందారు విజయ

పగలంతా ప్రేమను ఒలకబోసి
రాత్రి చీకటిని పర్చుకుంది ఆకాశం
చావుపుట్టుకలు లేని కాలం
ఎప్పటిలా మౌనంగానే ఉంది
కీచురాళ్లు గుసగుసలాడుతూ
కళ్లను చికిలించి పరికిస్తున్నాయి
గది లోపల వేళ్లాడిన శవం
చివరిసారిగా నవ్వి నవ్వు
సుడులు తిరుగుతూ గాలిలో తేలి
ధూళితో కలిసి కనుమరుగైంది...

ఆ రోజు రాత్రి అక్కడ
ఏం జరిగిందో చెప్పటానికి
ఆమె ఉంటే ఎంత బాగుండు ?
రహస్యాలన్నీ బట్టబయలు చేసి
కంపు నోళ్లను మూయించేది గదా

రెండక్షరాల ప్రేమలన్నీ
ఊపిరాడనివ్వక ఒంటరిని చేసి
కొన్ని యోజనాల దూరంగా
మైదానంలోకి ఆమెను విసిరేస్తే
పెళ్లనే మరో సుడిగుండం
ఆమెను నిలుపునా దోచుకుంది...

తనదేననుకున్న... ఆ రాత్రి
ఆమెను చుట్టుముట్టి
ఆలోచనల్లోకి దూరగలిగితే
అంతరంగ గుట్టు విప్పగలిగితే
హృదయం విప్పి చేతుల్లో పెట్టేది
తన తొందరపాటు నిర్ణయాన్ని
పశ్చాత్తాపంతో మార్చుకునేది...
భార్య బంగారాన్నే కాదు
బానిసత్వాన్నీ మోసుకురావాలి
ప్రేయసి మొహంమొత్తినప్పుడల్లా
లాభార్జనల్లో మట్టిబొమ్మై పోవాలి
స్నేహం కలుషితమైనప్పుడల్లా

కాదని ఎదురు...తిరిగితే !
మంటల్లో కాలి బూడిదైపోతుంది
యాసిడ్ దాడికి కురూపైపోతుంది
ఎనభై కేజీల దేహం ఐదు కేజీల
సీలింగ్ ఫాన్కు ఉరితీయబడుతుంది

ఆమెను అతను దోచుకున్నాడా !
అతనే ఆమెను దహించివేశాడా
ఆమెకు కొన ఊపిరైనా ఉంటే
నిజం గుప్పున పరిమళించేది !

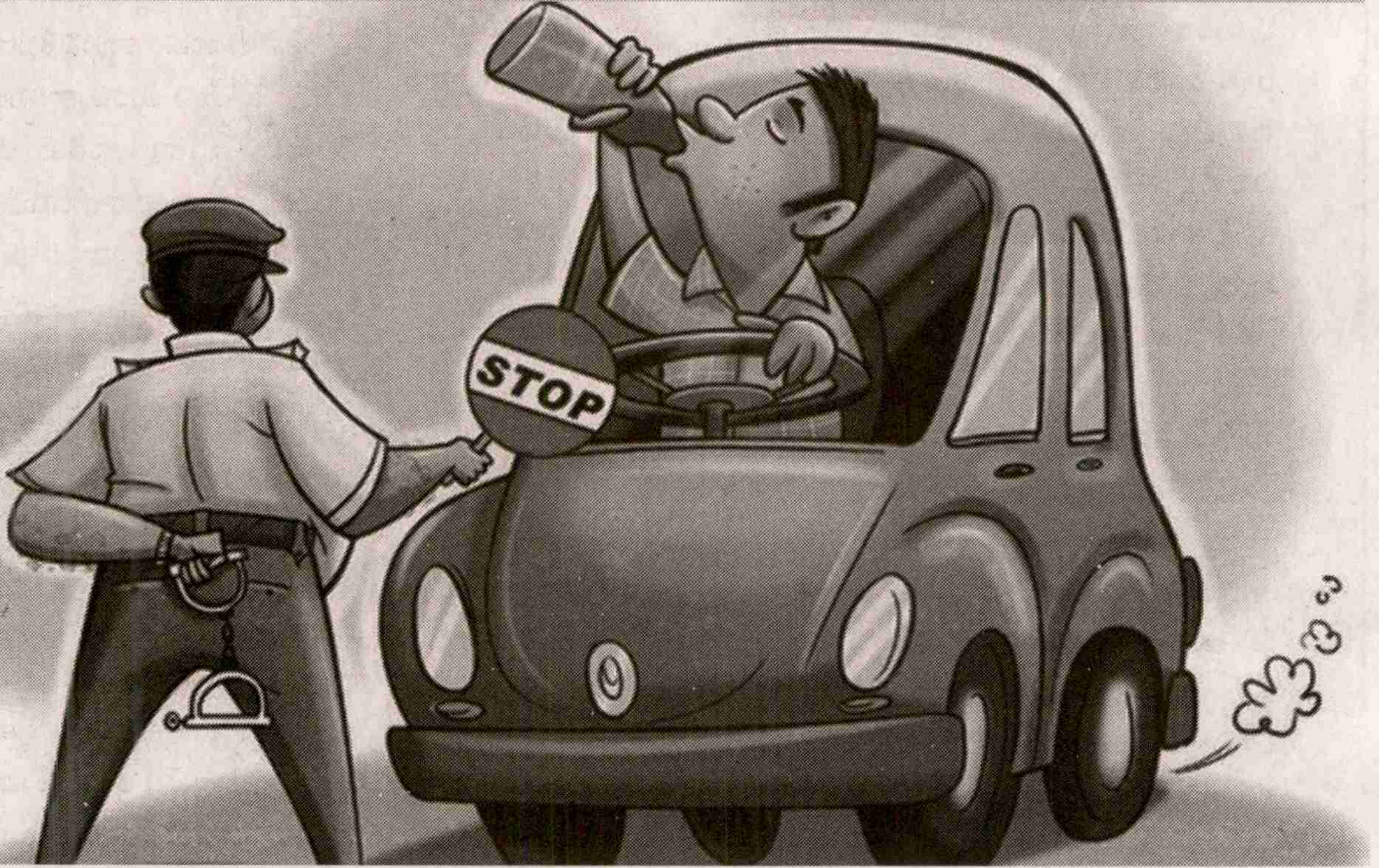
తేలుకుట్టిన దొంగలు దొరికేవారు
కప్పిన వారి రంగులు తేలిపోయేవి

అందమైన దేహం శవమయ్యాక
ఆమె రూపంపై రాళ్లేసేవారు
జీవనంపై బురద జల్లేవారు
యవ్వనానికి మసిబూసేవారు
సీరియల్ పంచనామాలు చేస్తూ
కుళ్లిన కంపును నాలాలను తెరిచి
మీడియాలో రంగులద్దుతూ
అపవాదుల పర్వతాలను
ఆమె ముఖంపై నిర్విరామంగా
ఇంకా విసిరివేస్తూనే ఉన్నారు !
శవాన్ని మళ్లీ మళ్లీ హత్య చేస్తూ
బరితెగించిందన్న బిరుదులిచ్చి
మూసీ నదిలో మునకలేస్తున్నారు !

జీవిత ప్రహవాస గుట్టు విప్పుతూ
ఆ రాత్రి రహస్యాన్ని ఛేదించటానికి
శవమైనా మాట్లాడితే బాగుండు !
దుఃఖపు చారికలు గడ్డకట్టకముందే
న్యాయం మాట్లాడితే బాగుండు
ఆ...రహస్యాన్ని చేప్పేస్తే బాగుండు !
ఆమెను హత్య చేసింది బలహీనతలు కానే కావని
బలి తీసుకుంది మనుషులేనని !
ఆత్మహత్యలన్నీ హత్యలే అని !

తాగితూలిన నూతన సంవత్సరం

నూతన సంవత్సరం సందర్భంగా ప్రభుత్వం ప్రజలందరినీ ఉద్దేశించి శుభాకాంక్షలు తెలిపింది. కుటుంబంతో ఆనందంగా గడపాలని కోరింది. ఎలాంటి గొడవలకు తావు లేకుండా చూసుకోవాలంది. కాని జరిగిందేంటి..? ఏరులై పారిన మద్యం వల్ల ఎన్నో రోడ్డు ప్రమాదాలు జరిగి కుటుంబాలు రోడ్డున పడ్డాయి. భర్త తాగొచ్చి భార్యను, పిల్లల్ని చావగొట్టిన ఘటనలు న్నాయి.. కోడిపందేల్లో ఓడిపోయినందుకు ఒక అవివాహితుడు తాగిన మైకంలో ఒంటికి నిప్పంటించుకున్నాడు. తాగిన మత్తులో ఫ్రెండ్స్ మద్య తగాదాలు జరిగాయి. ఈ ఘటనలకు కారణమేంటి..మద్యం..ఒక పక్క ప్రజలందరికీ నీతి వాక్యాలు వల్లిస్తూనే మరో పక్క బార్లు తెరవమని అర్ధరాత్రి వరకూ అమ్మకాలు చేయమని ఆదేశాలిచ్చింది ప్రభుత్వం. మరి ఈ రెండు నాల్కల ధోరణి ఏందుకు..? మద్యం ఏరులై పారితేనే న్యూ

ఇయర్ వేడుకలు చేసుకున్నట్టా..? మద్యాభిషేకంతోనే కొత్త సంవత్సరాన్ని ఆహ్వానించాలా..? ఇదెక్కడి శాసనం..ప్రజల్ని ప్రశాంతంగా కుటుంబాలతో సంతోషంగా గడపమని చెప్తూనే వారి జీవితాల్లోకి మద్యవిషాన్ని విరజిమ్మి వాళ్ల జీవితాల్ని నాశనం చేయడం సమంజసమా? ఇదేనా ప్రభుత్వం చేయాల్సిన పని...వల్లించాల్సిన నీతి..? రోడ్డున పడ్డ కుటుంబాలకు దిక్కెవరు మరి..?

రూ.230 కోట్ల విలువైన మద్యం తాగి కొత్త సంవత్సరాన్ని స్వాగతించారు. ఒక్క రాజధాని జిల్లాలోనే రూ.50 కోట్ల విలువైన మద్యం అమ్మకాలు జరిగాయి. 26 డిసెంబర్ నుంచి 31 డిసెంబర్ మద్య రూ.468.29 కోట్లవిలువైన మద్యం దుకాణాలకు చేరింది. గత ఏడాదితో పోలిస్తే ఈ విలువ 12.96 శాతం అధికం. ఒక్క 31వ తేదీన రూ.230 కోట్ల విలువైన సరుకు విక్రయించారు.

జిల్లాల వారీగా చూస్తే విశాఖ జిల్లా రూ.55.60 కోట్ల విలువైన మద్యం సిద్ధం చేశారు. రూ.30 కోట్ల మేర విక్రయాలు జరిగినట్లు అంచనా. 31వ తేదీ ఆదివారం కలిసిరావడంతో మద్యం ఏరులై పారింది. నిరుపేద నుంచి ధనికుల వరకూ ఎవరి స్థాయిలో వారు ఘనంగా తాగారు. యువత నుంచి పెద్దల వరకూ కూడా మందేసి చిందేసారు. నూతన సంవత్సర వేడుకలకు పలు పబ్బుల్లో, క్లబ్బుల్లో ప్రభుత్వం అనుమతించి ప్రోత్సహించింది. ఎక్సైజ్ అధికారులు కూడా అనుమతించారు. అర్ధరాత్రి వరకూ యధేచ్ఛగా మద్యం అమ్మకాలు జరిగాయి. బార్లకు కూడా నిబంధనలను సడలించి చిందులేయడానికి అనుమతి లభించడంతో గత ఏడాది కంటే ఈ ఏడాది అమ్మకాలు పెరిగాయి. 2016లో కృష్ణాజిల్లాలో మద్యం అమ్మకాలు రూ.5 కోట్ల అయితే ఈ ఏడాది రూ.9 కోట్లకు పెరిగింది.

మొత్తం మీద జిల్లాల్లో రూ.159 కోట్లు ఆదాయం ప్రభుత్వానికి అందింది.

డిసెంబర్ 26-31 మధ్య దుకాణాలకు అత్యధికంగా సరుకును తరలించిన జిల్లాలు

జిల్లా	2017లో 2016లో	
	రూ.కోట్లలో	రూ.కోట్లలో
విశాఖపట్టణం	55.60	38.91
తూర్పుగోదావరి	53.39	41.55
గుంటూరు	51.28	43.54
కృష్ణా	51.10	43.61

డిసెంబర్ 26-31 మధ్య దుకాణాలకు అత్యల్పంగా సరుకును తరలించిన జిల్లాలు

జిల్లా	2017లో 2016లో	
	రూ.కోట్లలో	రూ.కోట్లలో
శ్రీకాకుళం	19.03	26.91
కడప	20.24	17.28
విజయనగరం	20.64	23.36

మద్యం దారుణాలు

1. విజయవాడలో మద్యం తాగి వాహనాలు నడిపిన 60 మందిని కృష్ణా ఎస్సీ పరిధిలో 94 మందిని అదుపులోకి తీసుకుని వారి వాహనాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

2. కడపలో జరిగిన వేడుకల్లో రహదారులన్నీ రక్తసిక్తమయ్యాయి.

3. ఇందిరానగర్ వద్ద జరిగిన రోడ్డు

ప్రమాదంలో ఐదుగురు మృత్యువాత పడ్డారు. కడప-పులివెందుల రహదారి పక్కన కొందరు చలిమంటేసుకుని ఉండగా వేంపల్లె నుంచి కడపకు వెళ్తున్న కారు వేగంగా దూసుకొచ్చి వారి మీద నుంచి వెళ్లి వంద మీటర్ల వరకూ పట్టి కొట్టింది.

హైదరాబాద్ జూబ్లీహిల్స్ రోడ్ నెం.

45 లో బుల్లితెర యాంకర్ ప్రదీప్ మద్యం సేవించి డ్రంక్ అండ్ డ్రైవ్ తనిఖీ లలో దొరికిపోయాడు. శ్వాసవిశ్లేషణ పరీక్షలో మద్యం స్థాయిని మించి తాగినట్లు నమోదయ్యింది. అర్ధరాత్రి వరకు బార్లు బార్ల తెరవడం తాగి తందనాలాడమనే కదా! మరి ఎవరిని భ్రమల్లో పెట్టడానికి ఈ తనిఖీలు!

4. ముసునూరు మండలంలో ఒక అవివాహితుడు కోడిపందాలు ఆడి రూ.10 వేల వరకూ పోగొట్టుకుని చిత్తుగా తాగిన మత్తులో ఒంటిపై కిరోసిన్ పోసుకుని నిప్పంటించుకుని చనిపోయాడు. రెండు రోజుల పాటు బార్లను బార్లా తెరిచి తాగండి, తూలండి, చావండి అని ప్రభుత్వం అనుమతులు ఇచ్చేసింది.

మరో పక్క మద్యం అమ్మకాల్లో ఎక్సైజ్ శాఖలకు టార్గెట్ ని ఇచ్చింది. వారు కూడా ఎంచక్క దాన్ని పూర్తి చేశారు. కాని తాగి ప్రాణాలు కోల్పోయిన వారి పరిస్థితి వారి కుటుంబీకుల పరిస్థితి ఏమిటి..? ప్రజల ప్రాణాలతో చెలగాటమా..?

స్త్రీలే కాదు

పురుషుడు ఎలా ఉండాలో కూడా ధర్మశాస్త్రం చెప్పింది...
కాని ఎందుచేతనో ఈ పద్యం జనబాహుళ్యంలో లేదు.

కార్యేషు యోగీ, కరణేషు దక్ష:

రూపేచ కృష్ణ: క్షమయా తు రామ:

భోజ్యేషు తృప్త: సుఖదుఖ మిత్రం

షట్కర్మయుక్త: ఖలు ధర్మనాద: (కామందక నీతిశాస్త్రం)

కార్యేషు యోగీ : పనులు చేయడంలో ఒక యోగివలే ప్రతిఫలాన్ని ఆశించకుండా చేయాలి.

కరణేషు దక్ష: కుటుంబాన్ని నడపడంలో, కార్యాలను నిర్వహించడంలో నేర్పుతో, సంయమనంతో వ్యవహరించాలి. సమర్థుడై ఉండాలి.

రూపేచ కృష్ణ: రూపంలో కృష్ణుడివలే ఉండాలి. అంటే (8 పెళ్లిళ్లు చేసుకోమని కాదు) ఎల్లప్పుడూ సంతోషంగా, ఉత్సాహంగా ఉండాలి.

క్షమయా తు రామ: ఓర్పులో రామునిలా ఉండాలి. పితృవాక్య పరిపాలకుడైన రామునివలే క్షమించే గుణాన్ని కలిగి ఉండాలి.

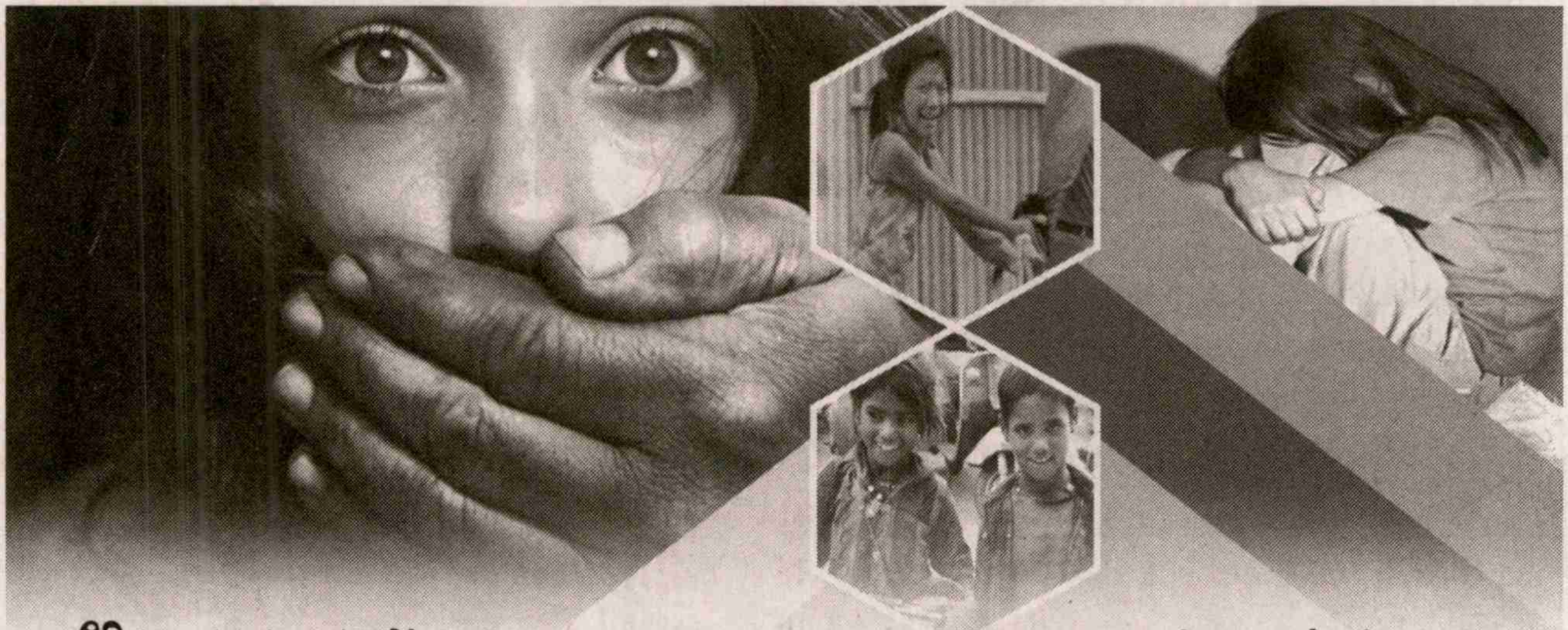
భోజ్యేషు తృప్త: భార్య / తల్లి వండినదానిని సంతృప్తిగా (వంకలుపెట్టకుండా భుజించాలి) తినాలి.

సుఖదుఖ మిత్రం : సుఖదుఖాలలో కుటుంబానికి మిత్రునివలే అండగా ఉండాలి. మంచిచెడ్డల్లో పాలుపంచుకోవాలి.

ఈ షట్కర్మలు / ఈ ఆరు పనులు చేసే పురుషుడు ఉత్తమ పురుషునిగా, ధర్మనాథునిగా కొనియాడబడతాడు.

మహిళలపై, పిల్లలపై అడ్డూ అడ్డువు లేని నేరాలు

అసలు సమస్య ఎక్కడొస్తోంది..? మహిళలపై, పిల్లలపై రాన్రాను తగ్గాల్సిన నేరాలు ఎందుకిలా రోజురోజుకూ విచ్చల విడిగా పెరుగుతున్నాయి...? ఆ విషయాలనే ఇప్పుడు మనం తెలుసుకుందాం.

మద్యం వలన.., విచ్చలవిడిగా పెరుగుతున్న సామాజిక మాధ్యమాల విషసంస్కృతి వలన.., నేరస్థులను ప్రభుత్వం గుర్తించలేకపోవడం వలన, తమ కుటుంబాల్లో మంచితనం ముసుగులో దురాగతాలు చేసే నేరప్రవృత్తి ఉన్న మనుషుల వలన, అధికార మదంతో సంక్షేమ గృహాల్లోని ఆడపిల్లలపై జరిగే ఘటనలు, పాఠశాలల్లో తగిన రక్షణ లేక పసివారిపై జరిగే హత్యాచారాలు..అసలు కారణమెక్కడుంది..? తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డలతో గడిపే సమయం తగ్గిపోవడం వలన.., ఒంటరి మహిళలకు కుటుంబ పరమైన రక్షణ లేకపోవడం వలన.. అనేక నేరాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ నేరాలను కట్టడి చేయడంలో ప్రభుత్వం ఘోరంగా విఫలమైంది. (ఎన్సీఆర్బీ) జాతీయ నేర గణాంకాల సంస్థ వెల్లడించిన తాజా

నివేదికను పరిశీలిస్తే చిన్నారులకు, మహిళలకు రక్షణ కల్పిస్తామనే హామీని నిలబెట్టుకోలేదు. 2016లో మహిళలపై 3.4 లక్షల నేరాలు నమోదైతే వీటిల్లో 32 శాతం గృహహింస, 25 శాతం లైంగిక హింస, 11.5 శాతం అత్యాచారాలకు సంబంధించి నవిగా తెలుస్తోంది. ఇవిగాక నమోదు కాకుండా, సాక్ష్యాలు లేకుండా అటకెక్కిన కేసులు ఇంకెన్నో. చిన్నారులపై దాడులు 1.1 లక్ష కేసులు నమోదయ్యాయి. చిన్నారులపై లైంగిక దాడుల కేసుల్లో 83 శాతం అత్యాచారాలకు సంబంధించినవే.

విఫలమైన నిర్భయ నిధి : ఈ నేర నిరోధాలకు అవసరమైన యంత్రాంగ నిర్మాణానికి 2017లో రూ.3,400 కోట్లతో ఏర్పాటుచేసిన నిర్భయ నిధి పూర్తిస్థాయిలో వినియోగించడంలో కూడా కేంద్రం విఫలమైంది. ఈ నిధికి నోడల్ ఏజెన్సీగా వ్యవహరిస్తున్న మహిళా, శిశు సంక్షేమ అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ ఇప్పటివరకూ రూ.2,209 కోట్లు విలువైన ప్రాజెక్టుల కోసం సిఫార్సు చేయగా ప్రభుత్వం వీటి కోసం కేవలం రూ.264 కోట్లు (8.5) మాత్రమే

విడుదల చేసినట్లు సుప్రీంకోర్టు వెల్లడించింది. మరొక రూ.200 కోట్లు బాధితుల సహాయం కోసం ఆ రాష్ట్రాలకు కేటాయించడంతో మొత్తం రూ.400 కోట్లకు చేరిందీ నిధి. అయితే ఇప్పటివరకూ ఈ నిధుల వినియోగానికి సంబంధించి ఎటువంటి నివేదికలు ప్రభుత్వాధికారులు విడుదల చేయలేదు. మహిళలు, పిల్లలపై పెరుగుతున్న నేరాలను నిరోధించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యత చూపకపోవడాన్ని ఈ పరిస్థితి ప్రతిబింబిస్తోంది.

498-ఏ నిర్వీర్యం : మహిళలపై నేరాలను నిరోధించేందుకు ఉద్దేశించిన గృహహింస నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 498-ఏని సవరించడం ద్వారా ప్రభుత్వం ఆ చట్టాన్ని నిర్వీర్యం చేయడానికి ప్రయత్నించింది. గృహహింసతో బాధపడుతున్నా నోరు మెదపని వారే మంచి భార్యలనే హిందూ కుటుంబాల్లోని సిద్ధాంతాలే దీనికి కారణం.

దిగజారుతున్న విలువలు : స్కూళ్లలో చిన్నారులపై, మహిళలపై కొనసాగుతున్న అధిక శాతం నేరాలలో కేవలం 25 శాతం

మాత్రమే శిక్షలు పడుతుండడంతో మరిన్ని నేరాలు చేయడానికి నేరస్తులకు మరింత ఊపు, ఉత్సాహం వస్తోంది. మహిళలు తమపై జరిగిన దాడులకు సంబంధించి ఫిర్యాదులు దాఖలు చేయడంలో మహిళలను నిరోధిస్తున్న చట్ట వ్యవస్థలు, చట్టం అమలు జరగడంలో సుదీర్ఘ జాప్యం వారికి మరింత అన్యాయం చేస్తున్నాయ్. మహిళలపై జరుగుతున్న నేరాలకు వారిదే బాధ్యత అంటూ కొందరు చేస్తున్న వ్యాఖ్యలు సిగ్గుచేటు. నేర నిరోధాలకు ప్రభుత్వంలో తగినంత రాజకీయ చిత్తశుద్ధి లేకపోవడమే అసలు కారణం. పటిష్టమైన వ్యవస్థ, బాధితులకు స్వాంతన కలిగించే చర్యలపై వర్మ కమిటీ చేసిన సిఫార్సులను కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేయాలి. మహిళలపై లైంగిక దాడులకు పాల్పడేవారిని శిక్షించే చట్టాలను కఠినంగా అమలు చేసినప్పుడు ఈ నేరాలు తగ్గుముఖం పట్టే అవకాశం ఉందనడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

ఇదిలా ఉంటే సైబర్ నేరాల పరిస్థితి మరి తీవ్రరూపం దాలుస్తోంది. బహిరంగంగా జరుగుతున్న నేరాలతో పాటు ఈ సైబర్ నేరాలు కూడా సమానంగా ఉంటున్నాయ్. సైబర్ క్రైమ్ డిపార్టుమెంటులో కూడా ప్రతీరోజూ ఎన్నో నేరాలు నమోదవుతున్నాయి. కొన్నిటికి దొరుకుతున్న సాక్ష్యాల వల్ల కొందరికి శిక్ష పడుతోంది. కాని చాలా కేసులు పరిష్కారం కాకుండా నిరుపయోగంగా ఉండిపోతున్నాయి. దాంతో

దిగజారుతున్న విలువలు : స్కూళ్లలో చిన్నారులపై, మహిళలపై కొనసాగుతున్న అధిక శాతం నేరాలలో కేవలం 25 శాతం మాత్రమే శిక్షలు పడుతుండడంతో మరిన్ని నేరాలు చేయడానికి నేరస్తులకు మరింత ఊపు, ఉత్సాహం వస్తోంది. మహిళలు తమపై జరిగిన దాడులకు సంబంధించి ఫిర్యాదులు దాఖలు చేయడంలో మహిళలను నిరోధిస్తున్న చట్ట వ్యవస్థలు, చట్టం అమలు జరగడంలో సుదీర్ఘ జాప్యం వారికి మరింత అన్యాయం చేస్తున్నాయ్. మహిళలపై జరుగుతున్న నేరాలకు వారిదే బాధ్యత అంటూ కొందరు చేస్తున్న వ్యాఖ్యలు సిగ్గుచేటు. నేర నిరోధాలకు ప్రభుత్వంలో తగినంత రాజకీయ చిత్తశుద్ధి లేకపోవడమే అసలు కారణం. పటిష్టమైన వ్యవస్థ, బాధితులకు స్వాంతన కలిగించే చర్యలపై వర్మ కమిటీ చేసిన సిఫార్సులను కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేయాలి. మహిళలపై లైంగిక దాడులకు పాల్పడేవారిని శిక్షించే చట్టాలను కఠినంగా అమలు చేసినప్పుడు ఈ నేరాలు తగ్గుముఖం పట్టే అవకాశం ఉందనడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

ఎందరో సైబర్ నేరగాళ్లు తప్పించుకు తిరుగుతున్నారు. రాజధానిగా అమరావతిని అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వం చూస్తుండగా మరోవైపు కమిషనరేట్ పరిధిలో సంచలనం కలిగించే విధంగా సైబర్ నేరాలు, హత్యలూ పెరిగాయి. కాలమ్నీ, సెక్స్ రాకెట్ కుంభకోణం, ఉద్ధానం కిడ్నీ రాకెట్ వంటి వాటిల్లో కొన్ని నిందితులు ఎప్పటికప్పుడు వారి పంథా మార్చుకుని కొత్త పుంతలు తొక్కుతూ వ్యూహాలు మార్చుకుంటూ కొత్త నేరాలకు పాల్పడుతున్నారు.

వరకట్న వేధింపుల విషయానికొస్తే : 2013లో 2,035 కేసులు నమోదు కాగా, 2014లో 1,259 కేసులు, 2015లో 624 కేసులు, 2016లో 902 కేసులు, 2017లో 992 కేసులు నమోదైనట్లు గణాంకాలు సూచిస్తున్నాయి. వరకట్న వేధింపుల కేసులు గతేడాదితో పోల్చితే 2017లో వరకట్నం

హత్యలకు సంబంధించి 33.33 శాతం, మహిళా హత్యలు 38.46 శాతం, అత్యాచారం కేసులు 40శాతం ఉన్నాయి.

సైబర్ నేరాలు ఎలా ఎంత పెరిగాయో చూద్దాం : పోలీస్ కమిషనరేట్ పరిధిలో సైబర్ నేరాలు బాగా పెరిగాయి. ఎక్కువగా ఆన్లైన్ బ్యాంకు మోసాలు ఓటీపీ మెసేజ్ రూపేణా, చీటింగ్, ఎస్ఎంఎస్, వాట్సాప్, అప్లోడింగ్ వీడియోస్ ద్వారా కేసులు నమోదయ్యాయి. 2015లో 49 కేసులు నమోదు కాగా, 2016లో 87, 2017లో 185 కేసులు నమోదయ్యాయి. గంజాయి అక్రమ రవాణా చేస్తున్న వారిపై 16 కేసులు నమోదు చేసి 65 మందిని అరెస్టు చేయడంతో పాటు 6,069 కిలోల గంజాయి స్వాధీనం చేసుకున్నారు. పేకాటకు సంబంధించి 2,375 కేసులు నమోదయ్యాయి.

లారీ

వెళుతూ వెళుతూ

కాసేపాగి

మనల్ని అబ్బురపరిచిన

వస్తువుకేసి

తదేకంగా చూసినట్లు

కవితల్ని చూడాలి

అప్పుడు కదా

తలకిందులై

మనం ఆశ్చర్యంగా

అతలాకుతలమయ్యేది !

అమ్మగుణం

రాలిన ప్రాణాలను

గుదిగుచ్చి

తెగిన చర్మాన్ని

అతికించి

రక్షణ కవచమై

చచ్చినట్లు

మనల్ని ప్రేమించే

అమ్మగుణం కదా చెట్టుది

దేశాన్ని కాపాడుకుందాం

- స్వేచ్ఛానువాదం

తిరోగమన రాజకీయాలకు వ్యతిరేకంగా - ఐక్యపోరాటాలకై పిలుపు

పద్మజ.ఎం

అఖిల భారత ప్రజాతంత్ర మహిళా సంఘం, డిసెంబర్ 8న ఢిల్లీలో “దేశాన్ని” రక్షించండి, మహిళా పౌరసత్వ హక్కులను కాపాడండి” అనే అంశంపై సదస్సు నిర్వహించింది. ఈ సదస్సుకి వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి వెయ్యిమందికి పైగా ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. బిజెపి, ఆర్ఎస్ఎస్ వంటి సంస్థల తిరోగమన విధానాలు, మహిళా వ్యతిరేక విధానాలను నిరసిస్తూ ఈ సదస్సు జరిగింది. ప్రధానంగా జీవించే హక్కు, జీవనభృతి పొందే హక్కు, సామాజిక భద్రత, భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ వంటి అంశాలపై చర్చలు జరిపారు. ‘విద్యాజ్ఞానమే’ వారి గీతాలతో సదస్సు ప్రారంభమైంది. ఢిల్లీ రాష్ట్ర ఐదవ కార్యదర్శి ఆషాశర్మ అతిథులని, ప్రతినిధులని ఆహ్వానించారు. ఐదవ అధ్యక్షులు మాలినీభట్టాచార్య సదస్సుకు అధ్యక్షత వహించారు. “మనం ఏ కోర్కెల కొరకు పోరాడుతున్నామో అవన్నీ కూడా రాజ్యాంగబద్ధమైనవే” అని అన్నారు. మూఢనమ్మకాలు, తిరోగమన సిద్ధాంతాలకు వ్యతిరేకంగా సుదీర్ఘకాలం నుంచి పోరాటం చేస్తున్న చరిత్ర ఐదవకు వున్నదని చెప్పారు. మరింత మెరుగైన సమాజం కొరకు వెయ్యి పోరాటాలు కొనసాగిస్తుంది అని అన్నారు. ముందుగా బెంగాల్ నుంచి వలస వచ్చిన కార్మికుడైన అప్రెజాన్ హత్యను ఖండిస్తూ సభ సంతాప తీర్మానం చేసింది. ఈ రకమైన దారుణ హింసను వ్యతిరేకిస్తామని ప్రతినిధులు ప్రమాణం చేశారు.

ఐదవ ప్రధాన కార్యదర్శి మరియు ధావలే ప్రతినిధులనుద్దేశించి మహిళల

ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక హక్కులపై గతంకన్నా దాడులు ఎక్కువయ్యాయి. అందువలన మరింతగా పోరాటాలు చేయాలన్నారు. మోడీ ప్రభుత్వం ఈ దాడులని కొన్నిసార్లు బాహాటంగా కొన్నిసార్లు చాటుమాటుగా బలపరుస్తోందని చెప్పారు. ప్రతీ సందర్భంలోనూ మహిళలు ఈ పెరుగుతున్న హింసను భరించవలసి వస్తోంది. మహిళల భద్రత ప్రశ్నార్థక మవుతున్నది. ఎంతోమంది పేదవారు సామాజిక సౌకర్యమైన రేషన్ బియ్యం, పప్పుల వంటివి ఆధార్కార్డు జత కారణంగా కోల్పోతున్నారు. ఆకలి చావులు ఎక్కువయ్యాయని, దీనికి పోరాటాలే మార్గమన్నారు.

ముఖ్యఅతిథిగా విచ్చేసిన బృందాకారత్

హిందూత్వ శక్తుల దాడులని ఎదుర్కొని నిలబడిన ప్రతినిధులను అభినందించారు. బిజెపి, ఆర్ఎస్ఎస్ శక్తులు అనుసరిస్తున్న తిరోగమన విధానాలను ఖండించాలని, ధైర్యంగా ఎదుర్కొని పోరాటాలు చేయాలని చెప్పారు. ఈ శక్తులు దేశంలో ప్రజా స్వామ్యాన్ని, సెక్యులరిజాన్ని వ్యతిరేకిస్తాయన్నారు. రాజకీయాన్ని, మతాన్ని కలగలిపి చూస్తారని ప్రజలకి విషపూరిత భావాలను ప్రచారం చేస్తారన్నారు. గత సంవత్సర కాలంలో 3,40,000 దాడులు మహిళలపై జరిగాయి. 38,900 అత్యాచారాలు జరిగాయి. 10,000 మంది మహిళలని సజీవ దహనం చేశారు. త్రిపుల్ తలాక్ గురించి చర్చిస్తున్న బీజెపి ఈ రకమైన దాడులను ఎందుకు ఖండించదని ప్రశ్నించారు. జునైద్ తల్లి, ఇతరులు తమ హక్కులకై చేస్తున్న పోరాటాన్ని అభినందించారు. ఐక్య పోరాటాల ద్వారా ఈ అరాచక శక్తులను, ప్రస్తుత అధికార ప్రభుత్వాన్ని ఓడించగలమని తెలియజేశారు.

“జీవించే హక్కు” అంశంపై చర్చలను ముందుగా సుభాషిణి ఆలీ ప్రారంభించారు.

“జీవించే హక్కు” అంశంపై చర్చలను ముందుగా సుభాషిణి ఆలీ ప్రారంభించారు. తన తండ్రి గోమాంసం తిన్నారనే నెపంతో ఎంతగా వేధించారో, సెప్టెంబర్ 28, 2015న దారుణంగా చంపిన వైనాన్ని సైదా వివరించారు. ఆ రాత్రి ఒక కాళరాత్రి అని, తమ కుటుంబం అప్పటినుంచి భయంతోనే ఉన్నామని, తమ ఇంటిని విడిచిపెట్టవలసి వచ్చిందన్నారు. తమ తండ్రిపై దాడి చేసిన గూండాలని మాత్రం ప్రభుత్వం గౌరవించి ఉద్యోగాలను ఇచ్చిందని చెప్పారు. ఎవరికైనా ఉద్యోగం కావాలంటే హత్య చేయొచ్చని వ్యంగ్యంగా అన్నారు. ఒక నిందితుడు మరణిస్తే అతనికి మూడు రంగుల జెండా కప్పి గొప్ప వీరునిగా ప్రభుత్వం పరిగణిస్తున్నది.

తన తండ్రి గోమాంసం తిన్నారనే నెపంతో ఎంతగా వేధించారో, సెప్టెంబర్ 28, 2015న దారుణంగా చంపిన వైనాన్ని సైదా వివరించారు. ఆ రాత్రి ఒక కాళరాత్రి అని, తమ కుటుంబం అప్పటినుంచి భయంతోనే ఉన్నదని, తమ ఇంటిని విడిచిపెట్టవలసి వచ్చిందన్నారు. తమ తండ్రిపై దాడి చేసిన గూండాలని మాత్రం ప్రభుత్వం గౌరవించి ఉద్యోగాలను ఇచ్చిందని చెప్పారు. ఎవరికైనా ఉద్యోగం కావాలంటే హత్య చేయొచ్చని వ్యంగ్యంగా అన్నారు. ఒక నిందితుడు మరణిస్తే అతనికి మూడు రంగుల జెండా కప్పి గొప్ప వీరునిగా ప్రభుత్వం పరిగణిస్తున్నది.

రెండవ కేసు గురించి జార్జండ్ నుంచి వచ్చిన ఆదివాసీ క్రిస్టియన్ అనితా మిన్జా తన భర్తను ఆవుమాంసం తిన్నారని పోలీసులు ఆగస్టు 20, 2017న అరెస్టు చేసి జైలులో హింసించారని, అతను 22న మరణించారని తెలిపారు. కుటుంబసభ్యులను హాస్పిటల్లోనికి అనుమతి ఇవ్వలేదని, బలవంతం చేసి పోస్టుమార్టం కోసం సంతకం తీసుకున్నారని, ఆ నిందితులు యథేచ్ఛగా వీధుల్లో తిరుగుతున్నారని చెప్పారు. ఈ నందర్బంగా ఐదా సహకారాన్ని ఆమె ప్రశంసించారు.

మూడవ కేసు గురించి జునైద్ తల్లి సైరాబాను చెప్పారు. తన కుమారుడిని ఢిల్లీ నుంచి స్వగ్రామం వస్తుండగా రైలులో కొంతమంది హత్య చేశారని, దానికి కారణం తన కొడుకు ఒక హఫీజ్ అవ్వడమే అన్నారు. హంతకులని కాపాడడానికి ప్రభుత్వం, పోలీసులు ఎంతో ప్రయత్నం చేశారు. తమకు రెండు కోట్లు, కొంత భూమిని ఇస్తామని, కేసు వాపసు తీసుకోమని ఒత్తిడి చేశారు. అయితే నేను, నా కుటుంబసభ్యులు

నవంబర్ 14, 2016న షచ్చేరుపుర్ గ్రామంలో ప్రజలు డా॥అంబేద్కర్ విగ్రహ ప్రతిష్ఠ చేస్తున్నారని తెలిసి ఆ గ్రామ సర్పంచ్ని, అతని కొడుకుని జైలులో నిర్బంధించారు. కొడుకు కాళ్లు, చేతులు కత్తులతో నరికేశారు. ఇంత జరిగినా నిందితులు గ్రామంలో నిర్భయంగా తిరుగుతున్నారు. సర్పంచ్ భార్య సోంపల్లి నిరాహార దీక్ష చేస్తుండగా ఆమెని బలవంతంగా వెళ్లగొట్టారు. అదే కాషాయ మూకలు ఆ గ్రామంలో రవిదాస్ విగ్రహం పడగొట్టి రాణా ప్రతాప్ విగ్రహం పెట్టాలని ప్రయత్నాలు చేశారు.

ఈ ఒత్తిడికి లొంగలేదు. తమ కొడుకు కోరిక ప్రకారం ఒక పాఠశాల నిర్వహిస్తామని చెప్పారు. పై మూడు కేసులని పరిశీలిస్తే మనకి అర్థమయ్యేది ఏంటంటే సంఘ పరివార్ ముస్లింల పైనే కాదు, ఇతర బలహీన వర్గాలు, దళితులపై ఇంకా దాడులు చేస్తున్నారు. దీనికి ఉదాహరణ సంఘ పరివార్ శక్తులు నవంబర్ 14, 2016న షచ్చేరుపుర్ గ్రామంలో ప్రజలు డా॥అంబేద్కర్ విగ్రహ ప్రతిష్ఠ చేస్తున్నారని తెలిసి ఆ గ్రామ సర్పంచ్ని, అతని కొడుకుని జైలులో నిర్బంధించారు. కొడుకు కాళ్లు, చేతులు కత్తులతో నరికేశారు. ఇంత జరిగినా నిందితులు గ్రామంలో నిర్భయంగా తిరుగుతున్నారు. సర్పంచ్ భార్య సోంపల్లి నిరాహార దీక్ష చేస్తుండగా ఆమెని బలవంతంగా వెళ్లగొట్టారు. అదే కాషాయ మూకలు ఆ గ్రామంలో రవిదాస్ విగ్రహం పడగొట్టి రాణా ప్రతాప్ విగ్రహం పెట్టాలని ప్రయత్నాలు చేశారు.

చివరగా మతాంతర వివాహం విషయంలో కూడా ఈ గుంపు ఆగడాలు ఆగలేదు. అజ్ఞప్రవీణ్ మరియు

సుమిత్రచాయ్ వీరిని ఎదిరించి మతాంతర వివాహం చేసుకున్నారు. వీరికి ఐదా ఇచ్చిన సపోర్టుకు కృతజ్ఞతగా తాము కూడా ఐదా కార్యక్రమాల్లో భాగస్వామ్యం అవుతామని చెప్పారు.

చివరగా సుభాషిణీ అలీ చర్చలు ముగిస్తూ సంఘ పరివార్ శక్తులు ముస్లింలకు, మైనార్టీలకు, దళితులకు, వెనుకబడిన వర్గాలకు ప్రధాన శత్రువుగా మారింది. మన పోరాటాలను ఇతర కార్మిక, కర్షక పోరాటాలతో మిళితం చేయాలని, తిరోగమన శక్తులను ఓడించాలని పిలుపునిచ్చారు.

ఆత్మగౌరవం - జీవన భృతికై పోరాటం

ఈ అంశంపై చర్చలు దుర్గాస్వామి నిర్వహించారు. ముందుగా జార్జండ్లో గుడియా సంతోషి అనే 11 సం॥ బాలిక ఆకలి మరణాన్ని గూర్చి ప్రస్తావించారు. ఆధార్ కార్డు లేని కారణంగా ఏడు నెలలపాటు ఆమె కుటుంబానికి రేషన్ సరుకులు ఇవ్వలేదు. సెప్టెంబర్ 28, 2017న సంతోషి వాళ్ల అమ్మని అన్నం పెట్టమని, ఆకలేస్తుందని అడిగింది. బియ్యం లేకపోవడం వలన ఆకలితో అలమటిస్తూ ఆ పాప చనిపోయింది. గ్రామస్తులు దీనిపై పోరాటం మొదలెట్టారు. పోలీసులు, ప్రభుత్వం ఆమె తల్లిపై ఒత్తిడి తెచ్చి పాప మరణానికి కారణం ఆకలి కాదు అనారోగ్యం అని చెప్పమని అడిగారు. ఆ తల్లి చివరివరకూ న్యాయంకొరకు పోరాడుతాను అన్నారు.

స్వచ్ఛభారత్ పేరుతో మిర్జాపూర్ ప్రాంతంలో సాల్వాకోర్ట్ అనే మహిళను బహిరంగ వినర్జన చేయరాదని నిర్బంధించారు. ఆ గ్రామ టీచర్లకి పర్యవేక్షణ చేయమని చెప్పారు. పోకిరీ కుర్రాళ్లు

స్వచ్ఛభారత్ పేరుతో మిర్చాపూర్ ప్రాంతంలో సాల్కాకోర్ట్ అనే మహిళను బహిరంగ విసర్జన చేయరాదని నిర్బంధించారు. ఆ గ్రామ టీచర్లకి పర్యవేక్షణ చేయమని చెప్పారు. పోకిరీ కుర్రాళ్లు బహిర్యుమికి వెళ్లిన మహిళల ఫోటోలు తీసి వాట్సాప్ లో పోస్టు చేయడం మొదలు పెట్టారు. దీనికి భయపడి ఆ గ్రామంలో మహిళలు తమ ఇంటిలో గుంతలు తవ్వకుని అక్కడే మలవిసర్జన చేస్తున్నారు. మోడీ ప్రభుత్వం మహిళల్ని గౌరవిస్తానని చెప్తూనే ఎందుకు ఈ విధంగా అవమానిస్తున్నారని ప్రశ్నించారు.

బహిర్యుమికి వెళ్లిన మహిళల ఫోటోలు తీసి వాట్సాప్ లో పోస్టు చేయడం మొదలు పెట్టారు. దీనికి భయపడి ఆ గ్రామంలో మహిళలు తమ ఇంటిలో గుంతలు తవ్వకుని అక్కడే మలవిసర్జన చేస్తున్నారు. మోడీ ప్రభుత్వం మహిళల్ని గౌరవిస్తానని చెప్తూనే ఎందుకు ఈ విధంగా అవమానిస్తున్నారని ప్రశ్నించారు.

మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చిన ఆదివాసీ బాలిక హీనావాగనా తమ గ్రామంలో ఎంఎన్ఆర్ఈజీఎస్ కింద ఉద్యోగాల కొరకు పోరాటం చేశామని కేవలం 2, 3 వందలకి మాత్రమే ఉపాధి ఇచ్చారన్నారు. చట్టప్రకారం నిర్మాణం, పూలతోటలు, నీటి వృధాని అరికట్టడం వంటి పని కల్పించారు గాని జీతాలు చాలా తక్కువ. ఈ ఉద్యోగానికి కూడా ఆధార్ కార్డు తప్పని సరి చేశారన్నారు. ఈ కారణంగా కొన్ని వేలమంది యొక్క “పని హక్కు”కు ఆటంకం కలుగుతోందన్నారు.

బీహార్ నుంచి వచ్చిన కౌసల్యాదేవికి 66 సంవత్సరాలు. గత 10 సం॥ల నుంచి వితంతు పెన్షన్ కై పోరాటం చేశారు. ఆమెకు రూ.200లు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ఆధార్ కార్డు లేని కారణంగా అది కూడా

ఇవ్వడం ఆపేశారు.

ఈ విధంగా మోడీ ప్రభుత్వం నూతన ఆర్థిక విధానాలు మహిళల ప్రాథమిక హక్కులపై దాడి చేస్తున్నాయని సదస్సులో చర్చ జరిగింది.

స్వేచ్ఛా- భద్రత కోసం పోరాటం :
నీనాశర్మగారు ఈ అంశంపై చర్చను ప్రారంభించారు. శ్రీవాణి చక్రవర్తి (జెఎన్టీయూ) మాట్లాడుతూ స్వతంత్ర్య ప్రతిపత్తి లేకుండా జిఎస్ కెవిఎస్ హెచ్ సంస్థను (లైంగిక వేధింపులపై) ఐసిసిగా మార్చారన్నారు. కమిటీ సభ్యులను ఎన్నుకొనే బదులు నామినేట్ చేశారన్నారు. ఈ సభ్యులకు ఈ రంగంలో ఉండాల్సిన అనుభవం లేదన్నారు. గుర్మెహర్ కార్ ఢిల్లీ యూనిర్సిటీ నుంచి వచ్చి తన తండ్రి కార్గిల్ యుద్ధంలో మరణించడానికి కారణం యుద్ధం. అంతేకానీ పాకిస్తాన్ కాదు అని చెప్పారు. ఆమె చేసిన పోరాటానికి ఐదవ అందించిన సహకారానికి ధన్యవాదాలు చెప్పారు.

చివరగా హర్యానా నుంచి వచ్చిన సోనియా మాట్లాడుతూ తనకు మూడుసార్లు బాల్య వివాహం 9,14,17 ఏండ్ల వయస్సులో చేశారన్నారు. తనకన్నా రెండింతలు వయస్సు ఎక్కువవారితో వివాహం జరిపారు. కుటుంబసభ్యులు, ఇతర స్నేహితులు కూడా ఆమెని రేప్ చేశారని అన్నారు. తన మూడవ భర్త కుటుంబం తన రెండున్నరేండ్ల కుమారుని తన నుంచి బలవంతంగా లాక్కున్నారని, తన హక్కు కోసం పోరాటం కొనసాగిస్తానని చెప్పారు.

ఈ అంశాలను చర్చిస్తున్నప్పుడు ప్రతినిధుల కండ్లలో కన్నీరు కారింది. మోడీ ప్రభుత్వ తిరోగమన విధానాలను వ్యతిరేకిస్తూ ఐక్య పోరాటాలు చేయాలని, అదేవిధంగా హిందూత్వ శక్తుల అజెండాపై దెబ్బ కొట్టాలని, వివిధ తరగతుల మహిళల మధ్య

ఐక్యత సాధించడానికి పోరాటం చేయాలని అన్నారు. చట్టాలు ఏవిధంగా మహిళల రక్షణపట్ల బాధ్యత విస్మరిస్తున్నాయో అనే అంశంపై ఐదవ లీగల్ కన్వీనర్ కీర్తి సింఘ్ వివరించారు.

పోరాట పిలుపు

1. డిసెంబర్ 10, 2017 నుంచి జనవరి 10, 2018 వరకూ 498 (ఎ)కు సంబంధించిన సంతకాల సేకరణ జరపాలి. ఈ సంతకాలను భీష్ జస్టిస్ ఆఫ్ ఇండియాకి సమర్పించాలి.

2. జనవరి 3, 2018న సావిత్రిభాయ్ ఫులే జన్మదిన వేడుకలు నిర్వహించాలి. ఆమె స్ఫూర్తితో తిరోగమన, సనాతన ఆచారాలని వ్యతిరేకించాలి.

3. జనవరి 30, 2018 మహాత్మా గాంధీ మరణించిన రోజు. మతసామరస్య దినంగా కార్యక్రమాలు జరపాలి.

4. పని హక్కు, ఆహార హక్కు, రేషన్ హక్కు కొరకు పోరాటం చేయాలి. విద్యా డైరీని, కేలండర్ ని ఈ సదస్సులో ఆవిష్కరించారు. కుల, మతపరమైన తిరోగమన, నూతన ఆర్థిక విధానాలను, మహిళా వ్యతిరేక విధానాలను ఐక్య పోరాటాల ద్వారా ఎదుర్కోవాలని, మోడీ ప్రభుత్వాన్ని ఐక్య పోరాటం ద్వారా ఓడించాలని ప్రమాణం చేశారు. పాటలు, నినాదాలతో సభ ముగిసింది.

సోనియా మాట్లాడుతూ తనకు మూడుసార్లు బాల్య వివాహం 9,14,17 ఏండ్ల వయస్సులో చేశారన్నారు. తనకన్నా రెండింతలు వయస్సు ఎక్కువవారితో వివాహం జరిపారు. కుటుంబసభ్యులు, ఇతర స్నేహితులు కూడా ఆమెని రేప్ చేశారని అన్నారు. తన మూడవ భర్త కుటుంబం తన రెండున్నరేండ్ల కుమారుని తన నుంచి బలవంతంగా లాక్కున్నారని, తన హక్కు కోసం పోరాటం కొనసాగిస్తానని చెప్పారు.

ఇది కథలాంటి నిజం

- చైతన్య మానవి టీమ్

కులదురహంకారంతో రగిలిపోయి, ద్వేషంతో బుసలుకొట్టి తన భర్తనే హత్యచేయించిన తండ్రికి ఉరిశిక్ష పడేవరకూ దుఃఖాన్ని అదిమిపెట్టి ఒక భార్యగా, ఒక కూతురిగా పోరాడి గెలిచింది. కొడుకుని పోగొట్టుకున్న అత్తవారి కుటుంబానికి తానే కొడుకై నిలిచింది. కులానికి వ్యతిరేకంగా ప్రచారం నిర్వహిస్తానని ఘంటాపథంగా చెప్పింది. ఇదంతా కథ అనుకుంటే పొరపాటు. నిజంగా జరిగిన ఘటన. ఎక్కడంటే కోయంబత్తూరు దగ్గర్లో తిరువూర్ జిల్లాలోని ఒక చిన్న నగరం. ఉడుములై పేటలోని కుమారలింగం అనే గ్రామంలోని ఒక ఇంటి కథ. కులరక్తిని చిన్నాభిన్నం చేసిన ఒక దళిత కుటుంబ కథ.

దళితుడైన శంకర్, తేవర్ అనే ఉన్నత కులానికి చెందిన కౌసల్య. ఇద్దరూ ఒకే కాలేజీలో చదువుకుంటున్నారు. ఇద్దరి మధ్యా ప్రేమ చిగురించింది. కులం ఆ ప్రేమకు అడ్డు రాలేదు. వారు సరదాగా ప్రేమించేసి ఎవరి దారి వారు చూసుకుందామని అనుకోలేదు. పెళ్లి చేసుకుందామనుకున్నారు. తల్లిదండ్రులకు చెప్పి పెళ్లి చేసుకుందామనుకున్నారు. శంకర్ కుటుంబం వాళ్ల పెళ్లి ప్రతిపాదన వార్త విని ఎంతో సంతోషించారు. కాని కౌసల్య కుటుంబం మాత్రం విరుచుకుపడింది. దాంతో ఆమెకు వాళ్లు వేరే సంబంధాలు చూడడం మొదలెట్టారు. వెంటనే కౌసల్య శంకర్ వద్దకెళ్లి మనం పెళ్లి చేసుకుందామని అడిగింది. ఒక గుడిలో 2015 జులైలో పెళ్లి చేసుకున్నారు. ఈ

కులాంతర వివాహాన్ని అమ్మాయి తల్లిదండ్రులు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. ఇద్దరూ శంకర్ ఇంట్లోనే కొత్త కాపురాన్ని మొదలుపెట్టారు. జీవితం సాఫీగా సాగుతుంది అనుకున్నారు కాని వారికి అడుగుడుగునా గండాలే ఎదురయ్యాయి. వాటిని తట్టుకుని జీవించాలని కలలు గన్నారు. రెండుసార్లు సొంత కుటుంబమే కౌసల్యను కిడ్నాప్ చేసింది. అందుకే గుమ్మం దాటి బయటికి రావడానికి కౌసల్య ధైర్యం చేయలేక పోయింది. అలా ఎనిమిది నెలలు గడిచి పోయాయి.

కౌసల్యకు కుటుంబం నుంచి వందల సంఖ్యలో బెదిరింపు కాల్స్ కూడా వచ్చాయి. చంపుతామని హెచ్చరించారు. ఐనా వారు బెదరలేదు. చివరికి మార్చి 31న ఉడుములై పేట బస్టాండ్లో బస్సుకోసం ఎదురు చూస్తున్న శంకర్పై దాడిచేసి హత్య చేశారు. అడ్డుపడిన కౌసల్యకు తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. కౌసల్యను కిడ్నాప్ చేసాడని శంకర్పై కేసు నమోదు చేశారు. కాని కౌసల్య శంకర్ తప్పు లేదు, నేనే ఇష్టంతో శంకర్ను పెళ్లి చేసుకున్నానని చెప్పింది. శంకర్ హత్యకు తొలి సాక్షి కౌసల్యే. అక్కడో షాపు సీసీ టీవీ ఫుటేజీ ఆ ఘోరానికి మరొక సాక్షి. కోర్టులో ఆమె తల్లి దండ్రులకు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యం చెప్పింది. ఎందుకంటే శంకర్లా మరొకరు కుల అహంకారానికి బలి కాకూడదనే ఉద్దేశంతో తాను సాక్ష్యం చెప్పానని చెప్పింది. ఇంజనీరైన శంకర్ను కులం పేరుతో చంపారు.

కోర్టు కౌసల్య సాక్ష్యాన్ని నమ్మి ఆమె తండ్రి, అతని అనుచరులు ఐదుగురికి డిసెంబర్ 12, 2017న మరణశిక్ష విధించింది. ఇద్దరికి జీవిత ఖైదు విధించింది. ఒకరికి కఠిన కారాగార శిక్ష విధించింది. నిర్దోషులుగా విడుదలైన తల్లి, మేనమామలపై అప్పీల్కు వెళ్తానని ఆమె చెప్పింది. ప్రేమ నాకు ఆత్మగౌరవాన్నిచ్చింది. శంకర్ నన్ను అమ్మలా చూసుకున్నాడు.

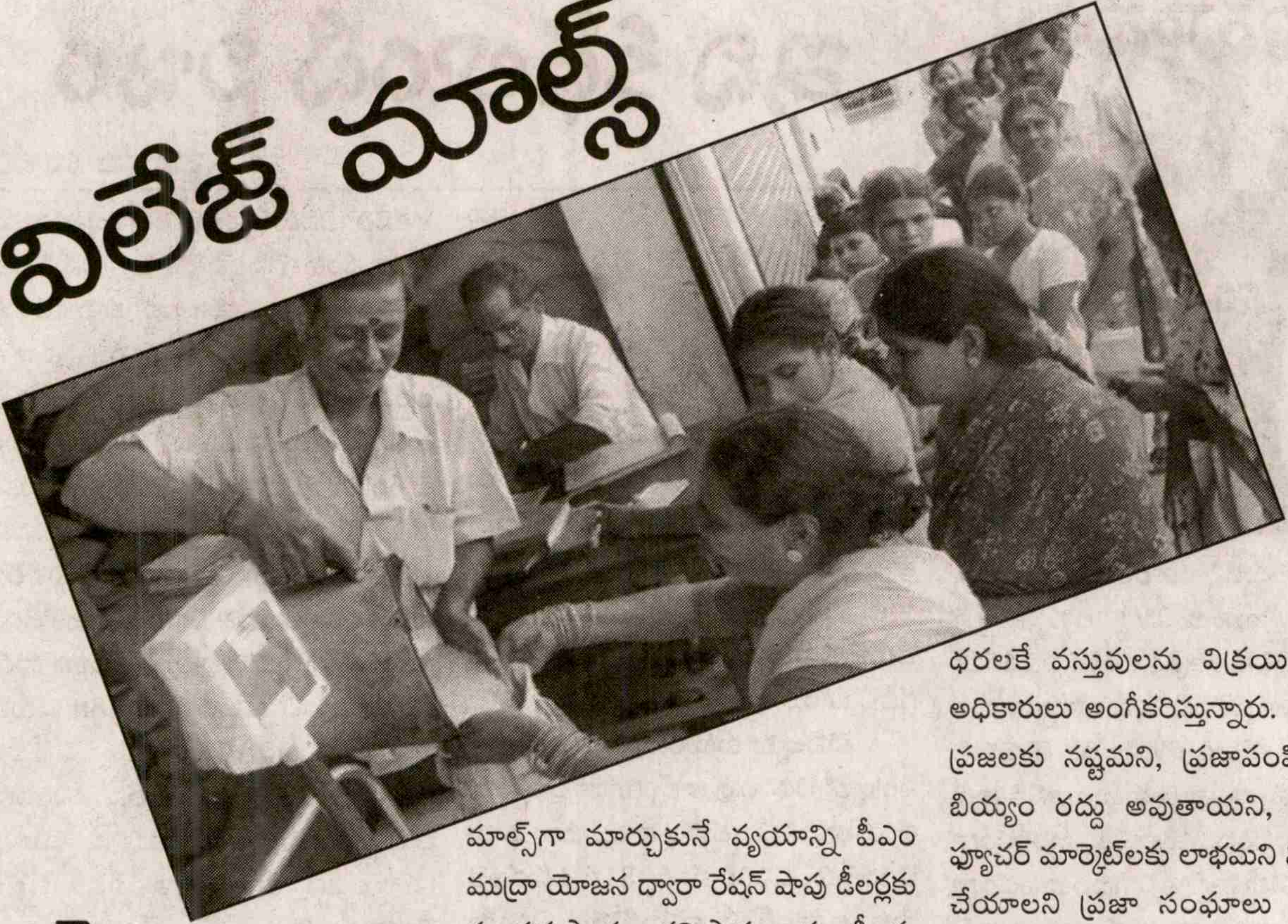
అతనితో ఎనిమిది నెలలు కలిసి జీవించాను. నాకు వంట చేసి పెట్టేవాడు. చిన్నపిల్లలా చూసుకునేవాడు. సమాజంలో మహిళల పట్ల గౌరవం ఉందని ఆయన్ను చూస్తే అర్థమౌతుంది' అని కౌసల్య తన భర్తను గురించి గుర్తుచేసుకుంది. దళిత హక్కుల కోసం పనిచేస్తున్న ఎన్టీవో సంస్థ డైరెక్టర్ 'కతిర్' కౌసల్య నిర్ణయం అసాధారణమైనదని, తల్లిదండ్రులకు వ్యతిరేకంగా ఎవరూ ఇంతవరకూ ఇలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదని ఆమెను అభినందించారు. తమిళనాడులో 2016 నుంచి ఇప్పటివరకూ 89 పరువు హత్యలు జరిగినట్లు ఒక నివేదిక వెల్లడించిందని తెలిపారు. తన జీవితంలో ఎదురైన సమస్యలకు ఒకప్పుడు దైవాన్ని ప్రశ్నించిన కౌసల్య ఇప్పుడు నిజం తెలుసుకుంది.

“అంబేద్కర్, పెరియార్ల రచనలు చదివిన తర్వాత నాకున్న చాలా ప్రశ్నలకు సమాధానం దొరికింది. సమస్యలకు దేవుడు పరిష్కారం కాదని అర్థమైంది” అంటున్న కౌసల్య ఆల్ ఇండియా డెమోక్రటిక్ ఉమెన్స్ అసోసియేషన్ (ఐద్వా)లో సభ్యురాలిగా చేరింది. ఐద్వా సహకారంతో సామాజిక కార్యక్రమాల్లో విరివిగా పాలుపంచు కుంటోంది. అనుకోకుండా ఎదురైన కుంగు బాటుకు జీవితాన్ని బలి చేసుకోకుండా ధైర్యంగా నిలబడింది. తన వేదనకు కారణమైన కులదురహంకారానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేస్తూ, నమ సమాజమనే పరిష్కారం వైపు ప్రయాణం చేస్తోంది.

దళిత సాంప్రదాయ డ్రమ్స్ అక్కడి పిల్లలకు నేర్పి దాని ద్వారానే దళితుల విముక్తికి ప్రచారం చేస్తానని చెప్పింది. మా పిల్లలకు విద్య అవసరం. దానికై నేను పనిచేస్తా అని నిరక్షరాస్యులైన ఆ ఊరి ఆడపిల్లలకు ప్రస్తుతం విద్య నేర్పుతోంది. వారికి జీవిత విలువలు విడమరించి చెబుతోంది.

విలేజ్ మాల్స్

చౌకధరల దుకాణాలను ఆధునీకరించి చంద్రన్న విలేజ్ మాల్స్ గా మార్చేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది. ఈ మాల్స్ వల్ల గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లోని చిన్నచిన్న వర్తకులు దెబ్బతింటారన్న విమర్శలకు ముఖ్యమంత్రి సమాధాన మివ్వలేదు. రేషన్ షాపుల డీలర్లు, వినియోగదారులకు ఈ మాల్స్ ను నూతన సంవత్సర కానుకగా అందిస్తున్నామన్నారు. పేదలకు ప్రభుత్వం అందించే బియ్యానికి బదులుగా వారు కోరుకుంటే ఆ విలువకు సరిపడా ఇతర వస్తువులు ఈ మాల్స్ లో ఇస్తారట. చంద్రన్న విలేజ్ మాల్స్ లో అవసరమైన వస్తువుల సరఫరాకు మండల, నియోజకవర్గాల స్థాయిలో డిపోలు ఏర్పాటుచేస్తామన్నారు.

కిరాణి, సౌందర్య సాధనాలు, నిత్యావసరాలకు చెందిన వివిధ బ్రాండ్లకు చెందిన 500కు పైన ఉత్పత్తులు, ఎమ్మార్పీ కంటే 4 నుంచి 35 శాతం వరకూ తక్కువ ధరకే లభిస్తాయన్నారు. రేషన్ షాపును విలేజ్

మాల్స్ గా మార్చుకునే వ్యయాన్ని పీఎం ముద్రా యోజన ద్వారా రేషన్ షాపు డీలర్లకు రుణసదుపాయం కల్పిస్తామన్నారు. డీలర్లు శ్రమపడకుండా ఆన్లైన్లోనే తమ మాల్కు కావల్సిన వస్తువులు ఆర్డర్ చేసుకోవచ్చు. దానివలన సమయం వృథా కాదని చెప్పారు. కాని మాల్లో రిలయన్స్ కంపెనీ ఉంచిన వస్తువుల ధరలు ఏవీ సామాన్యులకు అందుబాటులో లేవు.

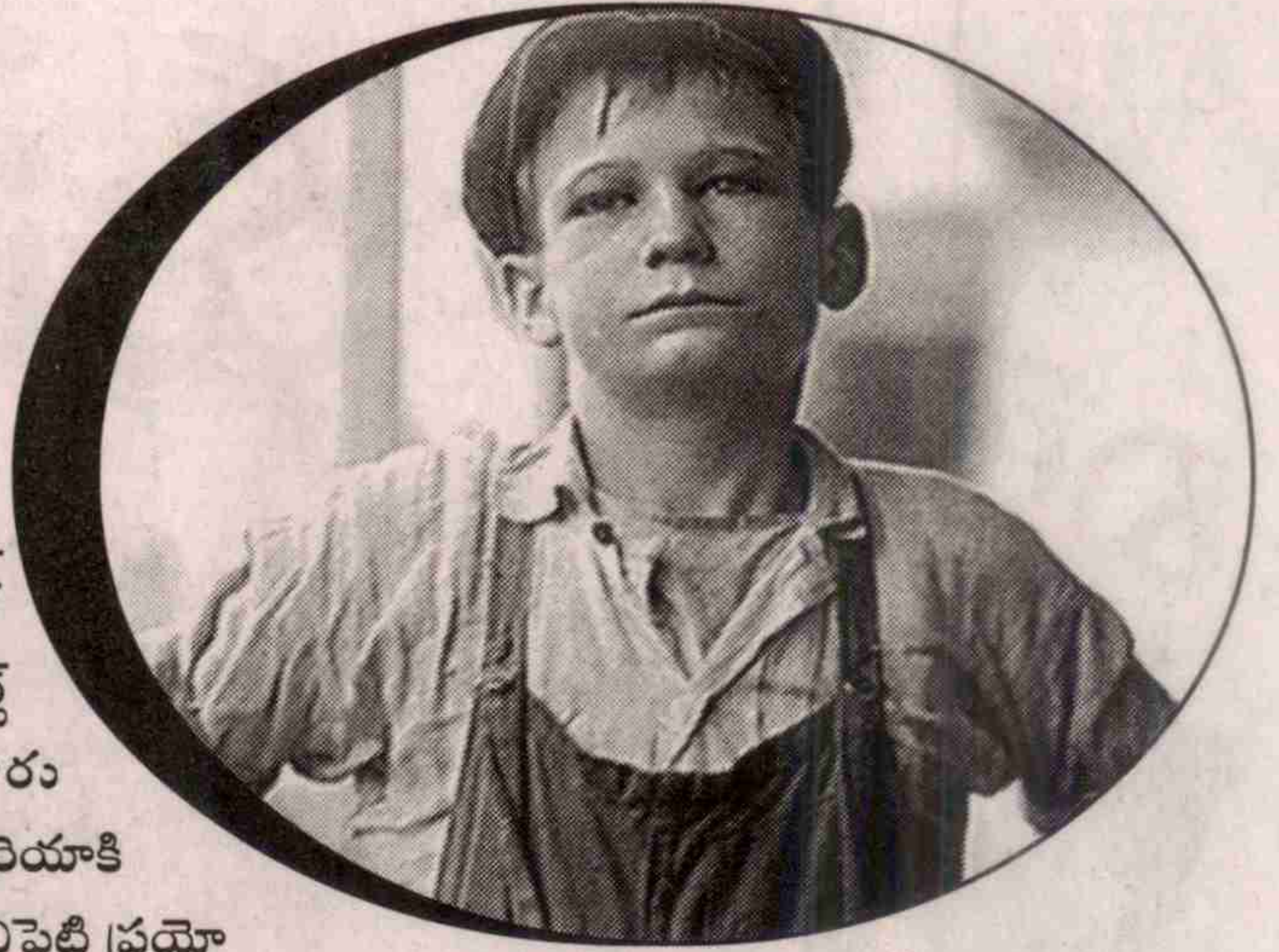
బహిరంగ మార్కెట్లో కిలో ధర మాల్లో అరకిలోకే ఉంది. ఉదాహరణకు బహిరంగ మార్కెట్లో కిలో మినపగుళ్లు రూ.70 ఐతే మాల్లో అరకిలో రూ.66 ఉంది, వేరుశనగ బహిరంగ మార్కెట్లో కిలో రూ.95 ఐతే మాల్లో అరకిలో రూ.79, చింతపండు బహిరంగ మార్కెట్లో కిలో రూ.250 మాల్లో అరకిలో రూ.182 ఉంది. ధరలు ఈ విధంగా ఉన్నాయ్. ఇక సబ్బులు, పేస్టులు, పౌడర్లు ఎమ్మార్పీ కంటే రెండు నుంచి ఐదు శాతం డిస్కాంట్ ఇస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఏవో కొన్నిటికి అదనపు ఎమ్మార్పీ ముద్రించి వాటిపై కొంత శాతం తగ్గింపు ఇచ్చినా సాధారణ మార్కెట్లో కంటే ఇక్కడ ఎక్కువ

ధరలకే వస్తువులను విక్రయిస్తున్నారని అధికారులు అంగీకరిస్తున్నారు. ఈ మాల్స్ ప్రజలకు నష్టమని, ప్రజాపంపిణీ, చౌక బియ్యం రద్దు అవుతాయని, రిలయన్స్ ఫ్యూచర్ మార్కెట్లకు లాభమని వీటిని రద్దు చేయాలని ప్రజా సంఘాలు ఆందోళన చేస్తున్నాయి. తగ్గించామని ప్రకటించారు కూడా. ఐతే 500 సరుకులకు గాను 63 సరుకులకు మాత్రమే ధరలు తగ్గించారు. ప్రభుత్వంతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందంలో భాగంగా ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన ధరలకే సరుకులు అందించాల్సిన అవసరం ఉందని మాల్స్ నిర్వాహకులు స్పష్టం చేశారు.

ఇంతకు ముందు రేషన్ షాపుల్లో పంచదార, పామాయిల్, కందిపప్పు, గోధుమలు, కిరోసిన్ వంటివి పంపిణీ చేసేవారని, ఇప్పుడు విలేజ్ మాల్ గా మారిన రేషన్ డిపోల్లో పేదలకు కనీస రేషన్ కూడా అందడం లేదని ఈ మాల్లోని అధిక ధరలకు పేదలు నిత్యావసర సరకులను కొనలేని స్థితికి చేరుకున్నారు. పోషకాహారం అంటారు.. గుడ్లు ధర మాత్రం ఆకాశాన్నంటుతోంది. పప్పుల ధరలు చెప్పనే అక్కర్లేదు. పామాయిల్ ధర అసలు అందడమే లేదు. ప్రభుత్వం ప్రైవేటుతో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంటే పేదలకు ఇంకెక్కడ పోషకాహారం అందుతుంది?

మహానగరంలో ఒక చిన్న బాలుడు

నిజానికి ఈ పుస్తకం “మహానగరంలో ఒక చిన్న బాలుడు” గత వారం చదివేశా. 219 పేజీల ఈ పుస్తకాన్ని చదువుతూ చదువుతూ ఎన్ని బుక్ మార్క్ ఫ్లాగ్లు పెట్టుకున్నానో ! నోట్స్ రాసుకోవడానికి. ఒక్కసారిగా అన్నిటిని గురించి మాట్లాడలేను, ఒక్క ఊపులో రాయడం అంతకన్నా కష్టం. రాసినా చదవడం మరీనూ. కొన్ని కొన్ని నోట్స్ చిన్నా పెద్దా వ్యాసాలుగా రాసుకుంటూ వాటికి మరికొన్ని సంగతులు కలిపి నా కోసం, నాలా పుస్తకాలు ఇష్టపడేవారికోసం ఇష్టంగా చాకిరి చెయ్యడమే ఇదంతా. మన్ హట్టన్ లో పుట్టి పెరిగిన ఒక చిన్నపిల్లవాడి గొంతు నుండి ఈ కథ చదవగలం.

పద్దెనిమిదవ శతాబ్దం చివరిలో జన్మించి పంతొమ్మిదవ శతాబ్ది పుట్టడాన్ని, పెరగడాన్ని, అలా పెరిగినదంతా రికార్డ్ చెయ్యడం ఈ పుస్తకం ప్రత్యేకత. గుర్రాలు నడిచిన దారుల్లో పొగలు గక్కుతూ మొదటిసారి ఆటోమొబైల్ రావడం చూసిన తరంలోని బాలుడు వీడు. షాపర్ , గరాజ్, కొపె, చాసిన్, కార్బరేటర్... మొదలైన మాటలు జీవితంలోకి మొదటిగా ప్రవేశించడం ఈ పిల్లవాడిముందే జరిగింది. ఒక నికిల్ నాణెం పుచ్చుకుని కదిలే బొమ్మలు చూపించే నికలో డయన్స్ అనే తొలినాటి సినిమాహాళ్ళు.

మొదటి రోజుల్లో కార్లకి సీట్ల అడుగున ఒక్క సిలండరు వుండేది దాని హార్న్ పవర్ ఎదుట మరి ఈ రోజు అది ఎంతలా ఎదిగి ఎన్ని హార్న్ పవర్స్ ల బలం పుంజుకుంది ! ఆ రోజుల్లో డిప్టీరియాకి చికిత్స ఏవిటంటే కంఠం దగ్గర కోతపెట్టి గాలి పీల్చేందుకు

వేరే గొట్టాన్ని గొంతులో ప్రవేశ పెట్టడం. లాంబర్ట్ అనే డాక్టర్ గారు మొదటిసారిగా డిప్టీరియాకి యాంటి వాక్సిన్ కనిపెట్టి ప్రయో

గించింది ఈ కుర్రవాడి మీదే. విఖ్యాత నటుడు చార్లీ చాప్లిన్ స్టేజీ ప్రదర్శనలు చూసిన అదృష్టవంతుల్లో ఈ చిన్నపిల్లవాడు ఒకడు.

దేశం అంబానీల వెనుక, టాటాల వెనుక , బిర్లాల వెనుక కవాతు చేసినట్టు అమెరికా ఆ శతాబ్దంలోనే జేపీ మోర్గాన్ వెనుక సర్ థామస్ తోకల వెనుక నడవడం. పెట్టుబడిదారీవాడి బలం దుర్వాసనగా పసిగట్టిన చిట్టి గట్టి ముక్కున్న కుర్రవాడి కథ ఇది. అమెరికా యుద్ధనౌక ‘మైసీ’ ని క్యూబాలో ఫిరంగులతో కాల్చి ముంచేసిన ధ్వనిని విన్న చెవులున్న కుర్రవాడి కథ ఇది.

ఏదేళ్ల వయసులో అమెరికా సైన్యంలో చేరడానికి పరుగు బలం కాళ్ళకు నేర్పిన కుర్రవాడి కథ కూడా. వనితా విమోచన కారుల మొదటి ఆందోళనలకు ఈ కుర్రవాడు సాక్షి.

“స్త్రీలకి ఇప్పుడు ఇచ్చిన స్వాతంత్రం చాలు, ఇంతకంటే మరీ ఎక్కువై వోటింగ్ కూడా ఇచ్చామా, ఇంటిని, పిల్లలని విస్మరించి కుటుంబ వ్యవస్థని నాశనం చేస్తారు అనే మతపెద్దల పిచ్చి ఆగ్రహాన్ని కూడా ఈ కుర్రవాడు చూశాడు. 1903లో మార్క్ సోదరులు ఒక యంత్రాన్ని గాల్లోకి తీసుకెళ్లడం ఈ కుర్రవాడు ఎరుగును, తర్వాత్తర్వాత అది విమానయానం ఎలా అయింది కూడా తెలుసును.

శ్రామికుల్ని దోచుకునే, కార్మికుల్ని నలిపివేసే వ్యవస్థ మీద తిరుగుబాటుగా ఏ హిస్టరీ ఆఫ్ టెమ్మనీ హాల్, “ది ఆక్టోపస్”, “ది పిట్” “ఎ హిస్టరీ ఆఫ్ ది స్టాండర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీ” లింకన్ స్టీఫెన్స్” “ది జంగిల్” తదితర పుస్తకాలు పెట్టుబడిదారీ ప్రపంచంలో రేపిన అలజడి చూసినవాడు. ఇంకా ఏవుందీ పుస్తకంలో? ఏం లేదని ఈ పుస్తకంలో? కుటుంబం, పాఠశాల, పిల్లలు, పెద్దలు, సంతోషం, యుద్ధం, సంగీతం, జీవితం, ఇంకా జీవితాలు.

పుస్తకం పూర్తయ్యాకా నాకు ఎంత సంతోషం వేసిందో! నా చుట్టూ నన్ను సంతోషపెట్టే ఇంతింత పుస్తకాలు వుండగా ఎందుకు నేను చెత్తకేసి చూపులు పరిగెత్తించాలి? నన్ను సంతోషపెట్టే బొమ్మలు, నా భార్యా పిల్లలు, నాదైన ప్రపంచంలోని రంగులు, రంగుల పాటలు వినకుండా మనదికాని ప్రపంచం చేసే రణగొణ ధ్వని పట్ల ఎందుకని చెప్పల్సి రిక్కిస్తున్నానని ఈ పుస్తకం నన్ను అడిగింది.

మహానగరంలో ఒక చిన్న బాలుడు అనే పేరుతో ఈ పుస్తకాన్ని తెలుగులోకి అనువదించింది పూజ్యులు ఎన్.ఆర్. చందూర్. పుస్తక మూల రచయిత ఎం.కమ్రోవ్. ప్రతిమా బుక్స్ వారి ప్రచురణ.

మట్టి మనిషి

- వాసిరెడ్డి సీతాదేవి

భూస్వామిగా మారతాడు. భార్యకు ప్రసవంలో సరైన వైద్యం అందక పిల్లవాణ్ని కని మరణిస్తుంది. సాంబయ్య రెండో పెళ్లి కూడా చేసుకోకుండా ఒంటరిగా బిడ్డను సాకుతాడు. కాలక్రమంలో తను పాలేరుతనం చేసిన కుటుంబంలో తారుమారైన ఆర్థిక పరిస్థితుల వల్ల వారి ఆఖరి పిల్లను తన కోడలిగా చేసుకుంటాడు.

అమాయకుడైన కొడుకును వెర్రివాడిని చేసి ఆమె పట్నం వెళ్లి అక్కడ రామనాథంబాబుతో అక్రమ సంబంధం నెరిపి ఆస్తి నంతా అమ్మించి సిన్మా థియేటర్ కట్టిస్తుంది. రామనాథం బాబును నమ్మి థియేటర్ బాధ్యతలన్నీ అతనికి అప్పగిస్తుంది. పెట్టుబడి ఇద్దరిదీ. రాబడిపై పెత్తనం అతనిది. మామగారిని కిడ్నాప్ చేసి మరీ ఆస్తి రాబట్టుకుంటుంది. వెంకటపతి పేరుకు మాత్రమే ఆమె భర్త. పిల్లవాడు కూడా ఆమె తెలివి, అందం మణికి మచ్చుకుని ఎదుగుతాడు. తాత వ్యవసాయ పోకడలు కూడా రక్తంలో జీర్ణించుకుని అత్యంత శక్తివంతమైన బిడ్డగా ఎదుగుతాడు.

సాంబయ్య చెమటతో తడిసిన భూమి అంతా సుక్షేత్రమై ధాన్యం విరగపండుతుంది. కాని “ ఈనకాచి నక్కల పాలైందన్నట్లు ” దుర్మార్గుల చేతిలో పడి అంతా వృధా అవుతుంది. పట్నవాసపు మోజు, తండ్రి పాలేరు కుటుంబానికి కోడల్ని చేసాడనే బాధ వరూధినిలో కనిపిస్తాయి. అన్ని విధాలా మోసపోయి ఆస్తి అంతా ధారపోసిన వరూధిని చివరికి రామనాథాన్ని చంపించడానికి కూడా వెనుకాడదు. మోసపోయిన బాధతో వ్యసనాలకు బానిసై

చివరికి ఆమె ఆత్మహత్య చేసుకుంటుంది. తాగుడికి బానిసై వెంకటపతి భార్యను పట్టించుకోడు. కొడుకు దిక్కులేనివాడౌతాడని భావించి తండ్రి వద్దకు చేర్చి తాను మరణిస్తాడు. సాంబయ్య వృద్ధాప్యంలో కూడా జవసత్వాలను పోగొట్టుకోడు. పౌరుషం వదులుకోడు. మనవడికి అండగా నిలుస్తాడు. వ్యవసాయం నేర్పిస్తాడు. తాను మరణించినా మనుమడు బతగ్గలిగేలా అన్నీ అలవాటు చేసి ఈ భూమి నాది, ఈ నేల నాది, ఈ పంట మనది అంటూ ఏ మట్టి నైతే నమ్మాడో ఆ మట్టిలోనే కలిసిపోతాడు. స్థూలంగా ఇదీ కథ.

ఆఖరిలో పొలంలో వనిచేసే సాంబయ్యమీదికి కనకయ్య ప్రభుత్వ పట్టాదారుడిని, పోలీసుల్ని వెంటబెట్టు కొస్తాడు. సాంబయ్య నిస్సహాయ స్థితిలో ఉండగా మనవడు రవి “దిస్ ల్యాండ్ ఈజ్ మైన్” అంటూ కర్ర విసిరి పట్టాదారుడ్ని గాయపరుస్తాడు. రవి రామనాథాన్ని, కనకయ్యను గాయపరిస్తే రామనాథం వశ్చాత్తావంతో ‘బాపూజీ అహింసతో స్వరాజ్యం తెచ్చాము-నెత్తురుకూడు తినమని నా నెత్తిన రాసావా మహాత్మా’ అని కన్నీరుపెడతాడు. పోలీసులు రవిని అరెస్టు చేసి తీసుకెళ్తుంటే తన స్థలంలో తాతకు గుడి కట్టించమని చెప్తాడు. ‘పొలాల మధ్య గుడి కట్టడానికి ఇది వల్లకాదు కాదు’ ఊరు అని కనకయ్య వెక్కిరిస్తాడు. ‘వస్తానా వస్తా, తెస్తాను తుపాకీ నీ కోసం’ అన్న రవి నినాదాలతో నవలను ముగిస్తారు రచయిత్రి. ఆమె రచనలో పట్నవాసపు మోజు, సినిమా స్త్రీల మోజు బాగా చిత్రీకరించారు. స్త్రీ పాత్ర

వాసిరెడ్డి సీతాదేవి కలం నుంచి జాలువారిన నవల ‘మట్టి మనిషి’. ‘వ్యవసాయం’ ఇతివృత్తంగా ఎంచుకుని దాని చుట్టూ పాత్రలు నడిపించారు రచయిత్రి. ఊరు బోయిన సాంబయ్య ఈ నవలా నాయకుడు. ఈ పాత్ర ఈ నవలలో చివరి వరకూ ఎంతో హుందాగా నడిచింది. బలరామయ్య, కనకయ్య, రామనాథం, వెంకటపతి, వరూధిని, చిన్నవాడు రవి ప్రధాన పాత్రలు. సాంబయ్య శ్రమజీవి, పొదువరి. మట్టినే నమ్ముకుని పైకెదిగినవాడు. ప్రకృతినే పాఠాలుగా చదివినవాడు. పొట్ట చేతబట్టుకుని వలస వచ్చి పాలేరుతనం చేసి నెమ్మదిగా ఎదిగి

వరూధినికి భర్త పై ప్రేమ లేకపోయినా జాలి కలిగుందని, అంతరాంతరాలలో తన ప్రవర్తనపై అసహ్యన్ని, తన తప్పొప్పులను బేరీజు వేసుకోడాన్ని సీతాదేవి అద్భుతంగా రచించారు.

ఏ మగవాడు అక్రమ సంబంధాన్ని బహిర్గతంగా ఆనందించలేడు, ఆ స్త్రీకి ఉన్నత స్థానం ఇవ్వడం అనే విషయం పాఠకులకు ఆమె చాలా లోతుగా వివరించారు. రామనాథంబాబు, డీఎస్సీ గుర్నాథం పాత్రల ద్వారా పురుషుల చంచల స్వభావాన్ని తెలియజేస్తూనే గోపాల్రావు పాత్రద్వారా కొంతమంది వ్యక్తిత్వం ఉన్నవాళ్లు ఉంటారని తెలియజేశారు. వరూధిని చనిపోయాక రామనాథంలోని పశ్చాత్తాపాన్ని రచిని చదివిస్తానని సాంబయ్యను అడగడంలో

తెలియజేస్తారు రచయిత్రి.

అందం, తెలివి, చదువు అన్నీ ఉన్న వరూధిని అహంకారంతో మోసపోయిన వైనం చదువుతుంటే చదువరులను కన్నీరు పెట్టించక మానదు. 'నేలే నా పలక, నాగలే నా బలపం, పొలమే నా బడి, భూమ్మీదే అక్షరాలు దిద్దుతాను'. నాకు తల్లిదండ్రీ, గురువు దైవం అంతా భూమే అంటూ మనవడి చదువుతో తన చదువును పోల్చుకునే సాంబయ్య మాటలు తూటాలే.

కనకయ్య తన పొలంలోని కాలువకు గండికొట్టి సాంబయ్య పొలాన్ని ముంచేస్తుంటే సాంబయ్య తన శరీరాన్నే గండికి అడ్డం పెట్టి పొలం కాపాడుకున్న వైనం అబ్బురం. చెమటంటే మట్టికిష్టం. చెమటున్నచోటే మట్టుంటుంది. చెమటోడ్చి శ్రమిస్తే భూమిలో

బంగారం పండుతుంది. ఏదైనా తిని బతకొచ్చు. పరాయి ధనం నాకొద్దు అనే తత్వం సాంబయ్యలోని గొప్పతనం. 'నీ సిగదరగ, ఉంగడిపడ్డ గొడ్డు' లాంటి మాండలికాలను సాంబయ్య పాత్ర ద్వారా పలికిస్తారు సీతాదేవి. గాలి, నేల శ్రమజీవివి. అందలమెక్కేవాడివి కావు. ఇది సాంబయ్య సిద్ధాంతం. ఆడంబరాలకు పోతే చివరికి మిగిలేది నాశనమే. మూడు తరాలకు సంబంధించిన కథ ఈ నవలలోని ఇతివృత్తం. నైతిక విలువలకు తిలోదాలకిచ్చి దోచుకుని సంపాదించుకున్న సొమ్ము చివరకు ఆ మనిషి అంతాన్నే కోరుతుందనేది ఈ నవల సారాంశం. తప్పకుండా చదివించే నవల "మట్టిమనిషి".

- కె. శారద

హ్యపీ న్యూ ఇయర్.. చాదస్తం నో హియర్

చాదస్తం చంకనెక్కితే మూఢత్వం నెత్తికెక్కి నృత్యం చేస్తుంది. జనవరి 1న కొత్త సంవత్సరం వేడుక జరుపుకుంటే చాదస్తం శిఖామణులకు వచ్చే నష్టమేంటి. మంచి ఎక్కడున్నా దాన్ని చేతులారా తీసుకోవాలి. సొంతింటల్లో ఐనా చెత్తంటే దాన్ని బయటపారేయాలి. పాత కథలు చెప్తూ కూర్చుంటే ఫలితం లేదు. వేడుకలన్నవి ఆనందాలే కదా. జనవరి 1 అయితే ఏంటి ఉగాది అయితే ఏంటి ఏదైనా కొత్త సంవత్సరమే కదా. మన దేశం మొత్తానికి ఉగాది ఒకే రోజు జరగదు. కేరళ సంవత్సరాది, తమిళ సంవత్సరాది, గుజరాత్ లో ఇంకో రోజు. ఇలా ఉన్నాయ్. అన్నింటినీ గౌరవించాలి. భిన్నత్వంలో ఏకత్వమంటే ఇదే. మేం చెప్పిందే మీరు వినాలంటే అది మూఢత్వం, దౌర్జన్యం. ప్రపంచమంతా పాటించే క్యాలెండర్ ఒక్కటే. నూతన సంవత్సరాదికి స్వాగతం పలకడంలో అతిని, వ్యాపార కుతిని కాదని చెప్తే తప్పు లేదు. కాని జనవరి 1 ఒక పరాయి కాలంలా ఆ రోజు సందడి చేసే వాళ్లంతా దేశద్రోహులే అంటే తప్పు కదా.

ప్రతీ సంవత్సరంలోకి కాషాయం దూరి పోలీసింగ్ చేయడం అనే అతిని ఆధునికులెవరూ అంగీకరించరు. ఒకప్పుడు తార్కిక విజ్ఞానం విలసిల్లిన నేల ఇది. మతమౌఢ్యం కరకు చర్యలతో ఇప్పుడు ప్రాభవం కోల్పోయింది. ఛాందస గీతాలు పాడుతోంది. జనవరి 1ని ద్వేషించే వాళ్లు ఇంగ్లీషు వాళ్లు కనిపెట్టిన ఫ్యాంట్ల చొక్కాలు వదిలి పంచెలు కట్టి, బైకు వదిలి ఎడ్లబండి నడుపుతారా..?, స్ట్రాలు కుక్కర్లు వదిలి పేడపిడకలతో వంట చేస్తారా..? విదేశీ పండగలొద్దు వీదేశీ చదువులు కావాలి. డబ్బులు కావాలి. విదేశీ బ్యాంకుల్లో నల్లడబ్బు దాచాలి. విదేశీ అల్లుళ్లే కావాలి. పొద్దున్నే మన నోట్ల నానే పేస్తూ, బ్రష్టు విదేశీదే. పుడితే కోసే కేకు, చస్తే పెడితే బాక్సు విదేశీ పుణ్యమే. వేసే గుడ్డలు వారు కనిపెట్టినవే. పొందే వైద్యం వారి చలవే. వారు కనిపెట్టిన వైన్స్ వ్యాపారమే కదా ప్రిన్స్ లైఫ్ ఇస్తోంది. ఇవన్నీ అనుభవిస్తే పాడవని సంస్కృతి నూతన సంవత్సరం చేసుకుంటే పాడవుతుందా..? ఎందుకీ తలకుమాలిన ఆలోచనలు చేస్తారు.

ఆకతాయి చెంప వాయగొట్టిన యువతి

మద్యం మత్తులో వెకిలి చేష్టలు చేసిన ఆకతాయిని చెంప పగిలేలా చెప్పుతో కొట్టేస్తాడోక యువతి. కేంద్ర పాలిత ప్రాంతమైన యానాంలో ఇటీవల జరిగిందీ ఘటన. ప్రభుత్వ అతిధి గృహ సమీపంలో తన సోదరితో కలిసి మోటారు బైక్ పై వెళ్తున్న యువతి పట్ల ఒక మందుబాబు అసహ్యంగా ప్రవర్తించాడు. ఆమె ఆదివరాశక్తి అవతారమై చెంప పగలకొట్టి, కాళ్లతో తన్ని అవేశం ఆపుకోలేక అతగాడి కాలర్ పట్టుకుని పిచ్చికుక్కని ఈడ్చినట్లు రోడ్డు పై లాక్కెళ్లింది. మళ్లీ మరో మహిళ పై చెయ్యి వేస్తే చంపేస్తానని వార్నింగ్ ఇచ్చింది. ఇలాగే తాగి అసభ్యంగా ప్రవర్తించే ప్రబుద్ధులకు అమ్మాయి లందరూ బుద్ధిచెపితే వారి వైపు ఎవరూ కన్నెత్తి చూడటానికి కూడా సాహసించరు.

విముక్త

విముక్త మూలం ఓల్గా కేంద్ర సాహిత్య
అవార్డు పొందిన పుస్తకం.

నాటకీకరణ : జి.అనంతశయనం

ప్రజానాట్యమండలి,

చిత్తూరు జిల్లా కమిటీ.

పి. సాయిలక్ష్మి, 9490300496

పితృస్వామ్య సమాజంలో స్త్రీలపై జరుగుతున్న హింస లైంగిక అణచివేత, దోపిడీలను బహిర్గతం చేస్తూ వచ్చిన కథల సంపుటి “విముక్త”. మాతృస్వామ్యంలో స్త్రీ నాయకత్వం నుంచి దిగజారి పితృ స్వామ్యంలోకి వచ్చిన స్త్రీలను ధర్మశాస్త్రాలు, పురాణాల్లోని కథల ద్వారా కట్టిడి చేశారు. కూతురుగా, భార్యగా, తల్లిగా మాత్రమే స్త్రీలు వరిగణింపబడింది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే “న స్త్రీ స్వాతంత్ర్య మర్హతి” అన్నారు. స్త్రీకి స్వాతంత్ర్యం లేదు అని శాసించారు. అయితే పురాణాలు నేటికీ మానవుల జీవితాన్ని ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా రామాయణ, మహాభారతాల్లోని అంశాలు కథల రూపంలో, సూక్తులు, సామెతల రూపంలోనో ప్రతి రోజు మన ముందుకొస్తున్నాయి. అలాంటి రామాయణంలోని స్త్రీ పాత్రలు పురుషుల ద్వారా మనోవ్యధను, అలాంటి స్త్రీ పాత్రల్ని తీసుకుని స్త్రీకి ‘మెదడుంది’ ఆలోచించగలదు. స్త్రీకి మనస్సుంది అది స్పందించగలదని, స్త్రీకి శరీరం ఉంది దానికి వ్యాయామం కావాలని చలంగారు చెప్పిన విధంగా రామాయణం లోని స్త్రీలు మనుషులని వారికి వ్యక్తిత్వం ఉందని తెలియజేసారు రచయిత్రి.

“విముక్త” సీత ప్రధాన పాత్రధారిగా కథలు సాగుతాయి. శ్రీరాముణ్ణి పెళ్ళిచేసుకొన్న సీత రాముడే సర్వస్వమని అతనితోనే జీవితమని నమ్ముతుంది. భర్తని వదిలి ఉండలేక అడవులకు వెళ్తుంది. అక్కడ అపహరణకు గురై అశోకవనంలోనూ

రాముడి కోసమే పరితపిస్తుంది. రాముణ్ణి చేరుకోవడానికి అగ్నిపరీక్షను అంగీకరించి ఆనందంగా రాముణ్ణి చేరుకుంటుంది. ఇక అయోధ్యలో తన జీవితం సంతోషంగా సాగుతుందని ఆశపడుతుంది. ఎవరో సీత శీలం గురించి మాట్లాడితే తన అధికారం కోసం ఆ నిందను నిజం చేస్తూ, రాముడిచే పరిత్యజింపబడుతుంది. తనే కాదు తన జీవిత ప్రయాణంలో తమ సమకాలీనులైన మహిళల జీవితాలను దగ్గరగా చూస్తుంది సీత. అందులో-

శూర్పణఖ రామునిపై ప్రేమను వ్యక్తపరిచినందుకే తన అన్న రావణుణ్ణి రెచ్చగొట్టడానికే ఆమెను పావుగా వాడుకుని ముక్కు, చెవులు కోయించడాన్ని సహించలేకపోతుంది.

అహల్య గూర్చి తన భర్త రాముడు చెప్పిన మాటలు విని ఆమె తప్పుచేసిందని

నమ్ముతుంది. వనవాస సమయంలో ఆమెతో మాట్లాడిన సీతకు అహల్య పురుషుడి (దేవేంద్రుని) కుతంత్రానికి బలై భర్తచే బహిష్కరించబడి శిలైందని గ్రహిస్తుంది.

ఇక జమదగ్ని మహర్షి భార్య రేణుకాదేవి పురుషుణ్ణి చూసిందన్న అనుమానంతో ఆగ్రహిస్తాడు. కుమారులను పిలిచి ఆమె శిరస్సు ఖండించమని ఆదేశిస్తాడు. పరశురాముడు ఆమె తల నరికేస్తాడు. కన్నబిడ్డే తల్లి తల నరికాడన్న విషయాన్ని విన్న సీత హతాశురాలౌతుంది.

కోటి ఆశలతో కాపురానికొచ్చిన ఊర్మిళకు భర్త తన అన్నవెంట అడవులకు వెళ్తానని తనతో సంప్రదించకనే అన్న వెంట అడవులకు వెళతాడు. ఆగ్రహంతో 14 సం॥ రాలు తన గదికే పరిమితమై నిరసన తెలుపుతుంది. వనవాసానంతరం తనను కలవడానికి వచ్చిన అక్కతో భార్య, భర్తల

మధ్య అధికార సంబంధాలు తప్ప ప్రేమ, గౌరవాలకు చోటులేదని, నువ్వు కూడా ఏ అధికారానికి లొంగొద్దంటూ సూచిస్తుంది.

తన సమకాలీనులైన స్త్రీల జీవితాలు
తన జీవితానికి భిన్నం కాదని, వాళ్ళ జీవితాలు కూడా ఏదో సందర్భంలో భర్త, పిల్లల ద్వారా అవమానాలు ఎదుర్కొన్నారని అర్థం చేసుకుంటుంది. స్త్రీగా పుట్టినంత మాత్రాన ఇన్ని అనుమానాలు అవమానాలు, చీత్యారాలు ఎదుర్కోవాలా అని ఆలోచిస్తూ భర్త, పిల్లల నుండి కోపంతో కాక ఎంతో పరిణతితో తన్ను తాను “విముక్తం” చేసుకుంటుంది.

నేడు స్త్రీలు చదువుకుంటున్నారు, జ్ఞానాన్ని సంపాదించుకుంటున్నారు. దాంతో అనేక రంగాల్లో ముందుకు దూసుకు పోతున్నారు. అయినా అవమానాలు, అనుమానాలు, చీత్యారాల్ని ఎదుర్కొంటూనే ఉన్నారు. నేటికీ వంటింట్లో గ్యాస్ స్టోవ్లు

పేలుతున్నాయి. యాసిడ్ దాడులు జరుగుతున్నాయి. పని ప్రదేశంలో లైంగిక వేధింపులకు గురౌతున్నారు. అనేక అవకాశాలు ఉన్నప్పటికీ స్త్రీలు సీతలా ధైర్యం చేసి విముక్తం కాలేకపోతున్నారు. స్త్రీలలో చైతన్యం తీసుకురావడానికి “విముక్త” ఉపయోగకరంగా ఉంది.

టెలివిజన్, సినిమా రంగాల్లో స్త్రీల పాత్రలు స్త్రీలకు స్త్రీలే శత్రువులుగా చూపిస్తున్న తరుణంలో స్త్రీలు ఒకరి పట్ల ఒకరు ప్రేమ, గౌరవాలతో తమ సమస్యల్ని చర్చించుకుని, వాటికి వారికి తోచిన పరిష్కారమార్గాల్ని సూచించుకున్న ఇలాంటి పాత్రలు రావాలి. అందరూ ఐక్యంగా ఉండి స్త్రీల సమస్యలపై చర్చించుకోగలిగేందుకు ఉపయోగపడాలనే ఉద్దేశంతో నాటికను ప్రదర్శించడం జరిగింది. మొదటగా సుందరయ్య వర్ధంతి సభలో ప్రదర్శించాం. రెండవది సిఐటియు రాష్ట్ర మహాసభల

సందర్భంగా నాటికను ప్రదర్శించాం.

తిరుపతి, తిరుమల దేవస్థానం నివాస సముదాయంలో సంక్రాంతి సంబరాల సందర్భంగా అక్కడ మహిళల ముగ్గుల పోటీల విజేతల బహుమతి సందర్భంగా ప్రదర్శించాం. చిత్తూరు జిల్లా రచయితల మహాసభలో ప్రదర్శించాం. చివరగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించే నంది నాటకాల్లో ప్రదర్శించడం జరిగింది. నంది నాటకాల్లో ఐదవ కేంద్ర కమిటీ సభ్యురాలు నిర్మల చేతులమీదుగానే బహుమతులు ఇప్పించడం జరిగింది. అంతేకాక సంఘ గౌరవం కూడా పెరిగింది. ప్రదర్శన ఇచ్చిన ప్రతి చోట ఈ నాటికకు మంచి స్పందన వచ్చింది. ఇలాంటి నాటికలు ఇంకా రావాలని, స్త్రీలలో చైతన్యం తీసుకొచ్చి, సమస్యల్ని ఎదుర్కొనే ధైర్యం అందించాలని చిరువ్రయత్నంగా ఈనాటికను ప్రయత్నిస్తున్నాము.

తరుణీ తరంగాలు

ఎందరో సంఘ సంస్కర్తల కృషితో మారుతున్న సమాజంతో పాటు మహిళల వరిస్థితుల్లో అనూహ్య మార్పులు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. విద్య, ఉద్యోగాలు, ఉపాధిలో మహిళల సంఖ్య పెరిగింది. ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక రంగాల్లో తమ ప్రతిభా పాటవాలను ప్రదర్శిస్తున్నారు. అయితే ఇది నాణానికి ఒక వైపు మాత్రమే.

ఈనాటికీ సమాజంలో మహిళ ద్వితీయ శ్రేణి పౌరురాలిగానే పరిగణింపబడుతోంది. స్త్రీని ఒక విలాస వస్తువుగా, బలహీనురాలిగా చూస్తూన్నారు. ఆ కోణంలోనే మహిళలు, బాలికలపై రకరకాల రూపాలలో హింసా ఘటనలు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. దీని వలన మహిళల అభివృద్ధి కుంటుబడుతోంది.

ఈ నేపథ్యంలో యువతులలో ఆత్మస్థైర్యాన్ని, చొరవను, శక్తి సామర్థ్యాలను పెంచడం అవసరం. వారి ప్రతిభను గుర్తించాలి. ప్రోత్సహించాలి. నాయకత్వ

లక్షణాలను వికసింప చేయాలి. అందుకే “తరుణీ తరంగాలు”. యువతులలో నూతన ఆలోచనలను రేకెత్తించటానికి, మానసిక, శారీరక ఆరోగ్యానికి, అన్నింటా ముందుండే చొరవను పెంపొందించడానికి నంకల్పిం చింది. సమన్యలు వచ్చినప్పుడు ధైర్యంగా నిలబడటం, నిర్ణయాలు తీసుకోవడం, అందరితో కలిసి పనిచేయడం అలవాటు కావాలి. ఆత్మవిశ్వాసంతో అడుగు వెయ్యాలి.

ఆటలు, పాటలు, కళలు సృజన శీలతను, ఉత్సాహాన్నిస్తాయి. మానవ సంబంధాలను మెరుగుపరుస్తాయి. నూతన సంస్కృతికి బాటలు వేస్తాయి. ఇటువంటి లక్ష్యాల సాధనకు విభిన్న రంగాలలో, సంస్థలలో ఉన్న వారందరూ కలిసి మహిళా సాంస్కృతిక సంబరాలను ఫిబ్రవరి 5, 6 తేదీలలో నిర్వహించేందుకు నిర్ణయమైంది. విజయవాడ, సి.ఆర్.డి.ఏ పరిధిలో ఉన్న

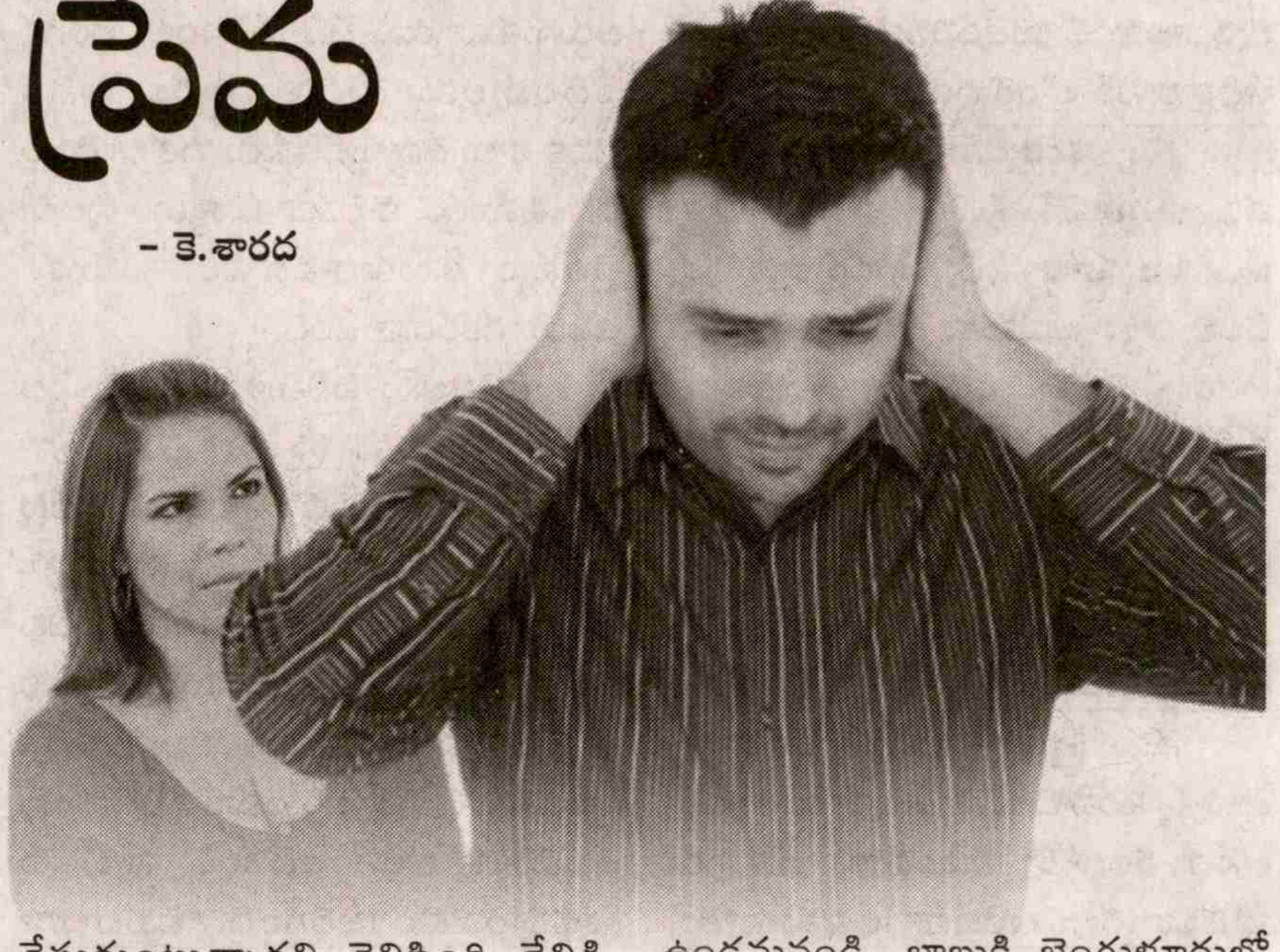

కళాశాలల విద్యార్థినులు ఇందులో పాల్గొనవచ్చు. ఆయా రంగాలలో ఉన్న మహిళలందరూ భాగస్వాములు కావాలని కోరారు. ఈ కార్యక్రమం జయప్రదం చేయడానికి చెన్నుపాటి విద్య, మాజీ ఎం.పి, గౌరవాధ్యక్షురాలుగా, డా॥ రావి శారద, అధ్యక్షురాలుగా, డి. రమాదేవి, ప్రధాన కార్యదర్శిగా నిర్వహణా కమిటీ ఏర్పడింది. 2018 ఫిబ్రవరి 5, 6 తేదీల్లో సిద్ధార్థ కళాశాలలో జరిగే ఈ కార్యక్రమాన్ని ఆదరించవలసిందిగా వారు విజ్ఞప్తి చేశారు.

ప్రేమ

- కె.శారద

“హామ్ దేవీ..! అని పలకరించాడు మోహన్. అక్క వాళ్ల పాపని ఎత్తుకుని వెళ్తున్న దేవిని. సాయంత్రం క్లాస్ అయ్యాక మీ ఇంటికి వస్తాను అన్నాడు. చిరునవ్వుతో తలూపి వెళ్లిపోయింది దేవి. పరిస్థితులు అనుకూలించక ఆమె పదో తరగతితో చదువాపేసింది.

తల్లిదండ్రులిద్దరూ గతించారు. అక్క చిరుద్యోగి. బావ లేడు. దేవి వాళ్లు నలుగురు అక్కచెల్లెళ్లు. పెద్దక్క పాపను చూసుకుంటూ ఆమె దగ్గరే ఉంటుంది దేవి. అన్నట్లుగానే సాయంత్రం వచ్చాడు మోహన్. దేవి మనిద్దరం ఒకరికి ఒకరం బాగా తెలుసు. నాకు నువ్వంటే పిచ్చి ప్రేమ. నేనెన్నిసార్లు పెళ్లి చేసుకుందామని అడిగినా అంగీకరించట్లేదు నువ్వు. అందుకే మీ వాళ్లకు చెబుదామని వచ్చానన్నాడు. భయపడుతూనే దేవి వాళ్లక్క దగ్గర పెళ్లి ప్రస్తావన తెచ్చాడు. తన తల్లిదండ్రులకు తెలియనివ్వద్దన్నాడు. ఎందుకంటే మన కులాలు వేరు వారంగీకరించక పోయినా నేనెటూ పెళ్లి చేసుకునేదే. పెళ్లయ్యాక చెప్పదామన్నాడు. గుడిలో వారికి తోచిన విధంగా దేవి తరపు పెద్దలు పెళ్లి చేశారు. మోహన్ అక్కడికే వస్తూ పోతూ ఉండేవాడు.

దేవీ దురదృష్టమో మోహన్ అదృష్టమో తెలియదు కాని మోహన్ చిరుద్యోగిగా చేరి అంచలంచెలుగా ఎదిగి ఉన్నత స్థానానికి చేరుకున్నాడు. ఈలోపు వారికి ఒక పాప పుట్టింది. ఇప్పుడైనా చెబ్దామని దేవి అడిగితే నేనే చెప్తాను వద్దన్నాడు. అలా మరొకసారి అడిగినా మా తమ్ముడు పెళ్లయ్యాక చెప్తానన్నాడు. ఈలోపు పాప పెరిగింది. నన్నెప్పుడు తీసుకెళ్తావ్ అని దేవి నిలదీసింది. మోహన్ ఆస్ట్రేలియా వెళ్లే ప్రయత్నాలు

చేసుకుంటున్నాడని తెలిసింది దేవికి. బంధువులు చెప్పిన మాటలు విని మోహన్ ఎంతకీ తన మాట వినడం లేదు, తన భవిష్యత్తు ఏమౌతుందోనని భయపడి పోలీస్ కేసు పెట్టింది. ఇంకేముంది మోహన్ ఉగ్రరూపం దాల్చాడు.

దేవికి నరకం చూపించాడు. విధి లేక ఆమె తెలిసిన వారి ద్వారా ఐదవ అదాలత్కు వచ్చింది. జరిగినదంతా వివరంగా చెప్పింది. పాపను చూపించింది. పాప ఫీజులు, పాప, దేవిల పోషణ అన్నీ మోహనే చూస్తాడు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ దేవిని వదలడు. కాని వాళ్ల వాళ్లకు మాత్రం చెప్పడు. ఎన్నేళ్లైనా ఇలాగే ఉందామంటాడు. ఇదమ్మా నా బాధ అని చెప్పింది. ఐదవ వారి పిలుపుకు మోహన్ రాలేదు కాని అతని తండ్రి వచ్చాడు. వారి మాటలు విందాం.

అమ్మా నేను వరువు గల పెద్ద మనిషిని. జిల్లా పరిషత్ స్కూల్లో ప్రధానో పాధ్యాయుడిని. నా భార్య అమాయకురాలు. ఆమెకేమీ తెలీదు. మా అబ్బాయి మాకేమీ చెప్పలేదు. ఇదంతా ఇప్పుడే వింటున్నాం. మేము ఆమెను మా ఇంటికి ఆహ్వానించం. నాకింకో కొడుకున్నాడు. వీరి పెళ్లి బయట పడితే వాడికి పెళ్లవదు. వారిరువురినీ వేరుగా

ఉండమనండి. బాబుకి బెంగుళూరులో ఉద్యోగం గనుక వారిని అక్కడే ఉండమనండి. మా ఇంటికి వద్దు అన్నాడు. పాప నా మనవరాలు అంటున్నారు గనుక నా మనవరాలిని నేనే పెంచి పెద్ద చేసి ఆమె వివాహం చేస్తాను. పాపను ఇప్పుడే నాతో పంపించినా నాకిష్టమే అన్నాడు. నేనక్కర లేదన్నప్పుడు నా పాప మాత్రం ఎందుకని దేవి అందుకు అంగీకరించలేదు.

మోహన్ తమ్ముడి వివాహమయ్యిందని తెలిసి దేవి బిడ్డతో సహా అత్తవారింటికి వెళ్లింది. అలా వెళ్లిన ఆమెను, పాపను ఒక గదిలో బంధించి ఏమెరగనట్లు ఉంది అత్తగారు. ఐదారు గంటల తర్వాత ఆకలికి, దాహానికి తాళలేక దేవి కనీసం పాపనైనా కాపాడమని ఐదవకు ఫోన్ చేసింది. విషయం తెలిసి ఐదవ కార్యకర్తలు అక్కడికి వెళ్లి తాళాలు తీయించి తల్లిబిడ్డల్ని బయటికి తెచ్చారు. విషయం తెలిసి మరింత ఉగ్రుడయ్యాడు మోహన్. ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ నువ్వు నాకొద్దన్నాడు. ఐదవ బాధ్యుల వద్దకు వచ్చి దేవి దుఖించింది. మేడమ్ ! ఎన్నేళ్లు గడిచినా నేను మోహన్ భార్యను కాలేనా..? జనమందరూ గుచ్చిగుచ్చి అడుగుతున్నారు. ఇంక నేను మోహన్కి ఉంపుడుగత్తెగానే

ఉండాలా..! అని వెక్కిరిస్తూ ఏడ్చింది. ఐదవ పేదలు ఆమెకు ధైర్యం చెప్పి తొందరపడకు మేమందరం నీకు తోడుంటాం. నువ్వు కేసు వెనక్కి తీసుకోవద్దు. పోలీస్ కేసు కూడా అలాగే ఉంచు అని చెప్పి ప్రతి వారం ఇక్కడికొచ్చేయ్.

మాతో కలిసి పనిచేయ్ నీకు ధైర్యంగా ఉంటుంది. మన ఐదవ కుటుంబంలో మిషన్ నేర్చుకుందువు గాని అని చెప్పారు. ఆమె ఎంతో నిబ్బరంతో అన్నింటికీ అంగీకరించి తన వంతు ప్రయత్నం తను చేసింది. కొన్నాళ్లకు మోహన్ వచ్చి పోలీస్ కేసు వెనక్కి తీసుకో ఐదవ సమక్షంలో నేను పెళ్లి చేసుకుంటా అన్నాడు.

దేవి వచ్చి చెప్పింది. ఎంతో సంతోషంతో మురిసి పోయింది తానొక ఇల్లాలపు తున్నందుకు. ఐదవ పేదలు కూడా ఆనందంతో ఇక్కడే దండలు మార్చు కుందురుగాని అని అన్ని ఏర్పాట్లు చేశారు. ఎంత సమయం గడిచినా మోహన్ మాత్రం రాలేదు. నిరాశతో దేవి వెనక్కెళ్లింది. ఏదేమైనా కాలం ఆగదు కదా. కాలక్రమంలో

మాతో కలిసి పనిచేయ్ నీకు ధైర్యంగా ఉంటుంది. మన ఐదవ కుటుంబంలో మిషన్ నేర్చుకుందువు గాని అని చెప్పారు. ఆమె ఎంతో నిబ్బరంతో అన్నింటికీ అంగీకరించి తన వంతు ప్రయత్నం తను చేసింది. కొన్నాళ్లకు మోహన్ వచ్చి పోలీస్ కేసు వెనక్కి తీసుకో ఐదవ సమక్షంలో నేను పెళ్లి చేసుకుంటా అన్నాడు. దేవి వచ్చి చెప్పింది. ఎంతో సంతోషంతో మురిసిపోయింది తానొక ఇల్లాలపు తున్నందుకు.

ఐదవ పేదలు కూడా ఆనందంతో ఇక్కడే దండలు మార్చుకుందురుగాని అని అన్ని ఏర్పాట్లు చేశారు. ఎంత సమయం గడిచినా మోహన్ మాత్రం రాలేదు. నిరాశతో దేవి వెనక్కెళ్లింది. ఏదేమైనా కాలం ఆగదు కదా. కాలక్రమంలో ఆరవ తరగతికి వచ్చిన దేవి కూతురు పుష్పవతి అయ్యింది. ఆడపిల్లలు లేని దేవి అత్తమామలు మనమరాలి వేడుకను తామే చేస్తామని పాప మా ఇంటి బిడ్డని అంగీకరించి మనసు మార్చుకుని నాయనమ్మ తాతయ్య బంధువర్గం అంతా దేవి ఇంటికి వచ్చి దేవిని పాపను వారింటికి తీసుకెళ్లి వేడుకలు చేసుకున్నారు. ఆ సమయంలోనే వారి బంధువర్గానికి దేవిని తన కోడలిగా పరిచయం చేశారు.

ఆరవ తరగతికి వచ్చిన దేవి కూతురు పుష్పవతి అయ్యింది. ఆడపిల్లలు లేని దేవి అత్తమామలు మనమరాలి వేడుకను తామే చేస్తామని పాప మా ఇంటి బిడ్డని అంగీకరించి మనసు మార్చుకుని నాయనమ్మ తాతయ్య బంధువర్గం అంతా దేవి ఇంటికి వచ్చి దేవిని పాపను వారింటికి తీసుకెళ్లి వేడుకలు చేసుకున్నారు. ఆ

సమయంలోనే వారి బంధువర్గానికి దేవిని తన కోడలిగా పరిచయం చేశారు. ఆ అమ్మాయి కేసు వెనక్కి తీసుకుంది. ఒకసారి పెళ్లయ్యింది కదా మళ్లీ వివాహమెందుకు మీరిద్దరూ హాయిగా జీవించండి అని వారిని దీవించి మోహన్ దేవిని ఒక్కటి చేశారు. ఐదవ పేదలు దేవిని ఆనందంగా బెంగుకూరు పంపించారు.

ఒకవైపు క్రిస్టన్ కానుకలు మరో వైపు దళిత స్త్రీలపై దాడులు

ప్రభుత్వ పాలనలో దళిత స్త్రీలపై జరిగే దహనకాండకు ఇదొక ఉదాహరణ. విశాఖ జిల్లా పెందుర్తి మండలం జెర్రిపోతుల గ్రామంలో దళిత స్త్రీ పై జరిగిన దాడి ఇది. నలభై ఏళ్ల క్రితం 14 మంది దళితులకు కేటాయించిన 80 సెంట్ల భూమిని దురాక్రమణ చేయాలని చూసి రాజ్యాంగ సూత్రాలను ఉక్కుపాదంతో నొక్కారు నేతలు. ఎన్టీఆర్ గృహకల్ప పేరుతో ఈ భూమిని ఆక్రమించారు.

అదేమని అడ్డుకున్న దళిత స్త్రీని వివస్థను చేసి ఆ 14 కుటుంబాలపై దాడికి దిగారు. క్రిస్టన్ కానుకలని పుచ్చిపోయిన కందివప్పును వంచి వారి విలువైన

భూముల్ని ఆక్రమిస్తున్నారు. అధికారులు ఒక పక్క క్రిస్టన్ కార్యక్రమాలలో, విందు లారగిస్తూనే మరో వైపు దళిత స్త్రీల భూముల్ని లాక్కుని వారి మానప్రాణాలను బలి తీసుకుంటున్నారు.

దళిత స్త్రీల సాంఘిక శ్రమ భారతదేశ నిర్మాణానికి ఏ విధంగా తోడ్పడుతోందో గమనిస్తే భారతీయ సమాజం దళిత స్త్రీలకు ఎంతగా రుణపడి ఉంటుందో మనకు అర్థమౌతుంది. దళిత స్త్రీలు తక్కువ వారేమీ కాదు. తెలంగాణ పోరాటంలో వీరోచితంగా పోరాడిన వీర గాథలన్నీ వీరికున్నాయి. దళిత ఉద్యమానికి ఆయువు దళిత స్త్రీలే.

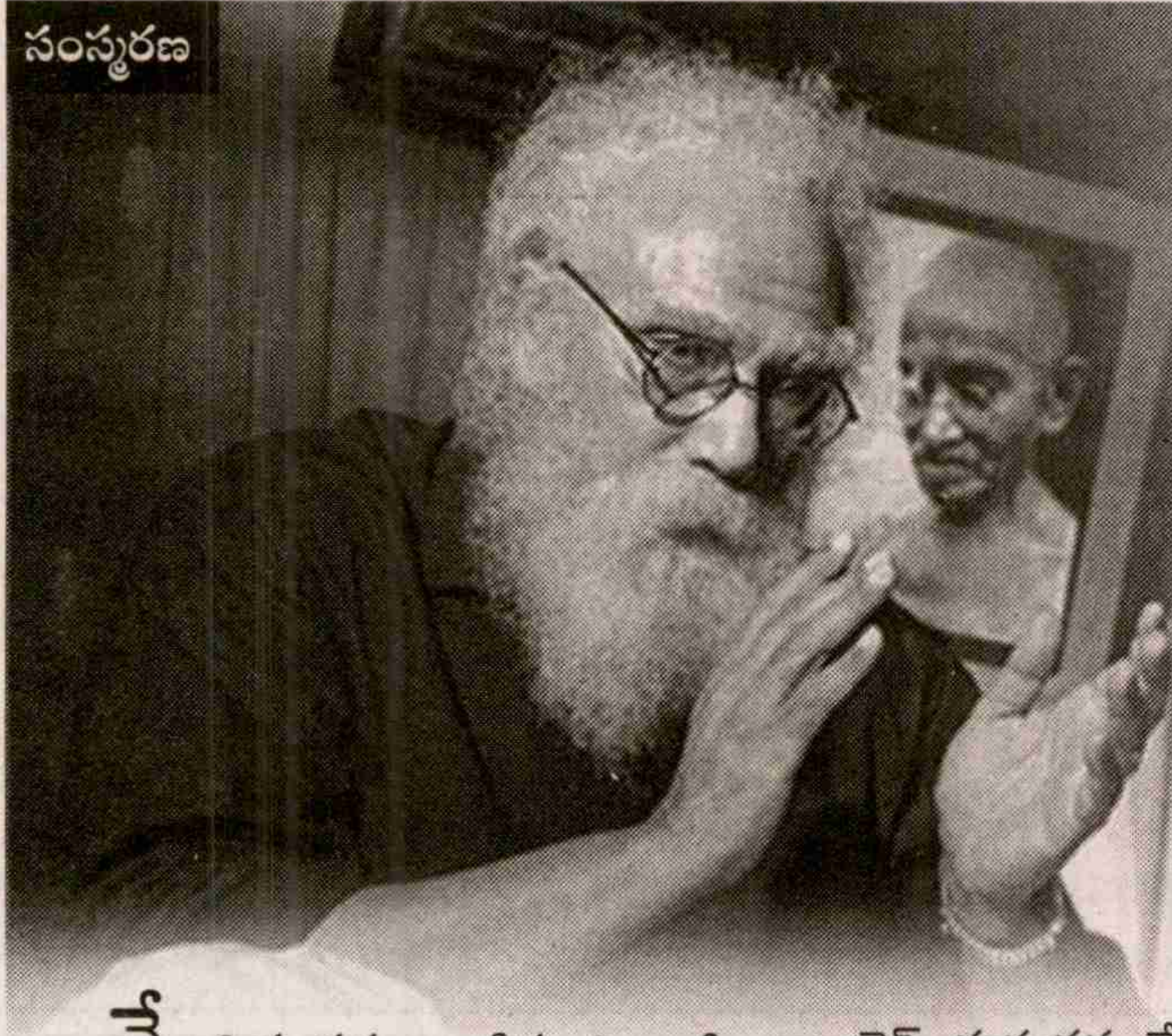
(ప్రజాశక్తి సౌజన్యంతో..)

- డా॥ కత్తి పద్మారావు

పెరియార్ రామస్వామి

వేలాది సంవత్సరాల క్రితం ఎలాంటి శ్రమా లేకుండా కూర్చుని తినడానికి శ్రమజీవుల మీద ఆధిపత్యం చేయడానికి కులాలను కర్మ, ధర్మ సిద్ధాంతాలను పుట్టించి రాజ్యవేలుతున్న అగ్రకులాల ఆట కట్టించేందుకు ఎన్నో ఉద్యమాలను నిర్మించిన పెరియార్ తమిళనాడులో జన్మించారు. పెరియార్ అసలు పేరు ఇ.వి. రామస్వామి. పెరియార్ అంటే తమిళంలో రుషి, జ్ఞాని అని అర్థం. ఈయన సంపన్న కుటుంబంలో పుట్టి పెరిగారు. 25 ఏళ్ల వయస్సులోనే అప్పు చేసి భూమి కొనుగోలు చేశాడని తండ్రి మందలిస్తే బాధపడి కుటుంబం వదిలి సన్యాసిగా మారిపోయాడు.

ఆయన దేశంలోని ప్రధాన నగరాలన్నీ తిరిగి లోకజ్ఞానం సంపాదించారు. కాశీలో కులాధిపత్యాన్ని, తనకు జరిగిన అవమానాన్ని భరించలేక ఆకలితో తిరుగుతున్న పెరియార్ ఆచూకీని తండ్రి కనిపెట్టి ఇంటికి తీసుకెళ్లి వ్యాపార బాధ్యతల్ని అప్పగించాడు. 9 ఏళ్ల ప్రాయంలోనే భర్త చనిపోయి వితంతువుగా ఉన్న తన అక్క కూతురికి రహస్యంగా పెళ్లి జరిపించారు. 28 ఏళ్ల వయస్సులోనే నీతి, నిజాయితీ, స్వయంకృషి, సేవాభావం ఉన్న పెరియార్ జనాల నీరాజనాలు అందుకుని ఈరోడ్ నగరపాలక సంస్థకు చైర్మన్ అయ్యాడు. కాంగ్రెస్ పార్టీ పట్ల ఆసక్తి చూపాడు. పెరియార్ లేనిదే

కాంగ్రెస్ మనుగడ లేదనే వాతావరణం ఏర్పడింది. పార్టీ నాయకత్వమంతా కుల పెద్దల చెప్పుచేతల్లో ఉందని వారందరూ నీచనికృష్ట వర్ణాశ్రమ వ్యవస్థను బలంగా స్థిరపరచాలనే కుటిల లక్ష్యం కలవారని తెలుసుకున్నారు.

ఈరోడ్ చైర్మన్ గా ఉన్నప్పుడు ప్లేగు వ్యాధి సోకి వందల మంది మరణిస్తే పెరియార్ సహచరులతో కలిసి ఆ శవాలను భుజాలపై వేసుకుని నగర శివార్లలో పూడ్చారు. వివిధ ఉద్యోగ రంగాల్లో అణగారిన కులాలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించాలని పార్టీ సభలో తీర్మానం పెట్టారు. అగ్రవర్ణ మంతా దీన్ని వ్యతిరేకించి కొట్టేయించింది. అందుకు నిరసనగా 29 గౌరవ పదవులకు పెరియార్ రాజీనామా చేశారు.

కేరళ రాష్ట్రంలో కొట్టాయం జిల్లాలో దేవాలయాలకు వెళ్లే రహదారుల్లో దళితులు నడవరాదనే శాసనాలుండేవి. దీనికై పెరియార్ పెద్ద పోరాటం జరిపారు. అందులో గాడిదలు, జంతువులు నడుస్తున్నాయ్ మనుషులెందుకు నడవరాదంటు పెద్ద పోరాటం చేశారు. విజయం సాధించారు.

దేవాలయంలో స్త్రీలు దేవదాసీలుగా నాట్యమాడుతూ రాతి బొమ్మలను రంజింపజేయాలన్న దుష్ట సంప్రదాయం వల్ల 2వేల సంవత్సరాలుగా స్త్రీలు వ్యభిచార వృత్తుల్లోకి నెట్టబడుతున్నారని పెరియార్

పోరాటం చేశారు. సామాజిక లక్ష్యాలను చైతన్యాన్ని ప్రజల ముందుకు తీసుకురావడానికి ఒక పత్రిక ఉండాలన్న అవసరాన్ని గుర్తించి 'కుడిఅరసు' అనే పత్రికను కాంచీపురంలో ఆవిష్కరించారు.

తన భార్యతో కలిసి సింగపూర్, మలేషియా, రష్యా, ఫ్రెంచ్ దేశాలు పర్యటించి ఉదార ఆలోచనాపరుల సంఘం హేతువాద సంఘం స్థాపించారు. బాల్య వివాహాలపై పోరాటం చేస్తూ స్త్రీ జాతిని అవమానిస్తున్న అర్థంకాని మంత్రతంత్రాలతో కూడిన హిందూ పెళ్లి సంప్రదాయాలను పాటించకుండా పురోహితులు లేకుండా దండలు మార్చుకునే పెళ్లి విధానాన్ని పరిచయం చేశారు. డిసెంబర్ 19న చెన్నపట్నం త్యాగరాయనగర్ లో జరిగిన సదస్సులో తన చివరి సందేశాన్ని అందిస్తూ వేదిక పైనే కుప్పకూలిపోయారు.

వైద్యులు ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా ఆ రాత్రి కోమలోకి వెళ్లి మర్యాద మరణించారు. పీడిత ప్రజల మానాభిమానాల పరిరక్షణ కోసం, వారి హక్కుల కోసం సుదీర్ఘ పోరాటం చేస్తూ తిట్లను, ఎదురుదెబ్బలను, చెప్పుల దెబ్బలను ఎదుర్కొన్న పెరియార్ అమరజీవిగా నిలిచిపోయారు. పెరియార్ లక్షలాది గుండెల్లో నిరుపమాన స్థానాన్ని సంపాదించుకుని మరణం లేని అమరజీవిగా నిలిచిపోయారు. మతతత్వ విషం ఎల్లెడలా వ్యాపిస్తున్న తరుణంలో పెరియార్ జీవిత పోరాటం అందరికీ స్ఫూర్తిదాయకం.

కొన్ని తలుపులెప్పటికీ
తెరుచుకోనంటాయి...
దుమ్మా ధూళి పేరుకుపోయి
స్వేచ్ఛ కప్పెట్టబడినా
ఆ తలుపులెప్పటికీ
తెరుచుకోనంటాయి...
కొన్ని పంజరాలెప్పటికీ
గాలిలో ఊగుతూనే వుంటాయి...
ఊచల సందుల్లోంచి
వీచే గాలినే స్వేచ్ఛనుకుంటాయి...
దేహం బంధించబడిన చెరసాల
ఎప్పటికీ స్ఫురించదు...
పక్షులూ పూలూ
పరిమళాలూ, రెక్కలూ
కట్టి పడేసిన విరామాన్నే
కొగిలించుకుంటాయి...
కంపుతో మలినం చేసిన
పరిమళాలనే గుబాళింపనుకుంటాయి...
లోపలి స్వరాలు వినిపించే
కొత్త రాగమేదైనా ఆస్వాదించాలిగా
దారాన్ని విదిలిస్తూ ఎగరమనే
గాలిపటాలకన్నా రెండు రెక్కలిచ్చి
పక్షిలా ఎగరమనే
ఆకాశాన్ని కళ్లకద్దుకోవాలిగా...
కాలం బుగ్గలమీద
కసిదీరా తొక్కుతూ
కొత్త స్వప్నాన్ని
పాత బాహువుల్లోకయినా
కొత్తగా స్వాగతించాలి
పొడుచుకొచ్చిన
సూర్యుడయిన కన్ను
కొత్తగా చూడటం మొదలవ్వాలి

మూయబడిన తలుపులు
దుమ్ము కొట్టుకుపోయి
బేడాలు బిగించబడిన తలుపులు
మాసిపోయిన కొన్ని కలలలాగే
తప్పక తెరుచుకోవాలి...
సాధికారత
తరతరాల బానిసత్వపు
నల్ల ఛాయల్ని తుడిచేస్తూ
పక్షి రెక్కయి
తాము తిరుగాడే ఆకాశాల్ని
తామే విశాలం చేసుకోవాలి
నెలవంకలై వెన్నెల ఖడ్గంతో
చీకటి గుండెల్లో కసిదీరా పొడవాలి
తలుపులు తెరిస్తేనే కదా
హృదయపు గది శుభ్రపడేది
బతుకు బంధాలు సరళరేఖలై
గాయపడిన పూలకు
కొత్త రహదారులు వేసేది...
సంకెళ్లు లేని స్వతంత్ర జీవనం
పూల పాదాలను ముద్దాడి
పున్నమి వెన్నెలను
వానలా కురిసేది...
ఏ రంగు మీదపడినా
జీవితమెప్పుడూ
తెల్లగానే వుండాలి...
బతుకు తెల్లారిపోకూడదని
పంజరంలోని పక్షులూ
తలుపుల వెనుక దుఃఖాలూ
ఎప్పటికైనా గ్రహించాలి...
పాత తలుపు తెర తీసి
కొత్త జీవితాన్ని వెతుక్కొని తీరాలి!

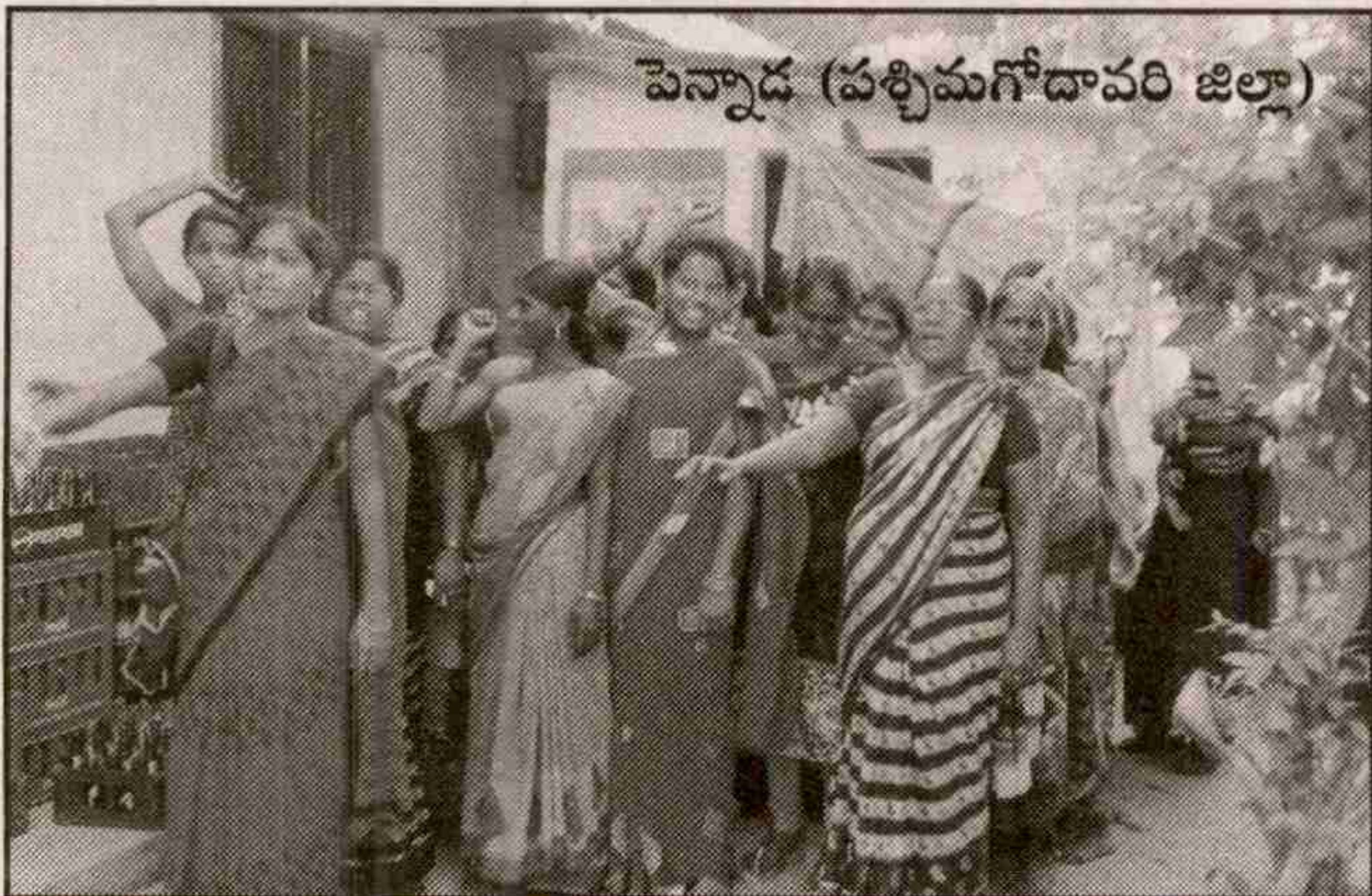

ఉద్యమాల బాటలో....

సావిత్రిబాయ్ ఫూలే జయంతి

సావిత్రిబాయ్ ఫూలే జయంతి ఉత్సవాల్లో ఐదవ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షురాలు స్వరూపరాణి పాల్గొన్నారు. కృష్ణాజిల్లా బుద్ధవరం వీకేఆర్ కళాశాలలో ఐదవ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన సభలో ఆమె మాట్లాడారు. సావిత్రిబాయ్ ఫూలే మహిళా సమాజానికి చేసిన సేవలను కొనియాడారు. 498వ సెక్షన్ పై ఐదవ ఆధ్వర్యంలో పమిడిముక్కలలో రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం నిర్వహించారు. విజయనగరం జిల్లాలో రామకృష్ణానగర్లో ఐదవ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ఫూలే జయంతి కార్యక్రమంలో ఐదవ పట్టణ కార్యదర్శి పి.రమణమ్మ మాట్లాడుతూ మహిళా లోకానికి సావిత్రిబాయ్ ఆదర్శమని కొనియాడారు. కర్నూలు ఆర్సీ రెడ్డి కళాశాలలో సావిత్రిబాయ్ ఫూలే జయంతి ఐదవ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించారు. ఐదవ ఉపాధ్యక్షురాలు నిర్మలమ్మ, ఆశీర్వాదమ్మ, కర్నూలు జిల్లా కార్యదర్శి అలివేలమ్మ పాల్గొన్నారు.

సావిత్రిబాయ్ ఫూలే జయంతి సందర్భంగా ఐదవ నాయకులు పి.వేణి అధ్యక్షతన ఎంఎస్ఎస్ చారిటీ స్కూల్లో ఘనంగా సభ జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ఐదవ జిల్లా ఉపాధ్యక్షులు బి.భవాని, స్కూల్ హెచ్ఎం సుబ్రహ్మణ్యం, పి.కాంత అభిలాష, శకుంతల, మేరీకుమారి, కనకరత్నం, లక్ష్మి, పద్మావతి, ధనలక్ష్మి పాల్గొన్నారు. సావిత్రిబాయి ఫూలే జయంతి సందర్భంగా వినుకొండ, సత్తెనపల్లి, గుంటూరు, చిలకలూరిపేటలో సదస్సులు నిర్వహించారు. విజయవాడ నగరంలో సీకేఆర్ స్కూల్లోనూ, వినోదా పబ్లిక్ స్కూల్లోనూ స్కూల్ విద్యార్థులతో సదస్సులు జరిగాయి. ఐదవ రాష్ట్ర కార్యదర్శి రమాదేవి, ఈస్ట్ విజయవాడ కార్యదర్శి లక్ష్మి, సెంటర్ కార్యదర్శి సరోజ పాల్గొన్నారు.

పెన్నాడ (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా)

మద్యం

విజయవాడ నగరంలో నివాస ప్రాంతాల్లో బార్ల ఏర్పాటును నిరసిస్తూ ఐదవ, పీటడబ్ల్యూ, ఎన్ఎఫ్ఐడబ్ల్యూ, తదితర మహిళా సంఘాల ఆధ్వర్యంలో గతంలో పెద్ద ఎత్తున ఆందోళనలు జరిగాయి. భానునగర్, దేవినగర్, అయ్యప్పనగర్, మధురానగర్, రైల్వేస్టేషన్ రోడ్, 24వ డివిజన్ ఫీడర్ రోడ్ వద్ద వైన్ షాపులను, బార్ షాపులను గతంలో మూయించారు. భవానిపురంలోని స్వాతి వైన్స్ ప్రస్తుతం మూసివేసినందుకు ఐదవ నాయకులు హర్షం వెలిబుచ్చారు.

కాకినాడ

సామర్లకోట రోడ్డులో కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన బ్రాండ్షాపు తొలగించాలంటూ కాకినాడ కలెక్టరేట్ ముందు ధర్నా చేశారు. ఐదవ, డీవైఎఫ్ఐ, ఇంద్రపాలెంలో మన ఊరు-మన బాధ్యత సంస్థల ఆధ్వర్యంలో ఈ కార్యక్రమం సాగింది. మద్యం దుకాణం తొలగించాలని మహిళలు, యువత ఈ ధర్నాలో నినదించారు. అనంతరం కలెక్టర్ కి వినతిపత్రం అందించారు. స్పందించిన కలెక్టర్ మద్యం దుకాణం తొలగిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. ఐదవ నగర కార్యదర్శి కే.సుభాషిణి మాట్లాడుతూ రెండుసార్లు మద్యం షాపు తొలగించిన ప్రాంతంలోనే మళ్లీ మద్యం దుకాణం ఏర్పాటు చేయడాన్ని తప్పుబట్టారు. రోడ్డు విస్తరణ కోసం సేకరించిన స్థలంలో మద్యం దుకాణం ఎలా నడుపుతారని ప్రశ్నించారు. కోర్ట్ కేసుల సాకుతో మద్యం దుకాణం కొనసాగిస్తే సహించేది లేదన్నారు. స్థానిక మహిళలంతా కలిసి మూకుమ్మడిగా ఉద్యమిస్తామని హెచ్చరించారు. మన ఊరు-మన బాధ్యత నిర్వాహకులు రామ్మోహన్ మాట్లాడుతూ మహిళలందరికీ ఇబ్బంది కలిగించే రీతిలో ప్రధాన రోడ్డుని ఆనుకుని

మధ్యం దుకాణం ఏర్పాటుచేయడమేమిటని ప్రశ్నించారు. అధికారులు తక్షణం స్పందించాలని డిమాండ్ చేశారు. డీవైఎఫ్ఐ నేత సీహెచ్.విజయ్ కుమార్ మాట్లాడుతూ గతంలో రెవెన్యూ, మునిసిపల్ అధికారులు స్వయంగా అక్కడికి వచ్చి షాపుని తొలగించిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పెన్నాడ గ్రామంలో కొత్తపేటలో ఇళ్ల మధ్య మధ్యం దుకాణాలు పెట్టవద్దు అంటూ ఐదవ్వా ఆధ్వర్యంలో చేస్తున్న పోరాటం విజయం సాధించింది.

గుంటూరులో క్రిస్మస్, న్యూఇయర్ కు ఐదవ్వా నేతలు ఆటల పోటీలు నిర్వహించారు. మ్యూజికల్ చైర్స్, రన్నింగ్ రేస్, జడల్లో స్ట్రాలు పెట్టడం వంటి ఆటల పోటీలు నిర్వహించారు. గెలుపొందిన వారికి బహుమతులు అందించారు. విశాఖపట్నంలో సంక్రాంతి సందర్భంగా ముగ్గుల పోటీలు నిర్వహించారు.

దళితులపై దాడి :

విశాఖ జిల్లా పెందుర్తి గ్రామంలో జెర్రిపోతులపాలెంలో దళితుల భూములను తెలుగుదేశం నాయకులు తప్పుడు పట్టా కాగితాలతో కబ్జా చేశారు. దీనిపై దళితులు తమ భూములు తమకే ఉండాలని అధికారులను కోరారు. అయినా దౌర్జన్యంగా భూములు మీదకు వచ్చిన కబ్జాదారులు ప్రతిఘటించిన మహిళలపై దాడి చేశారు. ఒక మహిళను జాకెట్ ను లాగివేసి అరాచకంగా వ్యవహరించారు. దీనిపై ఐదవ్వా, కెవిపిఎస్, ఎస్ఎఫ్ఐ, డివైఎఫ్ఐ సంఘాలు నల్ల రిబ్బన్లతో అంబేద్కర్ విగ్రహం వద్ద నిరసన తెలియజేశారు. దాడికి గురైన మహిళకు అండగా నిలిచారు. ఆ మహిళకు ప్రభుత్వం నష్టపరిహారం అందించింది. నిందితులను అరెస్టు చేశారు.

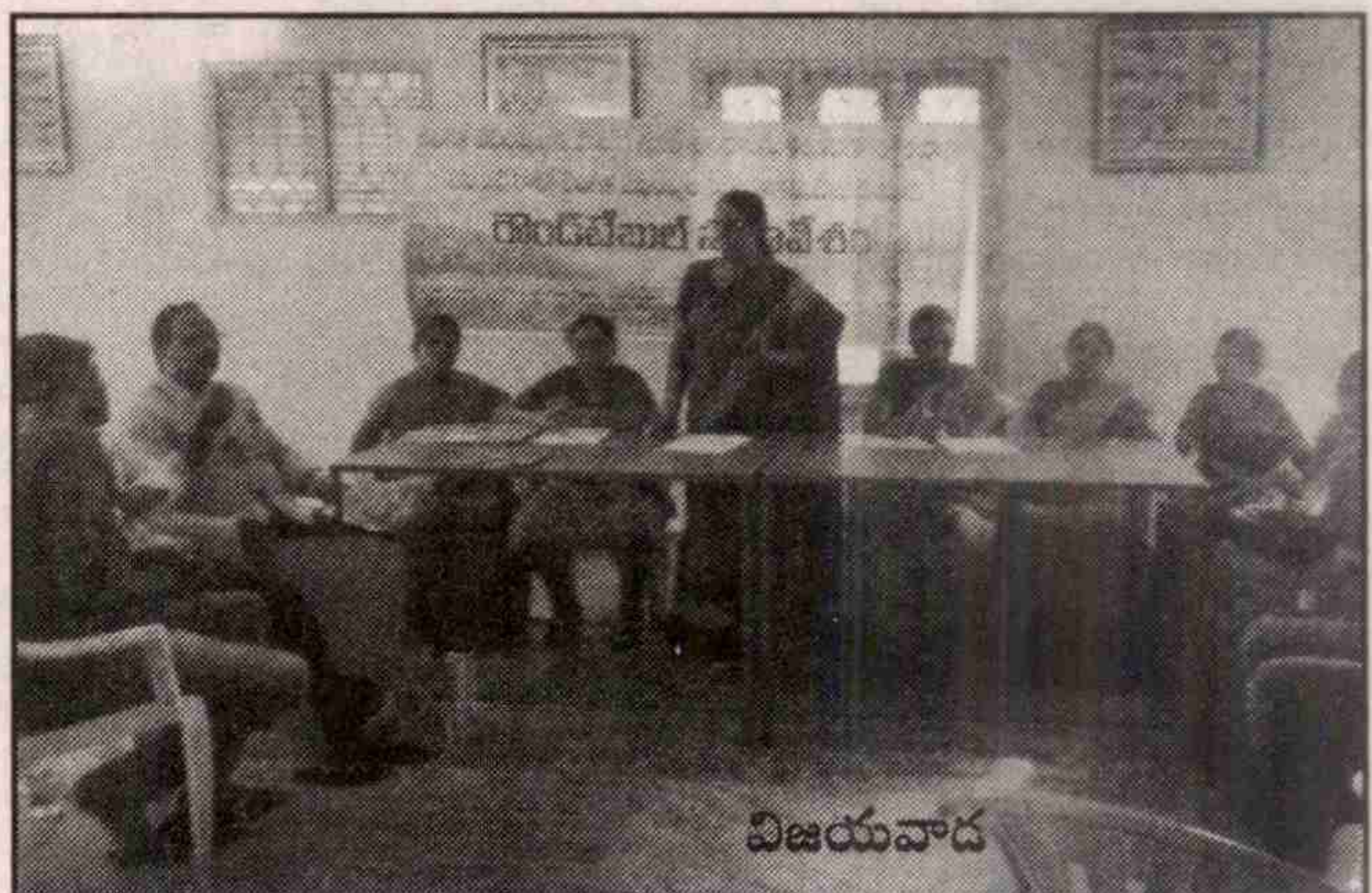
హింసావ్యతిరేక పోరాటం:

నవంబర్ 25 నుండి డిశంబర్ 10 వరకు హింసా వ్యతిరేక

విజయవాడ

ప్రచార సందర్భంగా ఆడపిల్లని పుట్టనిద్దాం, పెరగనిద్దాం, స్వేచ్ఛనిద్దాం అనే అంశంపై ఎస్ ఆర్ ఆర్ ప్రభుత్వ కళాశాలలో సదస్సు జరిగింది. ఈ సదస్సులో ఐదవ్వా రాష్ట్ర కార్యదర్శి డి.రమాదేవి గారు మాట్లాడుతూ రాజ్యాంగంలో మహిళల సమానత్వంగారెంటీ చేయబడింది. కాని పురుషాధిక్య సమాజంలో మహిళలు హింసకు గురవుతున్నారని హింస లేని సమాజం సాధించుకోవాలన్నారు. అందాలపోటీలను ప్రోత్సహిస్తున్న ప్రభుత్వాలు మహిళల శరీరాల పై వ్యాపారం చేస్తున్నారని విమర్శించారు. ప్రతి 1000 మంది మగవాళ్లకి 927 మంది ఆడపిల్లలు మాత్రమే వుండటానికి కారణం. స్త్రీలను తక్కువగా చూడటమేనని, ఆడపిల్ల అని ముందుగానే తెలుసుకొని కడుపులోనే అంతమొందిస్తున్నారన్నారు. కాని సామాజిక ఉత్పత్తిలో మహిళల శ్రమ కీలకమని ఆడపిల్ల విశిష్టతను తెలియపరిచారు. ప్రస్తుతం సంఘంలో ఉన్న దురాచారాలను (లైంగిక, వరకట్న, మధ్యం వేధింపులు) రూపుమాపాలని పిలుపునిచ్చారు. కళాశాల అధ్యాపకురాలు శ్రీమతి అరుణ మాట్లాడుతూ ఆడపిల్లలు ధైర్యంగా ఉంటే ఎలాంటి సమస్యలైనా పరిష్కరించుకోగలమని, అన్యాయంపై స్పందించాలని కోరారు. ఈ కార్యక్రమంలో విజయవాడ సెంట్రల్ సిటీ నాయకులు షకీలా, ఆషా ఎస్ ఎఫ్ ఐ నాయకులు ఏసుబాబు, రఘు, రేణుక పాల్గొన్నారు.

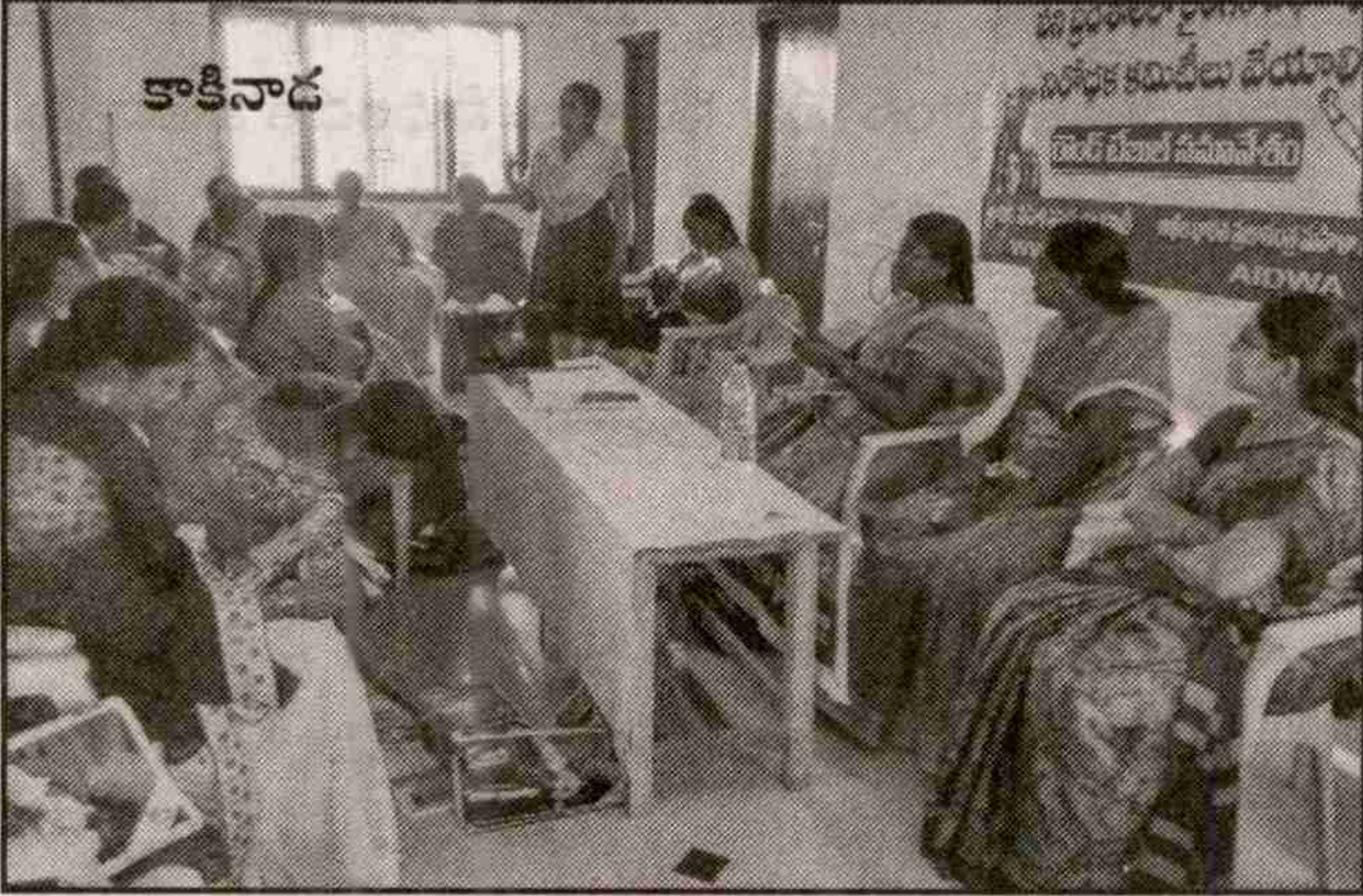
విజయవాడ

విజయవాడ నలంద మరియు గాంధీజీ మహిళా కళాశాలలో కూడా సదస్సులు జరిగాయి.

పనిప్రదేశాలలో లైంగిక వేధింపులు నిరోధక కమిటీలు వేయాలని శ్రామిక మహిళాసమన్వయకమిటీ మరియు అఖిల భారత ప్రజాతంత్ర మహిళ సంఘం(ఐదవ్వా) కలిసి కాకినాడలో రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం నిర్వహించారు ఈ కార్యక్రమంలో ఎల్.ఐ.సి.నాయకులు విజయలక్ష్మి, వసంతలక్ష్మి, జానవిజ్ఞాన వేదిక నాయకులుపద్మ, విద్యశాఖ ఎ.డి. గారు జయలక్ష్మి, డి.ఎం.హెచ్.బి. డి.సి.ఎం.

దేవనమ్మ, మణికుమారి, శ్రామిక మహిళా నాయకులు జి. బేబీరాణి, అంగన్వాడి జిల్లా నాయకులు వరలక్ష్మి, ఐదా జిల్లా కార్యదర్శి సిహెచ్. రమణి, కె.సుభాషిణి, జి.భావాని ఆశావర్మన్ యునియన్ నాయకులు చద్రమల్లపద్మ మిడ్డే మీల్స్ యునియన్ నాయకులు

సిహెచ్. వెంకటలక్ష్మి జిడిపిక్కుల పరిశ్రమల సంఘం నాయకులు ఎస్.కె.పద్మ రాయల పరిశ్రమ నాయకులు పి.సత్యవతి అంగన్వాడి టీచర్స్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విజయవాడలో సిఐటియు, మహిళా సంఘం ఆధ్వర్యంలో రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం జరిగింది. ఈ సమావేశంలో డివైఎఫ్ఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి సూర్యారావు, మోటూరు ఉదయం బ్రహ్మ నాయకులు పి.భారతి, సిఐటియు నాయకులు ముజఫర్ అహ్మద్, దయా రమాదేవి, సుబ్బరావమ్మ, మహిళా సంఘం నాయకులు లక్ష్మి, ఫాతిమా, పిఓడబ్బు నాయకులు పద్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ముఖ్య అతిథిగా స్వరూపరాణి పాల్గొన్నారు.

ఐదా క్యాలెండర్ ఆవిష్కరణ:

కాకినాడలో ఐదా క్యాలెండర్ను చిరంజీవినీ కుమారి అవిష్కరించారు. శ్రామిక మహిళా నేత బేబీరాణి, న్యాయవాది జ్యోతి, ఐదా నేతలు భవానీ, వేణు, నాగమణి తదితరులు పాల్గొన్నారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తణుకులో క్యాలెండర్ ఆవిష్కరణను మహిళా సంఘం నాయకులు కళ్యాణి, అజయ్కుమారి, నాగరత్నం తదితరులు ఆవిష్కరించారు.

లైంగికదాడులు:

పాలకొల్లు మండలం దగులూరుకు చెందిన బాలికపై అత్యాచారం చేసిన నిందితులను కఠినంగా శిక్షించాలని ఐదా డిమాండ్ చేసింది. దువ్వాడ సెజ్లో గిరిజన మూగ బాలికపై అత్యాచార ఘటనను ఖండిస్తూ సెజ్ గేటు వద్ద వికలాంగుల హక్కుల జాతీయ వేదిక, గిరిజన సంఘం, ఐదా కలిసి ఆందోళన చేశారు.

నిందితునిపై నిర్భయ చట్టాన్ని అనుసరించి కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని బాధితురాలికి ప్రభుత్వోద్యోగం ఇల్లా, భూమి ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేశారు.

ఈ ఆందోళనలో గిరిజన సంఘం జిల్లా నాయకులు పృథ్వీరాజ్, వరలక్ష్మి, ఐదా నాయకులు వేణు, ఎంబీ.సత్యవతి, మంగవేణి పాల్గొన్నారు. చిత్తూరు జిల్లా తిరుపతి లో గజల్ శ్రీనివాస్పై నిర్భయ కేసు పెట్టాలని ధర్నా చేశారు. అనంత పురంలో ఆఫీసులో పని చేస్తున్న మహిళలను లైంగికంగా వేధించిన సంఘటనను ఖండిస్తూ ఐదా ఆధ్వర్యంలో దిప్తి బొమ్మను దహనం చేశారు. గజల్ శ్రీనివాస్ను కఠినంగా శిక్షించాలని కోరారు.

కర్నూలు మెడికల్ కాలేజీలో ప్రొఫెసర్గా పనిచేస్తున్న మాణిక్యరావ్ చేష్టలు మితిమీరుతున్నాయని, ఒక గౌరవ ప్రదమైనటువంటి వైద్య వృత్తిలో ఉండి, ఆ వృత్తికే కళంకంగా మారిన మాణిక్యరావ్ విద్యార్థినులను లైంగికంగా వేధిస్తూ, తనకు అనుకూలంగా ఉంటే సరే లేదంటే మార్కులు తక్కువేయిస్తానని, ఫెయిల్ చేయిస్తానని విద్యార్థినులను వేధింపులకు గురిచేస్తున్నాడని ఇటువంటి కీచకుడిని సస్పెండ్ చేయమని ఐదా నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. అధికారులకు మెమోరాండం ఇచ్చారు.

డిసివి ప్రైవేటీకరణకు వ్యతిరేకంగా విద్యా, సివిలియన్ ఆధ్వర్యంలో ప్రజా బ్యాలెట్

కొవ్వూరులో రేషన్ షాపులు పెంచాలని, కార్మి రేట్ చేతుల్లో పెట్టాల్దని నిరసన

గజల్ శ్రీనివాస్ను నిర్భయ కేసులో శిక్షించాలని తిరుపతిలో ధర్నా

కోయంబత్తూరులో విద్యా కేంద్ర కమిటీ సమావేశం

కాకినాడలో 2018 విద్యా క్యాలెండర్ ఆవిష్కరణ

విలూరు కాలేజీలో విద్యా చర్నా గోష్టి

పాలకొల్లు మండలంలో బాలికలై అత్యాచారం చేసిన నిందితుడిని శిక్షించాలని విద్యా డిమాండ్

వైజాగ్లో సంక్రాంతి సందర్భంగా ముగ్గుల పోటీలు

తరుణీ తరంగాలు లోగో ఆవిష్కరణలో మాట్లాడుతున్న చెన్నుపాటి విద్య

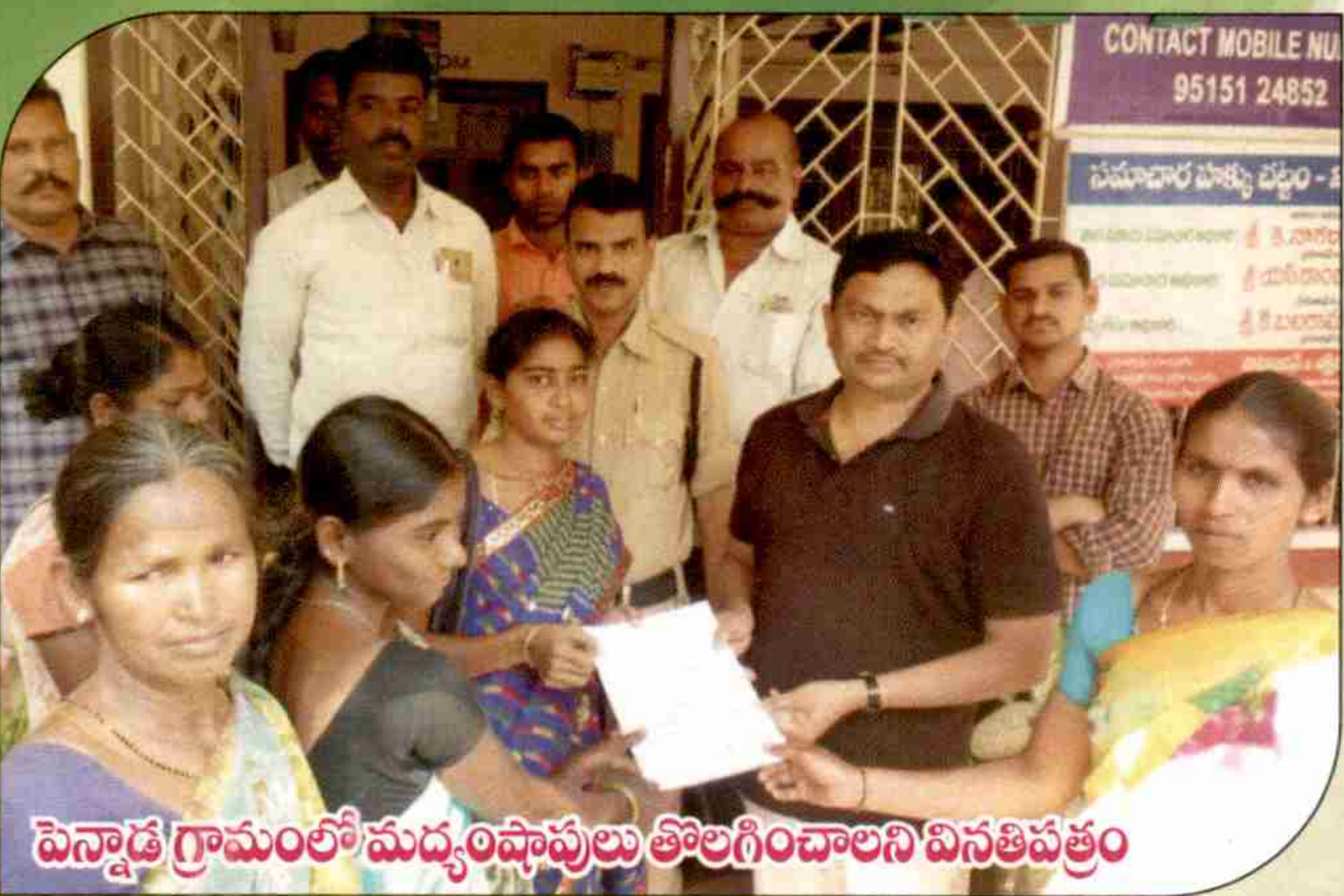
తరుణీ తరంగాలు ప్రెస్ మీట్ లో మాట్లాడుతున్న రావి శారద, రమాదేవి తదితరులు

సేవ్ ఇండియా సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న సుభాషిణి ఆలీ

దళితులపై దాడిచేసిన వారిని అరెస్టు చేయాలని నల్ల రిబ్బన్లు కట్టుకొని ధర్నా

పెన్నాడ గ్రామంలో మద్యం షాపులు తొలగించాలని వినతిపత్రం

అనంతపురంలో మద్యం షాపులు మూసివేయాలని ఎస్సీకి మేమొరండం

పత్తేపురంలో మద్యం షాపులు తొలగించాలని బిద్వా రిలే నిరాహారదీక్షలు

ఆకిపేడులోని సమతా నగర్ లో మద్యం షాపులు తొలగించాలని ధర్నా

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	CMV01A166
పుస్తకం పేరు	శైలని మానసి
తారీఖు	21/8/2023
ముందు అట్ట	yes
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	41
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Mounika
పేజీలు విడదీసినది	Mounika
స్కాన్ చేసినది	Sandhya
వర్గీకృత చేసినది	RAMYA
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	
పరిశీలించి	